

**Методологически изисквания за отчитане
на данните за целите на Централния
кредитен регистър
и
статистиката на подробните аналитични
данни за кредитите и кредитния риск
(АнаКредит)**

19 ноември 2025

История на промените

Дата	Издание	Описание	Автор
19.11.2025 г.	V01	Завършен вариант	БНБ
27.11.2025	V02	Актуализации по т.7.14.	БНБ
04.12.2025	V03	Актуализации по т.2.5.30, т.2.7.11 и т.5.	БНБ

Contents

1. Идентификатори	9
1.1. „Идентификатор на договора“ (CNTRCT_ID)	9
1.2. „Идентификатор на инструмента“ (INSTRMNT_ID)	9
1.3. „Идентификатор на кредита ЦКР“ (CUCR_CRED_CCR)	10
1.4. „Идентификатор на синдикиран договор“ (SYNDCTD_CNTRCT_ID)	10
1.5. „Идентификатор на синдикиран контрагент“ (SYNDCT_CNTPRTY_ID)	10
1.6. „Идентификатор на защитата“ (PRTCTN_ID)	11
1.7. „Идентификатор на доставчика на защита“ (PRTCTN_PRVDR_ID)	11
1.8. „Идентификатор на доставчика на защита (тип на идентификатора)“ (PRTCTN_PRVDR_ID_IDTYPE)	12
1.9. „Национален идентификатор на имота“ (NTNL_ID_PRPRTY)	12
1.10. „Тип на национален идентификатор на имота“ (TYP_NTNL_ID_PRPRTY)	12
1.11. „Идентификатор на мултипродуктов инструмент“ (INSTRMNT_MLTPRDCT_ID)	13
1.12. „Идентификатор на групата от свързани клиенти“ (GCC_PRNT_ID)	13
2. Отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“	14
2.1. Таблица „Данни контрагент - инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT)	14
2.1.1. „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL)	15
2.2. Таблица „Данни за неизпълнението на контрагента“ (COUNTERPARTY_DEFAULT)	15
2.2.1. „Статус на неизпълнение на контрагента“ (DFLT_STTS_CNTRPRTY) и „Дата на статуса на неизпълнение на контрагента“ (DT_DFLT_STTS_CNTRPRTY)	16
2.3. Таблицы „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK) и „Данни за риска от инструмента“ (CREDIT_RISK)	17
2.3.1. Отчитане на атрибути, свързани с вероятност от неизпълнение на ниво контрагент и ниво инструмент	17
2.3.2. Отчитане на атрибути, свързани с рейтинги на ниво контрагент и ниво инструмент	18
2.3.3. Таблица „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK)	19
2.3.4. Таблица „Данни за риска от инструмента“ (CREDIT_RISK)	23
2.4. Таблица „Група от свързани клиенти“ (GROUP_OF_CONNECTED_CLIENTS)	25
2.4.1. „Име на групата от свързани клиенти“ (GCC_PRNT_NM)	26
2.4.2. „Вид свързаност в групата“ (GCC_TYP_CNNCTN)	26
2.4.3. „Банкрут в групата от свързани клиенти“ (FLG_BNKRPTCY_IN_GRP)	26
2.4.4. Примери за отчитане	27
2.5. Таблица „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT)	28
2.5.1. „Статус на инструмента“ (STATUS_INSTRMNT)	28
2.5.2. „Тип на записа“ (TYP_RECRD)	28

2.5.3. „Вид инструмент“ (TYP_INSTRMNT)	29
2.5.4. „Начална дата“ (DT_INCPTN)	30
2.5.5. „Дата на активиране“ (DT_ACTVTN)	30
2.5.6. „Вид амортизация“ (TYP_AMRTSTN).....	30
2.5.7. „Парична единица“ (CRRNCY).....	30
2.5.8. „Споразумение за кеш-пул“ (CSH_POOL_AGRMNT).....	30
2.5.9. „Фидуциарен инструмент“ (FDCRY)	30
2.5.10. „Крайна дата на срока, през който се дължи само лихва“ (DT_END_INTRST_ONLY).....	30
2.5.11. „Дата на следващо плащане по лихва“ (DT_NXT_INTRST) и „Дата на следващо плащане по главница“ (DT_NXT_PRNCPL).....	31
2.5.12. „Дата на последно плащане“ (DT_LAST_PMNT)	31
2.5.13. „Сума на последното плащане“ (LAST_PMNT_AMNT).....	31
2.5.14. „Тип гратисен период“ (TYP_GRC_PRD).....	32
2.5.15. „Месечна вноска“ (MNTHLY_INSTMNT).....	32
2.5.16. „Горен праг на лихвения процент“ (INTRST_RT_CP) и „Долен праг на лихвения процент“ (INTRST_RT_FLR).....	32
2.5.17. „Честота на актуализация на лихвения процент“ (INTRST_RT_RST_FRQNCY).....	32
2.5.18. „Спред/марж на лихвения процент“ (INTRST_RT_SPRD).....	33
2.5.19. „Вид лихвен процент“ (TYP_INTRST_RT)	33
2.5.20. „Първоначален договорноустановен падеж“ (DT_ORGNL_MATURITY) и „Договорноустановен окончателен падеж“ (DT_LGL_FNL_MTRTY).....	33
2.5.21. „Дължима стойност на договорноустановеният окончателен падеж“ (D_AT_MTRTY_DT_AMNT)	34
2.5.22. „Размер на ангажиментите на началната дата“ (CMMTMNT_INCPTN_AMNT) и „Размер на ангажиментите на началната дата (в оригинална валута)“ (CMMTMNT_INCPTN_CRRNCY)	34
2.5.23. „Размер на ангажиментите“ (CMMTMNT_INSTRMNT_AMNT)	35
2.5.24. „Периодичност на плащанията на лихвата“ (INTRST_PYMNT_FRQNCY) и „Периодичност на плащанията на главницата“ (PRNCPL_PYMNT_FRQNCY)	36
2.5.25. „Цел“ (PRPS)	36
2.5.26. „Право на регресен иск“ (RCRS)	37
2.5.27. „Референтен лихвен процент“ (RFRNC_RT)	37
2.5.28. „Датата на сепълмент“ (DT_STTLMNT)	37
2.5.29. „Подчинен дълг“ (SBRDNTD_DBT)	38
2.5.30. „Цесия“ (FLG_DBT_ASSGNMNT).....	38
2.5.31. „Кредит по правителствена програма“ (FLG_GVRNMNT_PRGRM_CRDT)	38
2.5.32. „Възстановен кредит“ (FLG_RSTRD_CRDT_ART59)	38
2.5.33. „Флаг - част от мулти-продуктов инструмент“ (FLG_MLTPRDCT_CRSS_LMT)	38
2.5.34. „Кредит за проектно финансиране“ (PRJCT_FNNC_LN)	38

2.5.35. „Права на погасяване“ (RPYMNT_RGHTS).....	39
2.5.36. „Промени в справедливата стойност поради промени в кредитния риск преди покупката“ (FV_CHNG_CR_BFR_PRCHS)	39
2.5.37. „Държава на регулация“ (CNTRY_JRSDCTN)	39
2.5.38. „Канал на произход“ (CHNNL_ORGNTN)	39
2.5.39. „Статус на съдебните производства по инструмента“ (LGL_PRCDNG_STTS_INSTRMNT).	39
2.5.40. „Флаг - неоторизиран овърдрафт“ (FLG_UODRAFT).....	40
2.6. Таблица „Финансови данни“ (FINANCIAL)	40
2.6.1. „Лихвен процент“ (ANNLSD_AGRD_RT)	41
2.6.2. „Ефективен лихвен процент (МСФО 9)“ (EIR_IFRS)	41
2.6.3. „Годишен процент на разходите (ГПР)“ (APRC)	42
2.6.4. „Дата на следващата актуализация на лихвения процент“ (DT_NXT_INTRST_RT_RST)	42
2.6.5. „Статус на неизпълнение по инструмента“ (DFLT_STTS_INSTRMNT) и „Дата на статуса на неизпълнение по инструмента“ (DT_DFLT_STTS_INSTRMNT).....	42
2.6.6. „Прехвърлена стойност“ (TRNSFRRD_AMNT)	43
2.6.7. „Размер на просроченото задължение по инструмента“ (ARRRS).....	44
2.6.8. „Размер на просроченото задължение по инструмента: главница“ (ARRRS_INSTRMNT_PRNCPL).....	45
2.6.9. „Размер на просроченото задължение по инструмента: лихва“ (ARRRS_INSTRMNT_INTRST).....	45
2.6.10. „Размер на просроченото задължение по инструмента: такси“ (ARRRS_INSTRMNT_FEES)	45
2.6.11. „Размер на задбалансови лихви по просрочени инструменти“ (OFF_BLNC_SHT_INTRST)	46
2.6.12. „Съдебни вземания и разноски“ (COURT_RCVBLS)	46
2.6.13. „Други разноски по инструмента“ (OTHR_INSTRMNT_EXP).....	46
2.6.14. „Общо салдо към датата на неизпълнение“ (TOTAL_BLNC_AT_DT_DFLT)	46
2.6.15. „Дата на просрочието по инструмента“ (DT_PST_D)	47
2.6.16. „Брой дни просрочие“ (DAYS_PAST_DUE)	47
2.6.17. „Вид секюритизация“ (TYP_SCRTSTN).....	48
2.6.18. „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT)	48
2.6.19. „Начислена лихва“ (ACCRD_INTRST)	49
2.6.20. „Усвоен размер на кредита“ (DSBRSD_AMNT).....	49
2.6.21. „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT)	49
2.6.22. „Отменяем ангажимент“ (CVNNTS)	50
2.7. Таблица „Счетоводни данни“ (ACCOUNTING)	50
2.7.1. „Счетоводна класификация на инструментите“ (ACCTNG_CLSSFCTN)	50
2.7.2. „Признаване в баланса“ (RCGNTN_STTS).....	50

2.7.3. „Натрупани отписвания“ (ACCMLTD_WRTFFS)	51
2.7.4. „Стойност на натрупаната обезценка“ (ACCMLTD_IMPRMNT_AMNT)	52
2.7.5. „Вид обезценка“ (TYP_IMPRMNT_STTS) и „Дата на вида обезценка“ (DT_TYP_IMPRMNT_STTS)	53
2.7.6. „Метод за оценяване на обезценката“ (IMPRMNT_ASSSSMNT_MTHD)	54
2.7.7. „Метод за изчисляване на обезценката“ (IMPRMNT_CLCLTN_MTHD)	54
2.7.8. „Източници на тежести“ (SRC_ENCMBRNC)	55
2.7.9. „Статус на изпълнение по инструмента“ (PRFRMNG_STTS_INSTRMNT) и „Дата на статуса на изпълнение по инструмента“ (DT_PRFRMNG_STTS_INSTRMNT)	55
2.7.10. „Провизии, свързани със задбалансови експозиции“ (PRVSNS_OFF_BLNC_SHT)	56
2.7.11. „Статус на реструктуриране и предоговаряне“ (FRBRNC_STTS) и „Дата на статуса на реструктурирането и предоговарянето“ (DT_FRBRNC_STTS)	56
2.7.12. „Брой реструктурирания“ (NMBR_FRBRNC_MSRS)	57
2.7.13. „Кумулативно събиране на вземанията от момента на неизпълнение“ (CMLTV_RCVRS_SNC_DFLT)	57
2.7.14. „Балансова стойност“ (CRRYNG_AMNT)	58
2.7.15. „Пруденциален портфейл“ (PRDNTL_PRTFL)	59
2.7.16. „Натрупани промени в справедливата стойност, произтичащи от кредитния риск“ (ACCMLTD_CHNGS_FV_CR)	59
2.7.17. „Брутна балансова стойност“ (GROSS_CRRYNG_AMNT)	60
2.8. Таблица „Данни за солидарни задължения“ (JOINT_LIABILITIES)	60
2.8.1. „Размер на солидарното задължение“ (JNT_LBLTY_AMNT)	61
2.9. Таблица „Данни инструмент - получена защита“ (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED)	61
2.9.1. „Стойност на разпределената защита“ (PRTCTN_ALLCTD_VL)	62
2.9.2. „Ползващи се с приоритет вземания на трети лица по отношение на защитата“ (THRD_PRTY_PRTTY_CLMS)	63
2.9.3. „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRPRTY)	63
2.10. Таблица „Данни за доставчик на защита — получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED)	63
2.10.1. „Тип на доставчика на защита“ (PRTCTN_PRVDR_TYPE)	64
2.10.2. „Сума за защита, предоставена от доставчика на защита“ (PRTCTN_ALLCTD_VL_PRTCTN_PRVDR)	64
2.11. Таблица „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED)	65
2.11.1. „Вид защита“ (TYP_PRTCTN)	66
2.11.2. „ISIN“ (ISIN)	67
2.11.3. „Стойност на защитата“ (PRTCTN_VL) и „Дата на стойността на защита“ (DT_PRTCTN_VL)	67
2.11.4. „Вид стойност на защитата“ (TYP_PRTCTN_VL)	68
2.11.5. „Метод за оценяване на защитата“ (PRTCTN_VLTN_APPRCH)	69

2.11.6. „Адрес на имот“	69
2.11.7. „Финансово обезпечение“ (FNNCL_CLLTRL_ADJSTD_VL)	70
2.11.8. „Застрахователна сума“ (INSRD_PRTCTN_AMNT)	70
2.11.10. „Първоначална стойност на защитата“ (ORGNL_PRTCTN_VL) и „Дата, на която е извършено първоначалното оценяване на защитата“ (DT_ORGNL_PRTCTN_VL)	71
2.11.11. „Стойност при принудителна продажба“ (PRTCTN_FRCD_SL_VL)	72
2.11.12. „Парична единица (на стойността при принудителна продажба)“ (CRRNCY_FRCD_SL_VL)	72
2.11.13. „Коректив“ (HRCT_MV)	72
2.11.14. „Вид имот“ (TYP_PRPRTY)	72
2.11.15. „Кумулативно събрана част от защитата“ (CLLD_PRTCTN_CMLTV_AMNT)	73
2.11.16. „Площ на имота“ (LCTN_PRPRTY)	73
2.11.17. „Вид стойност на измерване на площта“ (TYP_AREA_MSRMNT)	73
2.12. Таблица „Мультипродуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT)	74
2.12.1. „Вид на кредитен лимит“ (TYP_CREDIT_LMT)	77
2.12.2. „Размер на кредитния лимит“ (CREDIT_LMT_AMNT)	77
2.12.3. „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS)	78
2. Отчетна форма „ANACREDIT_DAILY“	78
3.1. „Вид промяна по инструмента“ (TYP_INSTRMNT_CHNG)	79
4. Отчетни форми: „ANACREDIT_MONTHLY_CL“ и „ANACREDIT_DAILY_CL“	81
5. Отчетна форма „ANACREDIT_LINKED_CONTRACT“	83
6. Отчетна форма „ANACREDIT_QUICKFIX“	85
6.1. Таблица „Промяна на идентификатора на участник в кредитния процес“ (COUNTERPARTY_IDENTIFIER_CHANGE)	85
6.2. Таблица „Ревизирани финансови и счетоводни данни“ (FINANCIAL_ACCOUNTING_REV)	86
7. Общи указания за отчитане	87
7.1. Обхват на АнаКредит:	87
7.2. Отчитане на входните форми	88
7.3. Прагове на отчитане	88
7.4. Честота на отчитане	89
7.5. Валута на отчитане	90
7.6. Отчитане на клонове	90
7.7. „Не се изисква“ и „Не е приложимо“	90
7.8. Значение на колоните „REQ“, „NTAP“, „NREQ“ в отчетните таблици	90
7.9. Отчитане на закрит инструмент	90
7.10. Отчитане на открит и закрит в рамките на един месец (отчетен период)	91
7.11. Отчитане при промяна на идентификатор	91
7.12. Особенности при отчитане на инструмент „Финансов лизинг“	91

7.13. Инструменти, усвоявани на траншове/части (след изпълнени условия по договора за кредит от стана на длъжника).....	92
7.14. Примери за отчитане на кредит обезпечен с недвижим имот	92
7.15. Особености при отчитане на обезпеченията от вид „недвижим имот“	94
7.16. Други особености на отчитане.....	95
8. Допълнителни документи/Приложения	96

Целта на този документ е предоставянето на подробна информация относно особеностите при отчитане на данни по входни форми за модул АнаКредит на Интегрираната Информационна Система (ИИС).

Съдържанието на документа е базирано на поставени от отчетните единици въпроси през периода на подготовката и тестването на данни за модул АнаКредит, като едновременно с това включва и допълнителна информация.

1. Идентификатори

В АнаКредит за еднозначно определяне на инструментите се използва комбинацията от два идентификатора – идентификатор на договора и идентификатор на инструмента.

1.1. „Идентификатор на договора“ (CNTRCT_ID)

Атрибутът представлява уникален идентификатор, прилаган от отчетната единица, за да се обозначи еднозначно всеки договор. Всеки договор трябва да има един идентификатор на договора. Тази стойност **не се променя** във времето и не може да бъде използвана като идентификатор за друг договор от същата наблюдавана единица. Идентификаторът на договора се отнася до правния договор, по силата на който кредиторът предоставя инструментите на длъжника и се определят техните условия. От различни отчетни единици не се изисква изрично да използват един и същ идентификатор на договора, дори когато става въпрос за един и същ договор за кредит (*например при продажба или прехвърляне на инструмента на друг кредитор*). Изключение е синдикираният кредит и съответстващият му идентификатор на синдикиран договор – т. 1.4.

- Идентификаторът на договора дава възможност за регистриране на един или повече инструменти, възникнали във връзка с един и същ договор за кредит. Всички инструменти, включени в един договор, се обозначават с различен идентификатор на инструмента, и тези идентификатори не трябва да бъдат използвани повторно във времето за обозначаването на друг инструмент в рамките на договора;
- Важно уточнение е, че заложените изисквания са в съответствие с изискванията на ЕЦБ и вторичното докладване на данни от БНБ към ЕЦБ. Поради тази причина не е допустимо отчитането на символи на кирилица;
- Отчетните единици носят отговорност за предоставените данни към БНБ, като Българската народна банка няма право да ги променя или модифицира. В случай че в договорите се съдържат символи на кирилица, те следва да бъдат транслитерирани, като към БНБ се подава единствено транслитерираният идентификатор на договора;
- Детайли относно допустимите символи на този атрибут, могат да бъдат открити в документ „*ПФИ: Регулярни изрази АнаКредит*“, на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства.

1.2. „Идентификатор на инструмента“ (INSTRMNT_ID)

Това е уникален идентификатор, прилаган от отчетната единица, за да се обозначи еднозначно всеки инструмент по конкретен договор. Всеки инструмент трябва да има един идентификатор на инструмента, който не може да бъде използван като идентификатор на друг инструмент.

1.3. „Идентификатор на кредита ЦКР“ (CUCR_CRED_CCR)

Този идентификатор е код (номер) присвояван от отчетната единица при регистриране на кредитен договор, с който е идентифициран в ИС на ЦКР. Следва да се отчита само за вече регистрирани инструменти в ЦКР, за всички останали (новорегистрирани кредитни задължения, неподдавани до момента към ЦКР) се отчита стойност (NTAP) „Не е приложимо“. Атрибутът допуска използването на символи както на кирилица, така и на латиница и служи за идентификация на инструмента и/или договора.

1.4. „Идентификатор на синдикиран договор“ (SYNDCTD_CNTRCT_ID)

Това е уникален идентификатор, който еднозначно обозначава синдикиран договор, не подлежи на промяна във времето и не може да бъде използван за друг договор. Всички отчетни единици, участващи в един и същ синдикат, следва да използват един и същ идентификатор на синдикирания договор.

Идентификаторът на синдикирания договор може да се отчита по различен начин в зависимост от това дали водещият контрагент в синдиката е отчетна единица съгласно Регламента за АнаКредит.

- Ако водещата институция е отчетна единица по смисъла на Регламента, тя определя идентификатора на синдикирания договор и всички участници в синдиката използват същия идентификатор при отчитане;
- В противен случай идентификаторът на синдикирания договор, който трябва да се отчита от всички отчетни единици, участващи в синдикиран кредит, е комбинация от Business Identifier Code (BIC) на водещия контрагент в синдиката и началната дата на синдикирания кредит (във формат DD.MM.YYYY).

Независимо от подходите, всички наблюдавани единици, които са членове на един и същ синдикиран кредит, следва да използват само една схема на отчитане и да отчитат един и същ идентификатор на синдикирания договор.

1.5. „Идентификатор на синдикиран контрагент“ (SYNDCT_CNTPRTY_ID)

- В атрибут „Идентификатор на синдикиран контрагент“ (SYNDCT_CNTPRTY_ID) следва да се отчете идентификаторът на водещия в договора контрагент. Участниците следва да се договорят кой от тях ще предостави BIC за създаването на идентификатора. Това може да бъде институцията с най-голям дял или с техническа роля в процеса на администриране. Ако никоя институция не желае да бъде водеща дори формално, може да се използва, *например - комбинация от част от BIC кодовете на всички банки + началната дата*. Това трябва да бъде предварително уговорено и прилагано от всички участници. Ако няма водещ контрагент, за „Идентификатор на синдикиран контрагент“ (SYNDCT_CNTPRTY_ID) е възможен и вариант, в който всяка институция може да подаде себе си;
- Важно е всички участници да съгласуват единен подход и да гарантират, че подават една и съща стойност за идентификатора на договора, за да избегнат несъответствия в отчетността.

1.6. „Идентификатор на защитата“ (PRTCTN_ID)

Атрибутът представлява уникален идентификатор, присвоен от отчетната единица за индивидуално идентифициране на всяка форма на защита. Всяка форма на защита трябва да има само един идентификатор на защита, чиято стойност не се променя с течение на времето и не може да се използва като идентификатор на друга форма на защита.

- Идентификаторът на защита не се използва повторно от една и съща отчетна единица в нито един момент за идентифициране на различна форма на защита, включително, когато се отнася до различна наблюдавана единица;
- В случай, на обезпечения в системата на отчетната единица, които са вписани под един общ код (най-често при имотни обезпечения), е необходимо всяко обезпечение (имот) да има свой индивидуален (уникален) идентификатор на защита, дори и когато те са вписани в един и същ нотариален акт и имат една обща оценка. Това е с цел за да се осигури пълна яснота при проследяването и коректното администриране на обезпеченията. С други думи, не е възможно използването на един и същ идентификатор на защита за всички имоти. Всеки от тях трябва да бъде вписан със свой собствен идентификатор, който отразява индивидуалното му участие като обезпечение по кредита. Изключения се допускат в случаите описани в т.1.3. от документ *„ПФИ: Защита по АнаКредит“*, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

1.7. „Идентификатор на доставчика на защита“ (PRTCTN_PRVDR_ID)

Това е идентификаторът на контрагента, който предоставя защита срещу договорено отрицателно кредитно събитие и/или който е задължен да извърши плащания към кредитора, ако длъжникът не изпълни задължението си за погасяване, произтичащо от инструмента, обезпечено с форма на защита (т.е. когато настъпи отрицателното кредитно събитие).

Във всеки случай доставчикът на защита трябва да е контрагент, който е различен от кредитора, тъй като наличието на защита означава, че кредитният риск се прехвърля от кредитора на друг контрагент и загубата в случай на неизпълнение се поема от другия контрагент (вж. член 1, параграфи 11 и 13 от Регламента за АнаКредит).

- В някои случаи защитата може да се предоставя от няколко доставчици на защита (*например при повече от един поръчител или в случай на собственост, притежавана съвместно от двама или повече контрагенти*). Тази ситуация се определя като множество от доставчици на защита на един обект на защита;
- В случай на множество от доставчици на защита, отчетните единици следва да идентифицират всеки доставчик на защита;
- Множество от **доставчици на защита** е различно от **множество видове на защита**. Множество видове на защита - няколко форми на защита, които се предоставят във връзка с един инструмент (*например един кредит с две форми на обезпечение: „Поръчителство“ и „Заложени животозастрахователни полици“ или едно задължение, обезпечено с „Офиси и търговски помещения“ и „УПИ“ и т.н.*).

1.8. „Идентификатор на доставчика на защита (тип на идентификатора)“ (PRTCTN_PRVDR_ID_IDTYPE)

В атрибут „Идентификатор на доставчика на защита (тип на идентификатора)“ (PRTCTN_PRVDR_ID_IDTYPE) се подава код от номенклатурата „CL_TYP_ENTTY“, като за всеки един идентификатор се избира подходящият тип на идентификатор на доставчика на защита.

1.9. „Национален идентификатор на имота“ (NTNL_ID_PRPTY)

Атрибутът представлява уникален номер на имота, който позволява еднозначното идентифициране на имота.

- За България се използват два вида идентификатори:
 - Кадастрален номер на имота,
 - Код на Служба по вписванията – Номер на имотна партия;
- Партиден номер на имота се издава от службите към Агенцията по вписвания и представлява цифрен код. Всеки номер на партия е уникален в рамките на конкретната служба към АВ. Всички завършени имоти в страната имат имотна партия;
- За имот в чужбина се отчита стойност (3) „Недвижим имот извън територията на България“ (NTAP) „Не е приложимо“;
- Ако един инструмент е обезпечен с няколко имота, то в таблица „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED) следва да има отделен запис за всеки от имотите като се попълни уникален „Национален идентификатор на имота“ (NTNL_ID_PRPTY) за всеки от тях;
- За недвижими имоти, които са на „груб строеж“, следва да се отчете идентификатора на УПИ. След получаване на Разрешение за въвеждане в експлоатация (акт 16) и получаването на административен адрес, следва да се отчетат актуалните данни на обезпечението.

1.10. „Тип на национален идентификатор на имота“ (TYP_NTNL_ID_PRPTY)

Атрибутът позволява използването както на кадастрален номер на имота така и номер на имотна партия, който се отчита в атрибут „Национален идентификатор на имота“ (NTNL_ID_PRPTY).

- При отчетена стойност (1) „Кадастрален номер на имота“ в атрибут „Тип на национален идентификатор на имота“ (TYP_NTNL_ID_PRPTY), атрибут „Национален идентификатор на имота“ (NTNL_ID_PRPTY) следва да съдържа кадастралния номер, състоящ се от три до пет групи цифри, разделени с точка, в следната йерархична структура:
 - първата група съдържа 5 цифрения код по ЕКАТТЕ на населеното място, в чиято територия попада имота - колона „Код“ в документ „*Единен класификатор на административно-териториалните и териториални единици*“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства,
 - втората група съдържа номер (поне една цифра и не може да бъде нула) на кадастрален район по кадастралната карта,

- третата група съдържа номер (поне една цифра) на поземления имот,
 - четвъртата група съдържа номер (поне една цифра) на сграда или на съоръжение на техническата инфраструктура,
 - петата група съдържа номер (поне една цифра) на самостоятелен обект в сграда или в съоръжение на техническата инфраструктура;
- При отчетена стойност (2) „Код на Служба към АВ-Номер на имотна партия“ в атрибут „Тип на национален идентификатор на имота“ (TYP_NTNL_ID_PRPTY), атрибут „Национален идентификатор на имота“ (NTNL_ID_PRPTY) следва да съдържа код, състоящ се от две групи цифри, разделени с тире, в следната структура:
- първата група съдържа три цифри, отговарящи на колона „Код“ във файл „*Справка за година на стартиране на информационните системи в Службите по вписванията*“, който може да бъде намерен на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства,
 - втората група се състои от поне една цифра и не може да бъде нула.
- При отчетена стойност (3) „Недвижим имот извън територията на България“ в атрибут „Тип на национален идентификатор на имота“ (TYP_NTNL_ID_PRPTY), атрибут „Национален идентификатор на имота“ (NTNL_ID_PRPTY) следва да съдържа наличната по документ за собственост информация.

1.11. „Идентификатор на мултипродуктов инструмент“ (INSTRMNT_MLTPRDCT_ID)

Идентификатор, прилаган от отчетната единица, за да се обозначи еднозначно всеки мултипродуктов инструмент по конкретен договор. Всеки мултипродуктов инструмент трябва да има един идентификатор на инструмента. Тази стойност няма да се променя във времето и не може да бъде използвана като идентификатор на друг мултипродуктов инструмент по същия договор.

- За допълнителна информация относно мултипродуктови инструменти, виж т.2.12 от настоящия документ.

1.12. „Идентификатор на групата от свързани клиенти“ (GCC_PRNT_ID)

При групи от свързани клиенти, формирани въз основа на контрол или на комбинация от контрол и икономическа зависимост, следва да се посочи идентификаторът на ултимативния собственик. В случай, че даден контрагент участва в повече от една регулаторна група, информацията трябва да бъде подадена за всяка отделна група, чрез отчитане на няколко реда. Групите от свързани клиенти се определят съгласно член 4, параграф 1, точка 39 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

2. Отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“

Отчетна форма „Данни за АнаКредит, пълен набор, месечни“ (ANACREDIT_MONTHLY)

Отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“ се подава на месечна база и съдържа подробни данни за кредитните инструменти и кредитния риск.

Информацията в отчетната форма следва да се отнася към последния календарен ден на отчетния месец и да се подава в срок до 15-то число на месеца, следващ края на отчетния месец. Трябва да включва:

- инструментите, активни към края на отчетния месец, включително:
 - новорегистриран инструмент; активен инструмент с регистрирана промяна (предварително подадени с отчетна форма „ANACREDIT_DAILY“);
 - активен инструмент (без настъпила промяна);
 - активиран инструмент, който е бил закрит.
- инструментите, закрити през отчетния месец, включително:
 - открит и закрит инструмент в рамките на един отчетен период;
 - инструмент с отказ от договор за кредит (14 дневен срок).

2.1. Таблица „Данни контрагент - инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT)

В таблица „Данни контрагент - инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT) се докладва информация на ниво участник в кредитния процес. Включва идентификаторите на кредитор, обслужващо лице, длъжник, длъжник по присъден кредит и съдлъжник, всеки от които се отчита със съответната му роля (атрибут „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL)).

Доставчиците на защита, в т.ч. и контрагентите – поръчители по даден инструмент, не се включват в таблица „Данни контрагент - инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT) и за тях не се подава роля на контрагента. Те следва да се подадат в таблица „Данни за доставчик на защита - получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED).

В случаите, в които един контрагент е в ролята както на длъжник, така и на доставчик на защита по един и същ инструмент, следва да се отчитат данни във всички таблици, касаещи участниците в кредитния процес:

- „Данни контрагент - инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT),
- „Данни за неизпълнението на контрагента“ (COUNTERPARTY_DEFAULT),
- „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK),
- „Данни за доставчик на защита - получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED) се посочват всички доставчици

на защита (вкл. контрагентът – длъжник, но само ако той действа и като доставчик на защита) по инструмента през съответния отчетен период.

2.1.1. „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL)

Атрибутът отразява ролята на контрагентите по инструмента.

- Съгласно необходимостта от отчитането на информация относно връзката на всеки подаден инструмент с контрагентите (участници в кредитния процес) по него, в атрибута е необходимо да се отчетат данни за всеки контрагент (на отделен ред) с роля на:
 - код (1) „Кредитор“,
 - код (2) „Длъжник“,
 - код (7) „Обслужващо лице“,
 - код (4) „Длъжник по присъден кредит“,
 - код (5) „Съдлъжник“,
 - код (3) „Инициатор“

по всеки, от докладваните инструменти;

- В случаите, в които отчетната единица е едновременно в ролята на „Кредитор“ и „Обслужващо лице“ по даден инструмент, следва да бъдат докладвани, отделни записи за всяка от ролята;
- При наличие на повече от един длъжник по даден инструмент, основният кредитополучател следва да се докладва в атрибут „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) с код (2) „Длъжник“, а останалите, с код (5) „Съдлъжник“. Изключение от това правило може да има само при Мултипродуктов инструмент с множество длъжници, по който няма активен под-инструмент (т.е. няма усвоен размер от лимита по нито един от под-инструментите). В този случай в атрибут „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) е допустимо отчитането на всички длъжници с код (2) „Длъжник“.

2.2. Таблица „Данни за неизпълнението на контрагента“ (COUNTERPARTY_DEFAULT)

В таблицата „Данни за неизпълнението на контрагента“ (COUNTERPARTY_DEFAULT) се отчита информация за статусите на неизпълнение на контрагентите в зависимост от техните роли и видове защита.

- Тази таблица се попълва за всички контрагенти, отчетени с роли длъжник, в таблица „Данни контрагент – инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT):
 - код (2) „Длъжник“,
 - код (4) „Длъжник по присъден кредит“ и
 - код (5) „Съдлъжник“,

както и доставчиците на защита описани в т.5.1. от документ „ПФИ: Защита по АнаКредит“, който може да бъде намерен на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка/Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

Статуса на неизпълнение е необходимо да бъде приложен или на ниво контрагент, или на ниво инструмент. Въпреки това, в частни случаи е възможно неизпълнението да се прилага **и на ниво контрагент, и на ниво инструмент**. В такива случаи, ако всички длъжници (вкл. съдължници и длъжници по присъден кредит) по даден инструмент са оценени в неизпълнение в „Статус на неизпълнение на контрагента“ (DFLT_STTS_CNTRPRTY), то следва и атрибут „Статус на неизпълнение на инструмента“ (DFLT_STTS_INSTRMNT) да се отчете в неизпълнение.

В случай, че се прилага определението за неизпълнение **само на ниво контрагент**, следва да се докладват данни в атрибути:

2.2.1. „Статус на неизпълнение на контрагента“ (DFLT_STTS_CNTRPRTY) и „Дата на статуса на неизпълнение на контрагента“ (DT_DFLT_STTS_CNTRPRTY)

За атрибут „Статус на неизпълнение на контрагента“ (DFLT_STTS_CNTRPRTY) се отчита приложима стойност от номенклатурата. В този случай в таблица „Финансови данни“ (FINANCIAL), не е необходимо отчитането на статуса на неизпълнение на ниво инструмент, т.е. в атрибути:

- „Статус на неизпълнение по инструмента“ (DFLT_STTS_INSTRMNT) се отчита код (0) „Не е приложимо“ и
- „Дата на статуса на неизпълнение по инструмента“ (DT_DFLT_STTS_INSTRMNT) се отчита със стойност (NTAP) „Не е приложимо“.

Валидно е и обратното - т.е. в случай, че неизпълнението се отчита **само на ниво инструмент** атрибутите на ниво контрагент се отчитат с:

- код (0) „Не е приложимо“ в „Статус на неизпълнение на контрагента“ (DFLT_STTS_CNTRPRTY).
- стойност (NTAP) „Не е приложимо“ в „Дата на статуса на неизпълнение на контрагента“ (DT_DFLT_STTS_CNTRPRTY).

Отчитане само на ниво инструмент е допустимо в случай, че контрагентът има само експозиции на дребно и за инструменти, които са класифицирани като експозиции към физически лица.

Има известна разлика в подхода при отчитането на статусите и съответстващите им дати.

При отчитане на **ниво контрагент** и в случай, че контрагентът не е бил в неизпълнение към отчетната единица от началото на отношенията им до отчетната дата, то в атрибут „Статус на неизпълнение на контрагента“ (DFLT_STTS_CNTRPRTY) се посочва код (14) „Не е в неизпълнение“, а в атрибут „Дата на статуса на неизпълнение на контрагента“ (DT_DFLT_STTS_CNTRPRTY) - (NTAP) „Не е приложимо“.

➤ Ако контрагент, който е:

- бил в неизпълнение в минал период,
- не е в неизпълнение към отчетната референтна дата,

то:

- статусът на неизпълнение на контрагента се отчита с код (14) „Не е в неизпълнение“,
- а датата на статуса на неизпълнение на контрагента към отчетната референтна дата е датата, от която контрагентът е престанал да бъде в неизпълнение.

В случай на отчитане на ниво инструмент, когато за атрибут „Статус на неизпълнение по инструмента“ (DFLT_STTS_INSTRMNT) е отчетен код (14) „Не е в неизпълнение“ (както и който и да е код различен от (NTAP) „Не е приложимо“) – винаги се посочва дата в атрибут „Дата на статуса на неизпълнение по инструмент“ (DT_DFLT_STTS_INSTRMNT).

- Ако инструмента не е в неизпълнение от самото начало, за дата се посочва началната дата;
- Ако на даден етап статусът на неизпълнение на инструмента бъде преразгледан, то следва да се посочи датата, към която е валиден съответния статус, независимо дали той е сменен или не. Целта е винаги да се посочва последната дата, на която отчетната единица е извършвала оценка на статуса и към която той е валиден;
- Статусът на неизпълнение на инструмента, следва да се посочва и за изцяло отписани инструменти, както и за инструменти, които се закриват през отчетния период.

2.3. Таблици „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK) и „Данни за риска от инструмента“ (CREDIT_RISK)

В таблици „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK) и „Данни за риска от инструмента“ (CREDIT_RISK) се отчита информация за атрибути, измерващи кредитния риск, като:

- в „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK) са на ниво контрагент, а
- в „Данни за риска от инструмента“ (CREDIT_RISK) са на ниво инструмент.

2.3.1. Отчитане на атрибути, свързани с вероятност от неизпълнение на ниво контрагент и ниво инструмент

- ниво контрагент (таблица „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK)):
 - „Вероятност от неизпълнение на контрагента“ (PD_CNTRPRTY),
 - „Вероятност от неизпълнение (МСФО 9) на контрагента“ (PD_IFRS9_CNTRPRTY);
- ниво инструмент (таблица „Данни за риска от инструмента“ (CREDIT_RISK)):
 - „Вероятност от неизпълнение на ниво инструмент“ (PD_INSTRMNT),
 - „Вероятност от неизпълнение (МСФО 9) на ниво инструмент“ (PD_IFRS9_INSTRMNT).

Вероятност от неизпълнение (PD) трябва да бъде отчетена (като минимално изискване) или на ниво контрагент, или на ниво инструмент.

Атрибутът „Вероятност от неизпълнение на контрагента“ (PD_CNTRPRTY) е приложим в случаите на прилагане на вътрешнорейтингов подход (съгласно Дял II, Глава 3 от Регламент (ЕС) 575/2013). В останалите случаи се посочва стойност (NREQ) „Не се изисква“, като следва да се отчитат стойности само в атрибут „Вероятност от неизпълнение (МСФО 9) на контрагента“ (PD_IFRS9_CNTRPRTY).

- От практическа гледна точка са възможни два варианта за изчисление на вероятност от неизпълнение (PD):
 - чрез прилагане на рейтингов модел, по който PD се изчислява на ниво контрагент (т.е. на базата на характеристиките и състоянието на клиента), след което се прилага мапинг (към вътрешно рейтингова скала, за целите на вземане на бизнес решения и/или във връзка с прилагане на МСФО9). След което, присъденият рейтинг се прилага за всички финансови инструменти на съответния клиент;
 - изчисляване на PD на ниво инструмент – за специфични финансови инструменти, за които PD теоретично е възможно и относимо да бъде изчислено на ниво сделка, а не за контрагента като цяло.

При прилагане на стандартизиран подход за измерване на кредитния риск (за регулаторни цели), се очаква да се подават данни единствено за относими параметри по МСФО 9 (използвани за счетоводни цели). Последната колона, от таблицата по-долу, е с посочени референции според МСФО 9.

PD_IFRS9_CNTRPRTY	Вероятност от неизпълнение (МСФО 9) на контрагента	Във връзка с пар. 5.5.9 – използва се (алтернативно) в случай, че банката измерва SICR на ниво клиент, а не на ниво инструмент
PD_IFRS9_INSTRMNT	Вероятност от неизпълнение (МСФО 9) на ниво инструмент	Във връзка с пар. 5.5.9 – използва се (алтернативно) в случай, че банката измерва SICR на ниво инструмент, а не на ниво клиент
CCF_IFRS9	Кредитен конверсионен коефициент (МСФО 9)	B.5.5.31 (Анекс В) във връзка с изчисляване на очакваните кредитни загуби по задбалансови ангажименти (по неусвоени кредити)
LGD_IFRS9	Загуба при неизпълнение (МСФО 9)	Измерване на очаквани кредитни загуби $B.5.5.28 \div B.5.5.55$ (Анекс В)
EIR_IFRS	Ефективен лихвен процент (МСФО 9)	пар. 5.4.1 & B.5.4.1 \div B.5.4.7 (Анекс В)

2.3.2. Отчитане на атрибути, свързани с рейтинги на ниво контрагент и ниво инструмент

- **ниво контрагент** (таблица „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK)):
 - „Вътрешен рейтинг на ниво контрагент“ (INTRNL_RTNG_CNTRPRTY),
 - „Дата на кредитния рейтинг на ниво контрагент“ (DT_INTRNL_RTNG_CNTRPRTY),
 - „Рейтингов модел на ниво контрагент“ (RTNG_MDL_CNTRPRTY);
- **ниво инструмент** (таблица „Данни за риска от инструмента“ (CREDIT_RISK)):
 - „Вътрешен рейтинг на ниво инструмент“ (INTRNL_RTNG_INSTRMNT),
 - „Дата на кредитния рейтинг на ниво инструмент“ (DT_INTRNL_RTNG_INSTRMNT),
 - „Рейтингов модел на ниво инструмент“ (RTNG_MDL_INSTRMNT).

В случай, че отчетната единица не поддържа регистър с вътрешен рейтингов модел за всички контрагенти, скорингът може да бъде използван като алтернатива на рейтинга. За контрагенти, за които не се прилага, нито рейтинг, нито скоринг се попълва (NTAP) „Не е приложимо“.

В случай на съвместни кредитни задължения следва да се докладват рейтингите, присъдени на съответните контрагенти, тъй като за такъв кредит трябва да има записи в таблица „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK) за всички участващи контрагенти – един запис за длъжника и по един за всеки съдължник.

Атрибутите:

- „Вътрешен рейтинг на ниво контрагент“ (INTRNL_RTNG_CNTRPRTY),
- „Дата на кредитния рейтинг на ниво контрагент“ (DT_INTRNL_RTNG_CNTRPRTY) и
- „Рейтингов модел на ниво контрагент“ (RTNG_MDL_CNTRPRTY)

са валидни и в случаите, когато отчетната единица използва рейтингов/скоринг модел за бизнес цели, независимо какъв подход (вътрешнорейтингов или стандартизиран) прилага за регулаторни цели.

2.3.3. Таблица „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK)

2.3.3.1. „Статус на изпълнение на контрагента“ (PRFRMNG_STTS_CNTRPRTY) и „Дата на статус на изпълнение на контрагента“ (DT_PRFRMNG_STTS_CNTRPRTY)

Атрибут „Статус на изпълнение на контрагента“ (PRFRMNG_STTS_CNTRPRTY) се отчита съгласно Насоки на ЕБО 2016/07, като се избира код от прилежащата му номенклатура, а в атрибут „Дата на статус на изпълнение на контрагента“ (DT_PRFRMNG_STTS_CNTRPRTY) се посочва датата, на която статусът на изпълнение на контрагента се счита за установен или актуализиран (Насоки на ЕБО 2016/07).

В случай, че отчетната единица не прилага определението за неизпълнение за (някои) експозиции на дребно на ниво длъжник (а прилага само на ниво инструмент), тогава в атрибут „Статус на изпълнение на контрагента“ (PRFRMNG_STTS_CNTRPRTY) се отчита код (0) „Не е приложимо“.

Атрибут „Дата на статус на изпълнение на контрагента“ (DT_PRFRMNG_STTS_CNTRPRTY) следва да се попълва за всички статуси (вкл. „Необслужван“), като стойност (NTAP) „Не е приложимо“ е допустима в случай, че нивото на прилагане на определението за неизпълнение за експозиции на дребно, е само на ниво инструмент.

При промяна на стойността в атрибут „Статус на изпълнение на контрагента“ (PRFRMNG_STTS_CNTRPRTY) се изисква промяна и в отчетената дата в атрибут „Дата на статус на изпълнение“ (DT_PRFRMNG_STTS_CNTRPRTY).

Особености при отчитане и взаимовръзка между атрибути:

- „Статус на изпълнение на контрагента“ (PRFRMNG_STTS_CNTRPRTY) от таблица „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK) и
- „Статус на неизпълнение на контрагента“ (DFLT_STTS_CNTRPRTY) от таблица „Данни за неизпълнението на контрагента“ (COUNTERPARTY_DEFAULT).

В случай, че един длъжник/съдлъжник е отчетен в *неизпълнение*, т.е. в атрибут „Статус на неизпълнение на контрагента“ (DFLT_STTS_CNTRPRTY) е отчетен:

- код (18) „Неизпълнение, защото е малко вероятно да плати и просрочието е повече от 90/180 дни“,
- код (19) „Неизпълнение, защото е малко вероятно да плати“,
- код (20) „Неизпълнение, защото просрочието е повече от 90/180 дни“

то:

следва статусът му на изпълнение да е „необслужван“, т.е. в атрибут „Статус на изпълнение на контрагента“ (PRFRMNG_STTS_CNTRPRTY) да е отчетен код (1) „Необслужван“.

2.3.3.2. Атрибути от тип „Булева (Boolean) стойност“

Атрибутите, които следва да се отчитат със стойностите „Т“ (true) или „F“ (false) са:

- „Продажба на кредитни задължения със съществена икономическа загуба“ (FLG_SLL_WTH_LSS),
- „Списък за наблюдение“ (FLG_WTCH_LST),
- „Флаг за оздравяване“ (FLG_CR) и
- „Флаг, който указва, че наблюдаваната единица изпълнява само роля на обслужващо лице по всички инструменти на контрагента“ (FLG_SRVCR_ONLY).

2.3.3.2.1. Продажба на кредитни задължения със съществена икономическа загуба“ (FLG_SLL_WTH_LSS)

Атрибутът следва да бъде докладван със стойност „Т“ (true), при наличие на продажба на кредитни задължения със значителна икономическа загуба, съгласно параграф 44 от Насоки на ЕБО 2016/07. Атрибутът следва да се докладва със стойност „Т“ (true) в отчетния месец, в който продажбата е извършена.

2.3.3.2.2. „Списък за наблюдение“ (FLG_WTCH_LST)

Атрибутът се отчита със стойност „Т“ (true), когато контрагентът е добавен във вътрешен списък за наблюдение, следвайки член 149 и 151 от Насоки на ЕБО 2018/06.

2.3.3.2.3. „Флаг за оздравяване“ (FLG_CR)

Атрибутът е приложим на ниво контрагент и се отчита със стойност „Т“ (True), когато са налице условията, посочени в:

- член 47а, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013. Флагът визиращ, необслужвана експозиция, когато тя престане да бъде класифицирана като необслужвана и се счита за

оздравена и преминала изпитателен (sure) период, през който са изпълнени едновременно трите условия:

или

- член 47а, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013 в комбинация с пар. 71, буква „а“ от EBA/GL/2016/07.

**2.3.3.2.4. „Флаг, който указва, че наблюдаваната единица изпълнява само
роля на обслужващо лице по всички инструменти на контрагента“
(FLG_SRVCR_ONLY)**

Атрибутът се отчита със стойност „Т“ в случай, че наблюдаваната единица изпълнява роля само на обслужващо лице по всички инструменти на контрагента.

2.3.3.3. Отчитане на показатели от Приложение 3 към Насоки на ЕБО 2020/06

**2.3.3.3.1. „Обслужване на дълг към доход“ (DBT_INCM_SRVC_RT) и „Дата, към
която е относимо обслужването на дълг към доход“ (DT_DBT_INCM_SRVC_RT)**

„Обслужване на дълг към доход“ (DBT_INCM_SRVC_RT)

Атрибутът е на ниво контрагент и дава представа за общия размер на текущите вноски за обслужване на кредитни задължения спрямо текущия му разполагаем доход (според вътрешните правила на банката), на база показател 4 от Приложение 3 към Насоки на ЕБО 2020/06.

➤ В случай, че клиентът ползва повече от един кредитен продукт от банката и по някоя от сделките има повече от един длъжник, отчетната единица следва да посочва стойност за този показател, съответстваща на подхода, възприет съобразно съответните одобрени вътрешни правила и процедури за оценка на кредитоспособност на клиентите във връзка с вземане на бизнес решения (за кредитиране). Тъй като показателят е съотношение, няма значение дали е изчислен въз основа на месечни или годишни стойности;

➤ Атрибутът може да бъдат отчетен със стойност „(NTAP) Не е приложимо“ основно за контрагенти юридически лица.

**„Дата, към която е относимо обслужването на дълг към доход“
(DT_DBT_INCM_SRVC_RT)**

Атрибутът е приложим за физически лица. Подава се датата, към която са валидни данните, използвани от банката за изчисляване на съответния индикатор.

➤ В случай, че след първоначалното отпускане на кредитните инструменти, банката е проверила и актуализирала информацията за доходите на клиент/клиентите, от този момент нататък показателят се изчислява на базата на (частично) актуализираните данни, респективно съответната дата на актуализация се посочва в атрибут „Дата, към която е

относимо обслужването на дълг към доход“ (DT_DBT_INCM_SRVC_RT). Ако, прилагайки вътрешните си правила и/или процедури, банката не е извършила последваща проверка на доходите на клиент/клиентите, първоначално посочената стойност на показателя остава непроменена.

2.3.3.3.2. „Покритие за обслужване на общия дълг“ (DBT_SRVC_RT) и „Дата, към която е относимо покритието за обслужване на общия дълг“ (DT_DBT_SRVC_RT)

Атрибут „Покритие за обслужване на общия дълг“ (DBT_SRVC_RT) е приложим само за юридически лица/предприятия и представлява съотношение EBITDA към общ дълг за обслужване, на база показател 14 от Приложение 3 към Насоки на ЕБО 2020/06.

- Числителят представлява EBITDA (доход преди лихви, данъци, амортизации);
- Знаменателят следва да бъде формиран от всички компоненти, посочени от банката (а не едното или другото), т.е.:

$$\begin{aligned} & \text{пълният размер на краткосрочния дълг (до 1 г.)} \\ & \quad + \\ & \text{краткосрочната част на дългосрочния дълг (т.е. дължимите} \\ & \quad \text{вноски за 1 г.)} \\ & \quad + \\ & \text{всички лихви (за 1 г.).} \end{aligned}$$

Атрибутът се отчита, както при отпускането на нови кредити, така и при текущ мониторинг на вече отпуснати кредити.

В атрибут „Дата, към която е относимо покритието за обслужване на общия дълг“ (DT_DBT_SRVC_RT) следва да се отчита датата, към която е относимо покритието за обслужване на общия дълг.

2.3.3.3.3. „Съотношение дълг към доход“ (DBT_T_INCM_VL)

Атрибутът е приложим за физически лица (Показател 3 от Приложение 3 към Насоки на ЕБО 2020/06). Изчислява се на ниво кредитополучател, а не на ниво инструмент.

- Дълг са всички (балансови) експозиции (и неусвоени суми по кредити, за които банката има ангажимент към кредитополучателя) към текуща дата;
- Доход е признатият доход на клиента, който се използва, както при отпускането на нови кредити, така и при текущ мониторинг на вече отпуснати кредити;
- В атрибути:

- „Обслужване на дълг към доход“ (DBT_INCM_SRVC_RT),
- „Покритие за обслужване на общия дълг“ (DBT_SRVC_RT) и
- „Съотношение дълг към доход“ (DBT_T_INCM_VL)

се отчита възможно най – актуалната информация, с която отчетната единица разполага;

- При неразрешени овърдрафти възникнали по сметки без кредитен лимит (*например поради такси, свързани с обслужването на даден продукт*), за атрибути:

- „Обслужване на дълг към доход“ (DBT_INCM_SRVC_RT),
 - „Дата, към която е относимо обслужването на дълг към доход“ (DT_DBT_INCM_SRVC_RT),
 - „Покритие за обслужване на общия дълг“ (DBT_SRVC_RT) и
 - „Съотношение дълг към доход“ (DBT_T_INCM_VL)
- се отчита стойност (NTAP) „Не е приложимо“.

В случай, че неразрешеният овърдрафт е възникнал по сметка с кредитен лимит, то атрибутите са задължителни за отчитане. Под неразрешен овърдрафт се имат предвид задължения, които към референтната дата на отчитане са над определена сума (1000 евро) и са в просрочие над 30 дни.

2.3.4. Таблица „Данни за риска от инструмента“ (CREDIT_RISK)

2.3.4.1. „Размер на кредита-стойност на обезпечението“ (LTV)

Атрибутът се използва, както при отпускането на нови кредити, така и при текущ мониторинг на вече отпуснати кредити, които са обезпечени с жилищен и търговски недвижим имот (независимо от предназначението на средствата), по начина, описан в чл. 124, ал.5 от CRR3 (в сила от 01.01.2025 г.).

- Представява съотношението (към отчетната дата) между:

*брутната стойност на кредита (gross carrying amount –
 съгласно дефиницията в Анекс А към МСФО 9)*
 +
*неусвоения размер на кредита (включват се всички кредити
 на длъжника, които са обезпечени със същия недвижим
 имот)*
 + *пазарната стойност на недвижимия имот (последната
 пазарна оценка на жилищния или търговски недвижим имот,
 приет като обезпечение);*

- При отчитането на тези показатели следва да се отчете най-актуалната информация, с която банката разполага.

2.3.4.2. „Рисково тегло“ (RW) и „Претеглена рискова стойност“ (RWA)

Отчитането на атрибути „Рисково тегло“ (RW) и „Претеглена рискова стойност“ (RWA) следва да бъде съобразно с параметрите към съответната отчетна дата, въз основа на най-актуалната налична информация (последно изчислените стойности), с която отчетната единица разполага.

- В случай, че отчетната единица не изчислява тези атрибути за вътрешни цели на месечна база, а само на тримесечие (само за целите на изготвянето на регулаторната отчетност CoRep¹), тогава е приемливо докладването на последно изчислените данни;
- В случай, че банката прилага повече от едно рисково тегло, следва да се посочи най-ниското такова.

2.3.4.3. „Класове експозиции“ (EXPSR_CLSS_1) и „Класове експозиции 2“ (EXPSR_CLSS_2)

Атрибути „Класове експозиции“ (EXPSR_CLSS_1) и „Класове експозиции 2“ (EXPSR_CLSS_2) показват типа на контрагента, като за всяка експозиция следва да бъде отчетен първия атрибут. Ако дадена експозиция е разпределена в повече от един клас, следва да бъде попълван и атрибут „Класове експозиции 2“ (EXPSR_CLSS_2).

- Когато една експозиция е разпределена в различни „класове експозиции“ и/или е претеглена с различни рискови тегла, в атрибут „Претеглена рискова стойност“ (RWA) се отразява крайният количествен резултат от разпределянето.

2.3.4.4. „Кредитен конверсионен коефициент“ (CCF) и „Конверсионен коефициент за ангажимент по неусвоен кредит (МСФО 9)“ (CCF_IFRS9)

Атрибут „Кредитен конверсионен коефициент“ (CCF) се отчита, в случай на докладвана положителна стойност в атрибут „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT) по даден инструмент, т.е. когато има посочена сума по инструмента в съответствие с класификацията на задбалансовите ангажименти по Приложение 1 от Регламент (ЕС) 575/2013. Във всички останали случаи се отчита стойност (NTAP) „Не е приложимо“.

Регулаторното изискване за прилагане на процент от номиналната стойността на задбалансова позиция (по стандартизиран подход) се съдържа в чл. 111, ал. 1 от същия регламент.

Атрибут „Конверсионен коефициент за ангажимент по неусвоен кредит (МСФО 9)“ (CCF_IFRS9) отразява конверсионния коефициент за ангажимент по неусвоен кредит, който се взема предвид при измерване на очаквани кредитни загуби, съгласно МСФО 9.

Атрибутът се изчислява по неусвоени задбалансови позиции, представляващи кредитни ангажименти на отчетната единица (към клиент /или трето лице) и когато е отчетена положителна стойност за атрибут „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT) по даден кредитен инструмент.

2.3.4.5. „Загуба при неизпълнение“ (LGD) и „Стойност на експозицията“ (EAD)

Атрибути „Загуба при неизпълнение“ (LGD), „Загуба при неизпълнение“ (МСФО 9) и „Стойност на експозицията“ (EAD) са единствено приложими на ниво инструмент.

¹ COREP, се отнася до стандартизираната регулаторна рамка за отчитане, инициирана от Комитета на европейските банкови надзорници (CEBs)

2.3.4.6. „Очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента“ (EXP_LSS_INSTR_LFTM)

Атрибутът посочва дали корективът за загуби се формира на базата на очакваните загуби за целия очакван срок на инструмента, като е от тип „(B) Булева (Boolean) и следователно следва да се отчита със стойностите „Т“ (true) или „F“ (false).

2.3.4.7. „Метод за изчисляване на претеглена рискова стойност“ (RWA_MTHD)

Атрибутът отразява методът за изчисляване на претеглена рискова стойност, в съответствие с член 107 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

2.3.4.8. „Подход за събиране на вземания“ (CLLCTN_MD)

Атрибутът включва принудително събиране, което отговаря на събиране чрез съдебно производство и доброволно събиране, което е събиране чрез всички останали начини освен съдебно производство.

2.4. Таблица „Група от свързани клиенти“ (GROUP_OF_CONNECTED_CLIENTS)

Таблица „Група от свързани клиенти“ (GROUP_OF_CONNECTED_CLIENTS) следва да се попълва при групи от свързани клиенти въз основа на:

- контрол или икономическа зависимост или
- комбинирано наличие на контрол и икономическа зависимост,

като следва да се посочи идентификаторът на ултимативния собственик.

При групи свързани клиенти въз основа на икономическа зависимост, следва да се посочат техните идентификатори. В случай, че даден контрагент участва в повече от една група, следва да се подаде информация за всяка от тях, докладвайки няколко реда. Групите от свързани клиенти се определят съгласно член 4, параграф 1, точка 39 от Регламент (ЕС) № 575/2013, виж също Насоки на ЕБО (EBA/GL/2017/15 от 23.02.2018).

При групи от свързани клиенти въз основа на комбинирано наличие на контрол и икономическа зависимост, следва да се посочи идентификаторът на ултимативното предприятие – майка.

Под **предприятие – майка** се има предвид - юридическо лице, което упражнява контрол спрямо едно или повече дъщерни предприятия. **Дъщерно предприятие** е юридическо лице, контролирано от друго юридическо лице (предприятие майка). Юридическите лица, които са дъщерни на дъщерното предприятие, също се смятат за дъщерни предприятия на предприятието майка.

В таблица „Група от свързани клиенти“ (GROUP_OF_CONNECTED_CLIENTS) се подават данни за всички свързани лица:

- участници в кредитния процес (т.е. включени в таблица „Данни контрагент - инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT)) или

- доставчици на защита (т.е. включени в таблица „Данни за доставчик на защита — получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED)).

Всички съдлъжници, които са свързани лица с длъжника следва да се отчитат в таблицата „Група от свързани клиенти“ (GROUP_OF_CONNECTED_CLIENTS).

Таблицата не се попълва в случай, че няма налична/и група/и от свързани клиенти за контрагентите по даден инструмент.

2.4.1. „Име на групата от свързани клиенти“ (GCC_PRNT_NM)

Атрибутът съдържа информация относно името на водещото лице в групата. Както е описано по – горе (т.2.4.), ако даден контрагент участва в повече от една регулаторна група, следва да се подаде информация за всяка от тях, докладвайки няколко реда.

2.4.2. „Вид свързаност в групата“ (GCC_TYP_CNNCTN)

Атрибутът отразява вида на връзката спрямо групата от свързани клиенти съгласно член 4, параграф 1, точка 39 от Регламент (ЕС) № 575/2013, виж също Насоки на ЕБО (EBA/GL/2017/15 от 23.02.2018).

- При наличие на поръчителство и в случай, че поръчителят не е свързано лице с длъжника по друг начин извън поръчителството, кодът, който следва да бъде избран от номенклатурата, е код (2.2) „Икономическа зависимост – предоставени/получени гаранции“, тъй като поръчителството по същество е подобно на предоставена/получена гаранция - поръчителят е солидарно задължен с главния длъжник (чл. 141 ЗЗД), респ. отговаря както лицето, за което е поръчителствал (чл. 485 ТЗ). Ако в случая има и друга линия на свързаност между кредитополучателя и поръчителя, общият принцип е да бъдат показвани/отчитани всички видове/начини на свързаност. Поръчителството се отчита винаги и в таблицата „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED), като в атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCTN) се докладва код (20) „Поръчителство“;
- В случай на наличие на двама кредитополучателя, които са взаимосвързани, информацията се подава на отделни редове. Ако кредитополучател участва в повече от една група свързани клиенти, се докладва толкова пъти, в колкото броя групи участва;
- За кредитополучател ЕООД със собственик физическо лице, от номенклатурата на атрибут „Вид свързаност в групата“ (GCC_TYP_CNNCTN) следва да се избере код (1.6) „Контрол - друго“

2.4.3. „Банкрут в групата от свързани клиенти“ (FLG_BNKRPTCY_IN_GRP)

Атрибутът се отчита със стойност „Т“ (true), когато някоя компания в групата е обявена в несъстоятелност, без значение как се е стигнало до такова съдебно решение.

2.4.4. Примери за отчитане

- Отчитане на свързаност между дружество (с идентификатор 999999999) и собственикът (с идентификатор XXXXXXXXXXXX), който притежава 100% и контролира дадено дружество, и е съдължник по кредита на дружеството.

Собственик – физическо лице /напр. с инициали АВ/ контролира (притежавайки 100%) дружество и е съдължник по кредит на това дружество. Необходимо е отчитане на два реда. Това произтича от две различни основания за свързаност между двете лица, които формират една и съща група свързани лица. Отчитането следва да бъде:

Идентификатор на участник в кредитния процес	Идентификатор на участник в кредитния процес (тип на идентификатора)	Идентификатор на групата от свързани клиенти	Име на групата от свързани клиенти	Вид свързаност в групата	Банкрут в групата от свързани клиенти
ENTTY_ID	ENTTY_ID_IDTYPE	GCC_PRNT_ID	GCC_PRNT_NM	GCC_TYP_CNNCTN	FLG_BNKRPTCY_IN_GRP
999999999	BG_UIC_CD	XXXXXXXXXXXX	AB	1.6	F
999999999	BG_UIC_CD	XXXXXXXXXXXX	AB	2.1	F

- Отчитане, в случай, че ултимативният собственик не е клиент на банката
Например, при двама кредитополучатели - търговски дружества с един и същи собственик - физическо лице (с инициали АВ), но собственикът (в качеството си на физическо лице) не е клиент на банката (и не е съдължник, гарант, т.н.) и двамата кредитополучатели нямат (помежду си) търговски взаимоотношения. Банката създава в системата си (с клиентските данни) физическото лице (като клиент), за да може да свърже двете търговски дружества-кредитополучатели чрез това физическо лице.

Идентификатор на участник в кредитния процес	Идентификатор на участник в кредитния процес (тип на идентификатора)	Идентификатор на групата от свързани клиенти	Име на групата от свързани клиенти	Вид свързаност в групата	Банкрут в групата от свързани клиенти
ENTTY_ID	ENTTY_ID_IDTYPE	GCC_PRNT_ID	GCC_PRNT_NM	GCC_TYP_CNNCTN	FLG_BNKRPTCY_IN_GRP
888888888	BG_UIC_CD	XXXXXXXXXXXX	AB	1.6	F
999999999	BG_UIC_CD	XXXXXXXXXXXX	AB	1.6	F

2.5. Таблица „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT)

Таблицата „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT) съдържа данни, описващи конкретните характеристики на всеки кредитен инструмент.

2.5.1. „Статус на инструмента“ (STATUS_INSTRMNT)

Атрибутът класифицира инструмента, давайки информация дали е активен или неактивен към датата на отчитане.

Отчитане:

- Код (1) „Активен инструмент“:
 - регистрация на нов инструмент,
 - промяна на активен инструмент,
 - активен инструмент (без настъпила промяна) или
 - активиране на закрит инструмент – допустим за докладване само в отчетни форми „ANACREDIT_MONTHLY“ при инструменти от вид неразрешен овърдрафт;
- Код (2) „Съществуващ инструмент (отписан)“:
 - отчита се само за напълно отписаните инструменти, за които институцията все още има права за принудителното им събиране,
 - отписването на кредит от баланса на банката се извършва, когато са изчерпани всички съдебни и извънсъдебни възможности за събиране на вземането и няма обосновано очакване за възстановяване на оставащия дълг. Това включва случаите, в които всички обезпечения са реализирани или са загубили стойност, а предприетите действия за събиране са приключили без резултат. Отписването се извършва за сметка на натрупаната обезценка, като се покриват всички компоненти на вземането – главница, лихви, такси, съдебни разноски и други свързани суми. След това всички балансови записи се зануляват, а инструментът се отчита като „съществуващ, но отписан“, като остатъчните салда се прехвърлят по задбалансови сметки. Отписването е счетоводно действие и не представлява отказ от правата на банката за събиране на вземането.
- Код (3) „Закриване на регистриран инструмент“:
 - в случай, че през отчетния период има погасен (закрит) кредит,
 - при продажба на инструмента на трета страна (цедиране), в следствие на което отписаният инструмент преставя да съществува, в края на месеца в атрибут „Статус на инструмента“ (STATUS_INSTRMNT) се отчита с код (3) „Закриване на регистриран инструмент“, след това не е необходимо да се отчита повече.
 - инструменти, които са открити и закрити в рамките на един отчетен период.

2.5.2. „Тип на записа“ (TYP_RECRD)

Атрибутът се използва с цел класифициране на типа на записа за всеки един инструмент.

- Код (1) „Регистрация на нов инструмент“:
 - използва се само за новорегистрирани инструменти (в рамките на отчетния период), които досега не са подавани от отчетната единица. Такива инструменти следва да се подадат, предварително с отчетна форма „ANACREDIT_DAILY“ със статус активен (код (1) „Активен инструмент“ в атрибут „Статус на инструмента“ (STATUS_INSTRMNT)), без настъпила промяна (код (0) „Не е приложимо“ във „Вид промяна по инструмента“ (TYP_INSTRMNT_CHNG)) и с налична дата на активиране в отчетния месец.
- Код (2) „Промяна на активен инструмент“:
 - при отчетена промяна по инструмент чрез отчетна форма „ANACREDIT_DAILY“ в атрибут („Вид промяна по инструмента“ (TYP_INSTRMNT_CHNG), то във формата „ANACREDIT_MONTHLY“, в атрибут „Тип на записа“ (TYP_RECIRD) следва да се подаде код (2).
 - в случай на допустима промяна по атрибути от таблици (INSTRUMENT) и/или (PROTECTION_RECEIVED), за която не се подава дневна форма;
- Код (3) „Закриване на инструмент“:
 - при инструменти, които са закрити през отчетния период;
- Код (4) „Отказ от договор за кредит (14 дневен срок)“:
 - в случай, че клиент се откаже от своя кредит в законоустановения за това 14-дневен срок;
- Код (5) „Активен инструмент (без настъпила промяна)“:
 - при инструменти, при които няма промяна през отчетния период;
- Код (6) „Активиране на закрит инструмент“:
 - допустим е за използване само при инструменти от вид неразрешен овърдрафт; При промяна на размера (под 1000 лева) или броя дни просрочие (под 30 дни), неразрешеният овърдрафт спира да се отчита. В случай, че по същия неразрешен овърдрафт след време отново бъдат изпълнени и двете условия, то в атрибута следва да се отчете код (6);
 - при инструмент от вида „Кредитна карта“, когато картата не е била взета от длъжника и е потърсена от него след като е предприета процедура за служебно закриване, не може да се използва код (6) „Активиране на закрит инструмент“. В този случай е необходимо да се закрие настоящият инструмент и да се открие нов (при изявено желание от Длъжника и одобрение от страна на отчетната единица);
- Код (7) „Открит и закрит инструмент в рамките на един отчетен период“:
 - допустим е за използване само при инструмент, който е бил активен и закрит в рамките на отчетния период, например когато клиент усвои и погаси кредит в същия период.

2.5.3. „Вид инструмент“ (TYP_INSTRMNT)

Детайлна информация относно видовете инструменти и тяхното отчитане, може да бъде намерена в документ „[ПФИ: Инструменти по АнаКредит](#)“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.5.4. „Начална дата“ (DT_INCPTN)

В атрибута следва да се докладва датата, на която е възникнало договорно споразумение т.е. датата, на която договорното споразумение е станало обвързващо за всички страни. Тази дата е налична в договора за инструмента.

2.5.5. „Дата на активиране“ (DT_ACTVTN)

Датата, от която кредиторът дава възможност на длъжника да тегли средства след сключване на правно обвързващ договор. Датата, от която инструментът реално е активиран в системата на кредитора след изпълнение на определени условия от страна на длъжника.

2.5.6. „Вид амортизация“ (TYP_AMRTSTN)

Атрибутът предоставя информация относно вида амортизация на инструмента (включително на главницата и лихвата), като се избира от прилежащата атрибута номенклатура „CL_TYP_AMRTSTN“.

- За инструменти, при които размерът на погасената с всяка вноска главница е еднакъв, в атрибут „Вид амортизация“ (TYP_AMRTSTN), следва да се отчете код (3) „Фиксиран амортизационен план“.

2.5.7. „Парична единица“ (CRRNCY)

Отчита се валутната деноминация на инструмента съгласно приложимата към атрибута номенклатура, в съответствие със стандарт ISO 4217.

Особеност при отчитането на този атрибут, в случаи на мултипродуктов инструмент, може да бъде намерена в [т.2.12](#) от настоящия документ.

2.5.8. „Споразумение за кеш-пул“ (CSH_POOL_AGRMNT)

Детайлна информация относно този инструмент и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.2.18 от документ „ПФИ: Инструменти по АнаКредит“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.5.9. „Фидуциарен инструмент“ (FDCRY)

Детайлна информация относно този инструмент и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.2.19 от документ „ПФИ: Инструменти по АнаКредит“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.5.10. „Крайна дата на срока, през който се дължи само лихва“ (DT_END_INTRST_ONLY)

Датата, на която приключва периодът на изплащане на лихвата. Инструменти, по които се дължи само лихва, са тези, за които за определен в договора период се плаща само лихвата върху главницата

(например инструменти с *гратисен период по главницата*), като стойността на главницата остава непроменена. Тази дата следва да е налична в договора за инструмента.

- В случай, че е имало период, през който се е отчитало плащане само на лихва, и този период е преди отчетната референтна дата, то в атрибута следва да се отчете датата, до която по инструмента се е дължала само лихва (съгласно разписания договор);
- В случай, че по инструмента няма договорно определен срок, през който да се изплаща само лихвата, се отчита стойността (NTAP) „Не е приложимо“.

2.5.11. „Дата на следващо плащане по лихва“ (DT_NXT_INTRST) и „Дата на следващо плащане по главница“ (DT_NXT_PRNCPL)

- В случай на просрочени инструменти с настъпил падеж, тези атрибути следва да се отчетат със стойност (NTAP) „Не е приложимо“;
- При инструменти, които нямат месечна погасителна вноска (МПВ), а целият дълг по тях (лихва и главница) е дължим на договорноустановения окончателен падеж, в атрибути „Дата на следващо плащане по лихва“ (DT_NXT_INTRST) и „Дата на следващо плащане по главница“ (DT_NXT_PRNCPL) следва да се докладва стойност (NTAP) „Не е приложимо“;
- В случаите, в които погасяването на задълженията по инструмента е в следствие на договорноустановен погасителен план, т.е. с конкретно посочени дати на плащане на вноската, следва да се отчете датата, след референтната, на която следва да се направи погашението;
- При непадежирали инструменти, информацията следва да е налична в погасителния план, който е неразделна част от договора или в самия договор. За падежирали инструменти, в атрибут „Дата на следващо плащане по лихва“ (DT_NXT_INTRST) следва да се отчете стойност (NTAP) „Не е приложимо“.

2.5.12. „Дата на последно плащане“ (DT_LAST_PMNT)

В атрибута се отчита последната дата, преди референтната дата, на която е извършено плащане, служещо за пълно или частично погасяване на задълженията съгласно определените в договора условия.

2.5.13. „Сума на последното плащане“ (LAST_PMNT_AMNT)

Размерът, на последно платените средства, служещи за пълно или частично погасяване на задълженията, съгласно договора.

- В определени случаи (*например ностро сметки и предоставени депозити на кредитни институции*), както и когато атрибут „Дата на последно плащане“ (DT_LAST_PMNT) е отчетен със стойност (NTAP) „Не е приложимо“, в атрибут „Сума на последното плащане“ (LAST_PMNT_AMNT) се докладва, също, (NTAP) „Не е приложимо“.

2.5.14. „Тип гратисен период“ (TYP_GRC_PRD)

Този атрибут е задължителен за отчитане и показва конкретен период, през който длъжникът няма задължение да погасява компоненти от кредитното задължение.

- Код (0) „Не е приложимо“ се отчита само за инструменти, по които не може да има гратисен период. В случай че има възможност, но инструментът е без гратисен период, се отчита код (3) „Без гратисен период“.

2.5.15. „Месечна вноска“ (MNTHLY_INSTLMNT)

Атрибутът предоставя информация относно размера на месечната вноска по кредита (по погасителен план). В него следва да се докладва стойността на месечната вноската по инструмента, съгласно разписания договор за кредит. В случаите, в които по инструмента не се дължи погасителна вноска, се отчита стойност (NTAP) „Не е приложимо“.

- За инструменти, които нямат месечна погасителна вноска (докладваният инструмент няма погасителен план), в атрибута следва да се отчита стойност (NTAP) „Не е приложимо“, а не стойност „0“;
- Ако инструментът е с погасителен план, но всяка вноска е различна, то следва да се отчете размера на месечната погасителна вноска към референтната дата съгласно погасителния план;
- При закриване на инструмент, който е имал месечна вноска (вкл. падежирал и просрочен инструмент), в атрибут „Месечна вноска“ (MNTHLY_INSTLMNT) следва да се отчете стойност „0“.

2.5.16. „Горен праг на лихвения процент“ (INTRST_RT_CP) и „Долен праг на лихвения процент“ (INTRST_RT_FLR)

В тези атрибути се отчитат максималната (горна граница на лихвения процент) и минималната стойност (долна граница на лихвения процент) за начисления годишен лихвен процент, който може да бъде начислен върху непогасената номинална сума (или части от нея).

- Отчетена стойност в „Горен праг на лихвения процент“ (INTRST_RT_CP) трябва да е по-голяма от стойността отчетена в „Долен праг на лихвения процент“ (INTRST_RT_FLR);
- В случай, че по даден инструмент няма „Горен праг на лихвения процент“ (INTRST_RT_CP) и/или „Долен праг на лихвения процент“ (INTRST_RT_FLR), то в тези атрибути следва да се отчете стойност (NTAP) „Не е приложимо“.

2.5.17. „Честота на актуализация на лихвения процент“ (INTRST_RT_RST_FRQNCY)

В атрибута се докладва честотата, с която лихвеният процент се актуализира след първоначалния период с фиксиран лихвен процент, в случай, че има такъв.

- При отчетен код (0) „Не е приложимо“ във „Вид лихвен процент“ (TYP_INTRST_RT), следва да се отчете стойност (NTAP) „Не е приложимо“ в атрибути:
 - „Референтен лихвен процент“ (RFRNC_RT),
 - „Честота на актуализация на лихвения процент“ (INTRST_RT_RST_FRQNCY) и
 - „Дата на следващата актуализация на лихвения процент“ (DT_NXT_INTRST_RT_RST);
- При отчетен код (1) „Фиксиран лихвен процент“ във „Вид лихвен процент“ (TYP_INTRST_RT), то в атрибути:
 - „Референтен лихвен процент“ (RFRNC_RT),
 - „Честота на актуализация на лихвения процент“ (INTRST_RT_RST_FRQNCY) и
 - „Дата на следващата актуализация на лихвения процент“ (DT_NXT_INTRST_RT_RST) следва да се отчете стойност (NTAP)/(0) „Не е приложимо“.

2.5.18. „Спред/марж на лихвения процент“ (INTRST_RT_SPRD)

Стойността, която трябва да се докладва в този атрибут, е маржът/спредът (изразен в проценти), добавен към референтния лихвен процент, за да се отчете прилаганият действителен лихвен процент. Това се отнася за лихвените проценти, начислявани по кредити с променлив лихвен процент.

- Маржът или спредът се отчитат с отрицателен знак, когато са приспаднати от референтния лихвен процент;
- В случай, че за даден инструмент не се прилага лихвен спред/марж или даден инструмент е с фиксиран лихвен процент, в атрибута се отчита (NTAP) „Не е приложимо“.

2.5.19. „Вид лихвен процент“ (TYP_INTRST_RT)

Този атрибут е задължителен за докладване и се отчита за всеки инструмент, отчетен в таблица „Финансови данни“ (FINANCIAL) и идентифицира приложимия тип лихвен процент.

Използва се за определяне на кредитните експозиции въз основа на базовия лихвен процент за определяне на лихвения процент за всеки период на плащане.

- Атрибутът следва да се отчита без значение дали инструмента е редовен или просрочен. Избира се подходящ код от прилежащата номенклатура, съгласно договора или прилежащите към него допълнителни споразумения (анекси).
- При отчетена стойност код (1) „Фиксиран лихвен процент“ в атрибут „Вид лихвен процент“ (TYP_INTRST_RT), в атрибут „Референтен лихвен процент“ (RFRNC_RT) следва да се отчете код (0) „Не е приложимо“, от съпътстващата го номенклатура.

2.5.20. „Първоначален договорноустановен падеж“ (DT_ORGNL_MATURITY) и „Договорноустановен окончателен падеж“ (DT_LGL_FNL_MTRTY)

В тези атрибути следва да се отчете датата, на която цялата главница и всички лихви по задължението, трябва да бъдат погасени, въз основа на договорната документация по сделката.

- Разликата между тях е, че в атрибут „Първоначален договорноустановен падеж“ (DT_ORGNL_MATURITY) следва да се отчете първоначалния падеж, а в атрибут „Договорноустановен окончателен падеж“ (DT_LGL_FNL_MTRTY) се отчита

последния падеж, като се вземат предвид споразуменията за изменение на първоначалните договори;

- В случай, че няма промяна по договора на инструмента, в „Договорноустановен окончателен падеж“ (DT_LGL_FNL_MTRTY) се отчита същата дата като в атрибут „Първоначален договорноустановен падеж“ (DT_ORGNL_MATURITY);
- В случай, че даден инструмент е падежирал спрямо първоначалния период, но не е погасено задължението и има споразумение, което е сключено след последната падежна дата, в атрибут „Договорноустановен окончателен падеж“ (DT_LGL_FNL_MTRTY) следва да се отчете падеж на инструмента, като се вземат предвид споразуменията за изменение на първоначалните договори, т.е. следва да се отчете нова крайна падежна дата;
- Някои инструменти (*например обратни репо споразумения и други*) нямат договорно установен окончателен падеж и следователно тези атрибути се отчитат със стойност (NTAP) „Не е приложимо“.

2.5.21. „Дължима стойност на договорноустановеният окончателен падеж“ (D_AT_MTRTY_DT_AMNT)

В атрибута се докладва общата стойност на последната вноска при наличието на договорноустановен окончателен падеж, като се вземат предвид споразуменията за изменение на първоначалните договори. Информацията е налична в договора или последващо разписаните анекси към него.

- При съдебни кредити следва да се докладва стойност (NTAP) „Не е приложимо“;
- В случай, че инструментът е без договорноустановен окончателен падеж, се отчита стойност (NTAP) „Не е приложимо“;
- При инструменти с погасителен план в атрибута се докладва общата стойност на последната вноска. При инструменти от вида „Финансов лизинг“ последната вноска обикновено включва и остатъчната стойност. В случаите, когато това е така, се отчита тази стойност;
- Ако инструментът няма погасителен план (*например „Кредитна карта“, „Овърдрафт“ и др.*), в атрибута се отчита пълният размер на инструмента.

2.5.22. „Размер на ангажиментите на началната дата“ (CMMTMNT_INCPTN_AMNT) и „Размер на ангажиментите на началната дата (в оригинална валута)“ (CMMTMNT_INCPTN_CRRNCY)

В атрибути:

- „Размер на ангажиментите на началната дата“ (CMMTMNT_INCPTN_AMNT) и
- „Размер на ангажиментите на началната дата (в оригинална валута)“ (CMMTMNT_INCPTN_CRRNCY),

следва да се отчете максималната експозиция на кредитен риск на началната дата на инструмента или с други думи - първоначално договореният разрешен размер на инструмента.

- Разликата между двата атрибута е, че:

- в атрибут „Размер на ангажиментите на началната дата“ (CMMTMNT_INCPTN_AMNT) се докладва сумата във валутата, представляваща законно платежно средство в Република България,
 - в атрибут „Размер на ангажиментите на началната дата (в оригинална валута)“ (CMMTMNT_INCPTN_CRRNCY) се докладва сумата в оригиналната валута, посочена в договора за кредит;
- Важно уточнение е, че атрибут „Размер на ангажиментите на началната дата“ (CMMTMNT_INCPTN_AMNT) е непроменлив атрибут съгласно Регламент (ЕС) № 2016/867 на ЕЦБ. Поради това е въведен атрибут „Размер на ангажиментите“ (CMMTMNT_INSTRMNT_AMNT), който отразява настъпилите изменения (увеличения или намаления) на първоначално договорения разрешен размер, в резултат на предоговаряне на сумата по инструмента. В случай, че няма промяна, следва да се докладва същата сума, като докладваната в атрибут „Размер на ангажимента на началната дата“ (CMMTMNT_INCPTN_AMNT);
- В случай, че инструмент е отпуснат преди 01.01.2026 г. и валутата на отпускане е Български лев (BGN). При регулярното отчитане след 01.01.2026 г. инструмента следва да се отчете по следния начин:
- в атрибут „Парична единица“ (CRRNCY) => BGN,
 - в атрибут „Размер на ангажиментите на началната дата“ (CMMTMNT_INCPTN) => стойността в евро,
 - в „Размер на ангажиментите на началната дата (в оригинална валута)“ (CMMTMNT_INCPTN_CRRNCY) => стойността в лева.

2.5.23. „Размер на ангажиментите“ (CMMTMNT_INSTRMNT_AMNT)

В атрибута се докладват измененията (увеличаване или намаляване) на първоначално договорения разрешен размер на инструмента, отчетен в атрибут „Размер на ангажиментите на началната дата“ (CMMTMNT_INCPTN_AMNT). Това се прилага в случаите, когато е настъпила промяна след евентуално предоговаряне на сумата по инструмента. В случай, че не е настъпила промяна, следва да се докладва същата сума, като отчетената в атрибут „Размер на ангажимента на началната дата“ (CMMTMNT_INCPTN_AMNT). Сумата се докладва във валутата, представляваща законно платежно средство в Република България.

- Атрибут „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT) не може да надвишава сумата отчетена в „Размер на ангажиментите“ (CMMTMNT_INSTRMNT_AMNT);
- При активни инструменти, които не са в просрочие, стойността отчетена в атрибут „Размер на ангажиментите“ (CMMTMNT_INSTRMNT_AMNT) следва да бъде по-голяма или равна на сбора на сумите от атрибути „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT) и „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT), от Таблица „Финансови данни“ (FINANCIAL).

2.5.24. „Периодичност на плащанията на лихвата“ (INTRST_PYMNT_FRQNCY) и „Периодичност на плащанията на главницата“ (PRNCPL_PYMNT_FRQNCY)

В тези атрибути се посочва периодичността на дължимите плащания, на лихвата или главницата, т.е. броят на месеците между отделните плащания.

- За инструменти от вид „Овърдрафт“, при които плащането на лихва е на месечна база, в атрибут „Периодичност на плащанията на лихвата“ (INTRST_PYMNT_FRQNCY) следва да се отчете код (8) „Месечна“ от съпътстващата атрибута номенклатура „CL_FRQNCY_PYMNT“;
- За инструменти от вид „Депозити“ и „Обратни репо споразумения“, в атрибути „Периодичност на плащанията на лихвата“ (INTRST_PYMNT_FRQNCY) и „Периодичност на плащанията на главницата“ (PRNCPL_PYMNT_FRQNCY) следва да се отчете код (4) „Еднократна“;
- При инструменти с фиксиран лихвен процент, в атрибут „Периодичност на плащанията на лихвата“ (INTRST_PYMNT_FRQNCY) следва да се отчете код от прилежащата номенклатура, съответстващ на договорните отношения с длъжника;
- В случай, че периодът между отделните плащания не е наличен в номенклатура „CL_FRQNCY_PYMNT“, то следва да се посочи код (15) „Други“. Информацията следва да е налична в договора за инструмента или прилежащите към него допълнителни споразумения (анекси).

2.5.25. „Цел“ (PRPS)

Атрибутът е задължителен за попълване и отразява класификацията на инструментите според целта им. Информацията следва да е налична в договора за инструмента или прилежащите към него допълнителни споразумения (анекси).

- В случаите, в които не е отбелязана конкретна цел, може да се използва код (14) „Други цели“;
- Кредитите на физическите лица и потребителските кредити, които не са револвиращи кредити, дълг по кредитна карта или овърдрафти, следва да се отчитат в атрибут „Вид инструмент“ (TYP_INSTRMNT) с код (1004) „Други кредити“, като в атрибут „Цел“ (PRPS) се докладва класификацията на инструментите според тяхната цел (*например код (1) „Потребителски кредит“*);
- При рефинансиране следва да се взема предвид първоначалната цел на рефинансирания кредит;
- В случай на рефинансиране на няколко кредита с различна цел, новият кредит се отчита като кредит за рефинансиране според преобладаващата цел, когато тя може да се определи еднозначно;
- Код (113) „Ремонт на жилищен имот“ е приложим при отчитане на жилищни кредити;
- В случай, че имотът, обект на кредита съвпада с този, който се използва за обезпечение в атрибут „Цел“ (PRPS) следва да се посочи:
 - код (81) „Финансиране на строителство на жилищни сгради“ или
 - код (82) „Финансиране на строителство на нежилищна сграда“.

2.5.26. „Право на регресен иск“ (RCRS)

Атрибутът е задължителен за отчитане, като чрез него се цели класификация на инструментите въз основа на правата на кредитора да придобие чрез принудително изпълнение активи извън защитата, предоставена за обезпечаване на инструмента.

- Детайлна информация относно този атрибут и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.2.15 от документ *„ПФИ: Инструменти по АнаКредит“*, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.5.27. „Референтен лихвен процент“ (RFRNC_RT)

Атрибутът е задължителен за подаване и се използва за изчисляването на действителния лихвен процент. Информация за него следва да се съдържа в първоначално разписания договор или в последващи анекси.

- При отчитането на местни референтни стойности, може да се използват: „other single reference rate (1M, 2M.....)“ или „multiple reference rates (1M, 2M...)“, в зависимост от това, на каква месечна база се изчислява референтният лихвен процент;
- В случай на инструмент, съгласно договора на който, лихвеният процент не може да бъде променян (фиксиран лихвен процент), т.е. отчетен с код (1) „Фиксиран лихвен процент“ в атрибут „Вид лихвен процент“ (TYP_INTRST_RT), то:
 - в атрибут „Референтен лихвен процент“ (RFRNC_RT) следва да се отчете код (0) „Не е приложимо“, а
 - в атрибут „Дата на следващата актуализация на лихвения процент“ (DT_NXT_INTRST_RT_RST) - стойност (NTAP) „Не е приложимо“.

2.5.28. „Датата на сетълмент“ (DT_STTLMNT)

Атрибутът следва да съдържа датата, на която длъжникът ползва за първи път договорените средства. Тази дата може да съвпада с „Начална дата“ (DT_INCPTN). Този атрибут е задължителен по Регламент на АнаКредит.

- В случаите, когато не са теглени средства в периода между началната дата и отчетната референтна дата, датата на сетълмент се отчита като „неприложима“ - стойност (NTAP) „Не е приложимо“;
- Не е допустимо „Дата на сетълмент“ (DT_STTLMNT) да бъде по-ранна от датата, отчетена в атрибут „Начална дата“ (DT_INCPTN);
- За всеки отчетен инструмент се определя валутата с една от стойностите, посочени в номенклатурата. Съгласно регламента на АнаКредит, инструментът се дефинира на такова ниво, че да има само една валута. Договори за кредит, деноминирани в различни валути, се отчитат като различни инструменти в рамките на този договор, като за валута се посочва тази, в която е деноминиран инструментът.

2.5.29. „Подчинен дълг“ (SBRDNTD_DBT)

Детайлна информация относно този инструмент и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.2.16 от документ „ПФИ: Инструменти по АнаКредит“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.5.30. „Цесия“ (FLG_DBT_ASSGNMNT)

Атрибутът е задължителен за попълване и съдържа информация дали даден кредит е цедиран, т.е. правото на вземане е прехвърлено от първоначалния кредитор на нов кредитор чрез договор за цесия. Цедирането може да се случи както чрез продажба, така и чрез покупка на дадено вземане.

- При инструмент възникнал в следствие на покупка чрез цесия, следва да бъде докладвана стойност „Т“ (true);
- При инструмент закрит в следствие на продажба чрез цесия, следва да бъде докладвана стойност „Т“ (true);
- Ако инструментът не е прехвърлен чрез цесия, в атрибута следва да бъде отчетено „F“ (false);
- В случай , че инструментът не е обект на цесия следва да се попълни стойност „F“ (false).

2.5.31. „Кредит по правителствена програма“ (FLG_GVRNMNT_PRGRM_CRDT)

Детайлна информация относно този инструмент и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.2.12 от документ „ПФИ: Инструменти по АнаКредит“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.5.32. „Възстановен кредит“ (FLG_RSTRD_CRDT_ART59)

Детайлна информация относно този инструмент и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.2.13 от документ „ПФИ: Инструменти по АнаКредит“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.5.33. „Флаг - част от мулти-продуктов инструмент“ (FLG_MLTPRDCT_CRSS_LMT)

При наличие на мултипродуктови инструменти, в този атрибут следва да се отчете стойност „Т“ (true) и да се докладва информация в таблица „Мултипродуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT).

2.5.34. „Кредит за проектно финансиране“ (PRJCT_FNNC_LN)

Детайлна информация относно този инструмент и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.2.14 от документ „ПФИ: Инструменти по АнаКредит“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.5.35. „Права на погасяване“ (RPYMNT_RGHTS)

Атрибутът предоставя информация относно класификацията на кредитните експозиции според правата на кредитора да поиска погасяване на експозицията. Избира се код от съпътстващата атрибута номенклатура „CL_RPYMNT_RGHTS“.

2.5.36. „Промени в справедливата стойност поради промени в кредитния риск преди покупката“ (FV_CHNG_CR_BFR_PRCHS)

В атрибута се докладва разликата между непогасената номинална стойност и покупната цена на инструмента към датата на покупката. Тази стойност трябва да се отчита за инструменти, закупени за сума, по-ниска от непогасената стойност поради влошаване на кредитния риск.

- Атрибутът се отчита за всеки инструмент, който е бил закупен (от кредитора към референтната дата на отчитане) и отразява разликата между непогасената номинална стойност и покупната цена на инструмента към датата на придобиване. Той се отчита за всички инструменти, придобити на цена, по-ниска от размера на непогасената сума, когато отстъпката се дължи на влошен кредитен риск към датата на покупката.
- При липса на покупка (придобиване на инструмент), в атрибут „Промени в справедливата стойност поради промени в кредитния риск преди покупката“ (FV_CHNG_CR_BFR_PRCHS) следва да се отчете стойност (NTAP) „Не е приложимо“.

2.5.37. „Държава на регулация“ (CNTRY_JRSDCTN)

Атрибутът предоставя информация относно идентифицирането на риск, произтичащ от чужда юрисдикция/синдикиран кредит и еднозначно определя държавата, под чието законодателство инструментът се регулира.

2.5.38. „Канал на произход“ (CHNNL_ORGNTN)

Атрибутът се използва за идентифицирането на произхода на кредита, с цел преценка на бизнес модел и се отчита съгласно прилежащата му номенклатура.

2.5.39. „Статус на съдебните производства по инструмента“ (LGL_PRCDNG_STTS_INSTRMNT).

С особености при отчитането е атрибут „Статус на съдебните производства по инструмента“ (LGL_PRCDNG_STTS_INSTRMNT).

- Атрибутът показва предприемане на действия на банката за събиране/възстановяване на конкретно вземане, чрез различни възможни варианти, съгласно приложимата правна рамка – в зависимост от вида на обезпечението. Такова действие на банката няма нищо общо с инициране/откриване на производство по несъстоятелност;

- За кредитополучател, който е заличен търговец, но има издаден изпълнителен лист, освен срещу заличения търговец и срещу други солидарни длъжници (физически и/или юридически лица), срещу които продължава да се изпълнява по изпълнително дело,
 - в отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“, в атрибут „Статус на съдебните производства по инструмента“ (LGL_PRCDNG_STTS_INSTRMNT), в зависимост от конкретния случай, се отчита:
 - код (2) „Издаден изпълнителен лист по чл. 405-406, ГПК“,
 - код (3) „Издадена заповед за изпълнение по чл. 410-411, ГПК“ или
 - код (9) „Приключила процедура за принудително изпълнение“ (това е крайна фаза - при това положение, банката вече не разполага с други инструменти/способи за принудително събиране на вземането в бъдеще и затова процедурата на практика е приключила);
- След като кредитополучателят вече е заличен като търговец, се отчита код (9) „Приключила процедура за принудително изпълнение“ (отнася се за кредитополучателя, но не и срещу други солидарни длъжници по кредитния инструмент);
- За солидарните длъжници, в отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“ в атрибут „Статус на съдебните производства по инструмента“ (LGL_PRCDNG_STTS_INSTRMNT) се попълва относимата стойност:
 - код (2) „Издаден изпълнителен лист по чл. 405-406, ГПК“,
 - код (3) „Издадена заповед за изпълнение по чл. 410-411, ГПК“ или
 - някоя друга стойност от номенклатурата, съответстваща на реалното състояние;
- Кодове (8) и (9) от номенклатура на атрибут „Статус на съдебните производства по инструмента“ (LGL_PRCDNG_STTS_INSTRMNT):
 - код (9) „Приключила процедура за принудително изпълнение“ - включва хипотезата на изчерпано материално и нематериално имущество, срещу което да се изпълнява. Изпълнително производство се приключва и с изпълнение на задължението и събиране на разносните по изпълнението (чл. 433, ал. 2 ГПК),
 - код (8) „Предявяване на гаранция“ – подава се, когато кредитен инструмент е обезпечен с гаранция и банката предявява гаранцията (поради неплащане на длъжника по инструмента

2.5.40. „Флаг - неоторизиран овърдрафт“ (FLG_UODRAFT)

Детайлна информация относно този инструмент и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.2.20 от документ „ПФИ: Инструменти по АнаКредит“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.6. Таблица „Финансови данни“ (FINANCIAL)

Таблицата „Финансови данни“ (FINANCIAL) съдържа информация за лихвените стойности, просрочените задължения и финансовото състояние на всеки кредитен инструмент.

- Информация за лихвените стойности се отчита в атрибутите:
 - „Лихвен процент“ (ANNLSD_AGRD_RT),
 - „Ефективен лихвен процент (МСФО 9)“ (EIR_IFRS) и
 - „Годишен процент на разходите (ГПР)“ (APRC).

2.6.1. „Лихвен процент“ (ANNLSD_AGRD_RT)

Атрибутът е задължителен за отчитане и отразява годишно договорен лихвен процент или тясно дефиниран лихвен процент в съответствие с Регламент (ЕС) № 1072/2013 на Европейската централна банка (ЕЦБ/2013/34).

- Следва да се докладва стойността на лихвения процент, без значение дали е фиксиран или променлив;
- Лихвеният процент се отнася до непогасената сума. Ако неизплатената сума включва просрочена сума, върху нея се начислява наказателна лихва;
- За този атрибут стойността (NTAP) „Не е приложимо“ е допустима, при напълно отписанни инструменти, както и при отчетена стойност (NTAP) „Не е приложимо“ в атрибут „Начислена лихва“ (ACCRD_INTRST);
- За този атрибут стойността (NTAP) „Не е приложимо“ не е допустима, освен ако не е отчетена стойност (NTAP) „Не е приложимо“ и в атрибут „Начислена лихва“ (ACCRD_INTRST);
- В случай, че в атрибут „Лихвен процент“ (ANNLSD_AGRD_RT) е отчетена стойност различна от (NTAP) „Не е приложимо“, то в атрибут „Вид лихвен процент“ (TYP_INTRST_RT) следва да се отчете код, различен от (NTAP) „Не е приложимо“ от прилежащата атрибута номенклатура;
- Методика за пресмятане на среднопретеглен лихвен процент - под средно претеглен лихвен процент се има предвид претеглена средна аритметична стойност при използването на салдата, за които се отнасят индивидуалните лихвени проценти, като тегла. В случай че главницата на даден кредит се състои от части, за които се начисляват различни лихвени проценти поради просрочие, надвишаване на лимит или всякаква друга причина, ефективният лихвен процент по този кредит трябва да е средно претеглен от всички прилагани лихвени проценти по неговите части. Целта на средно претегления лихвен процент е отразяването на всички плащания по дадена лихва от страна на клиента към края на отчетния период, включително лихва за просрочие, наказателна лихва и т.н.;
- При издаден изпълнителен лист, който е влязъл в сила, съгласно чл. 86 ЗЗД, в атрибут „Лихвен процент“ (ANNLSD_AGRD_RT) следва да се отчете размер на законната лихва. В случай че инструментът е предоставен на физически лица (сектор Домакинства), в атрибут „Годишен процент на разходите (ГПР)“ (APRC) следва да се докладва първоначалният размер на ГПР или в случай на предоговаряне – предоговорения. Ако отчитаният инструмент не е предоставен на сектор Домакинства следва да се отчете (NTAP) „Не е приложимо“.

2.6.2. „Ефективен лихвен процент (МСФО 9)“ (EIR_IFRS)

В атрибут „Ефективен лихвен процент (МСФО 9)“ (EIR_IFRS) следва да се отбележи ефективен лихвен процент (МСФО 9) по Регламент 2023/1803 на Комисията от 13 август 2023 година.

Атрибутът следва да се отчита със стойност (NTAP) „Не е приложимо“ в случай на ностро сметки.

2.6.3. „Годишен процент на разходите (ГПР)“ (APRC)

Атрибутът се отчита само за кредити за потребление и жилищни кредити, представляващи нов бизнес (договорени за първи път или предоговорени през отчетния период), които по определение са кредити на физически лица (сектор Домакинства).

- За инструменти, за които показателят не се изчислява се отбелязва стойност (NTAP) „Не е приложимо“.

2.6.4. „Дата на следващата актуализация на лихвения процент“ (DT_NXT_INTRST_RT_RST)

Датата, на която се извършва следващата актуализация на лихвения процент съгласно определеното в част 3 от приложение I към Регламент (ЕС) № 2021/379 (ЕЦБ/2021/2).

Атрибутът се отчита със стойност (NTAP) „Не е приложимо“, когато инструментът:

- не включва договорно споразумение за промяна на лихвения процент (т.е. лихвеният процент не може да се променя),
- в случай на инструменти с фиксиран лихвен процент – където има сключен договор с фиксиран лихвен процент за целия живот на инструмента,
- е закрит,
- е отписан, непризнат инструмент, за който отчетната единица не начислява лихва,
- ако инструментът не подлежи на бъдещо преизчисляване на лихвения процент,
- в случая на инструменти, за които последната дата за преизчисляване на лихвения процент вече е изтекла.

Освен ако не е посочено (NTAP) „Не е приложимо“, следващата дата за преизчисляване на лихвения процент не трябва да бъде по-ранна от отчетната референтна дата.

2.6.5. „Статус на неизпълнение по инструмента“ (DFLT_STTS_INSTRMNT) и „Дата на статуса на неизпълнение по инструмента“ (DT_DFLT_STTS_INSTRMNT)

Атрибут „Статус на неизпълнение по инструмента“ (DFLT_STTS_INSTRMNT) се използва с цел идентифициране на статуса на неизпълнение по инструмента. Съдържа категории, описващи ситуацията, в които може да е налице неизпълнение по инструмента в съответствие с член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

В атрибут „Дата на статуса на неизпълнение по инструмента“ (DT_DFLT_STTS_INSTRMNT) се отчита датата, на която статусът на неизпълнение, отчетен в атрибута за данни „Статус на неизпълнение по инструмента“, се счита за настъпил.

- Ниво контрагент или ниво инструмент. Статусът на неизпълнение е необходимо да бъде приложен или на ниво контрагент, или на ниво инструмент. Ако се прилага определението за неизпълнение само на ниво контрагент, следва да се отчетат данни в атрибути „Статус на неизпълнение на контрагента“ (DFLT_STTS_CNTRPTY) и „Дата на статуса на

неизпълнение на контрагента“ (DT_DFLT_STTS_CNTRPRTY). В този случай, в атрибут „Статус на неизпълнение по инструмента“ (DFLT_STTS_INSTRMNT) следва да се отчете код (0) „Не е приложимо“ от прилежащата атрибута номенклатура, а в атрибут „Дата на статуса на неизпълнение по инструмента“ (DT_DFLT_STTS_INSTRMNT) се отчита стойност (NTAP) „Не е приложимо“;

- Отчитането на статуса на неизпълнение е задължително поне на едно от различните нива контрагент/инструмент, съгласно рамката на АнаКредит отчетността;
- При съдебен кредит в атрибут „Статус на неизпълнение по инструмента“ (DFLT_STTS_INSTRMNT) следва да изберете един от следните кодове:
 - код (18) „Неизпълнение, защото е малко вероятно да плати и просрочието е повече от 90/180 дни“;
 - код (19) „Неизпълнение, защото е малко вероятно да плати“ или
 - код (20) „Неизпълнение, защото просрочието е повече от 90/180 дни“;

а в атрибут „Дата на статуса на неизпълнение по инструмента“ (DT_DFLT_STTS_INSTRMNT) – датата от която инструментът е в неизпълнение;

- В случай на отчитане на ниво инструмент, когато за атрибут „Статус на неизпълнение по инструмента“ (DFLT_STTS_INSTRMNT) е отчетен код (14) „Не е в неизпълнение“ (както и който и да е код различен от „Не е приложимо“) – винаги се посочва дата в атрибут „Дата на статуса на неизпълнение по инструмент“ (DT_DFLT_STTS_INSTRMNT). Ако инструментът не е в неизпълнение от самото начало, за дата се посочва началната дата на инструмента.

2.6.6. „Прехвърлена стойност“ (TRNSFRRD_AMNT)

Атрибутът отразява частта от непогасената номинална сума, която е била прехвърлена на друг кредитор. Този атрибут е от значение най-вече в случай на прехвърлени инструменти, и по-специално, прехвърлени като част от традиционна схема за секюритизация.

- Прехвърлените инструменти са тези, които са предоставени или придобити от наблюдаваната единица и са прехвърлени (продадени), изцяло или частично на трети лица, но все още подлежат на отчитане по отношение на наблюдаваната единица, тъй като тя запазва правата за обслужване на инструмента;
- Прехвърлената стойност към всяка отчетна дата определя частта от неизплатената номинална стойност, която не се държи от наблюдаваната единица;
- Атрибутът е задължителен за отчитане и в случай, че инструментът не е прехвърлен, т.е. ако не е прехвърлена никаква сума от инструмента, се отчита стойност „0“;
- Ако инструментът е изцяло прехвърлен, в „Прехвърлена стойност“ (TRNSFRRD_AMNT) се отчита цялата непогасена номинална сума;
- В случай, че инструмента е частично прехвърлен, в атрибута се отчита прехвърлената част от непогасената номинална сума към отчетната дата, а не към датата на прехвърляне.

2.6.7. „Размер на просроченото задължение по инструмента“ (ARRRS)

Атрибутът представлява размера на непогасените към отчетната дата главница, лихви, наказателни лихви и такси, който е дължим по договор и е просрочен. Т.е.:

$$\begin{aligned} & \text{„Размер на просроченото задължение по инструмента“ (ARRRS)} \\ & \quad = (\text{е сумата от}) \\ & \text{„Размер на просроченото задължение по инструмента: главница“ (ARRRS_INSTRMNT_PRNCPL)} \\ & \quad + \\ & \text{„Размер на просроченото задължение по инструмента: лихва“ (ARRRS_INSTRMNT_INTRST)} \\ & \quad + \\ & \text{„Размер на просроченото задължение по инструмента: такси“ (ARRRS_INSTRMNT_FEES).} \end{aligned}$$

- Сумата от подадените стойности в атрибут:
 - „Размер на просроченото задължение по инструмента: главница“ (ARRRS_INSTRMNT_PRNCPL),
 - „Размер на просроченото задължение по инструмента: лихва“ (ARRRS_INSTRMNT_INTRST) и
 - „Размер на просроченото задължение по инструмента: такси“ (ARRRS_INSTRMNT_FEES)не може да надвишава стойността отчетена в „Размер на просроченото задължение по инструмента“ (ARRRS).
- Важно уточнение е, че сумата, отчетена в атрибут „Размер на задбалансови лихви по просрочени инструменти“ (OFF_BLNC_SHT_INTRST) не се включва в общия размер на просрочията – атрибут „Размер на просроченото задължение по инструмента“ (ARRRS);
- При ново отпуснати кредити и за инструменти, по който няма просрочие към референтната дата на отчитане, в атрибут:
 - „Размер на просроченото задължение по инструмента“ (ARRRS),
 - „Размер на просроченото задължение по инструмента: главница“ (ARRRS_INSTRMNT_PRNCPL),
 - „Размер на просроченото задължение по инструмента: лихва“ (ARRRS_INSTRMNT_INTRST) и
 - „Размер на просроченото задължение по инструмента: такси“ (ARRRS_INSTRMNT_FEES)
 - „Размер на задбалансови лихви по просрочени инструменти“ (OFF_BLNC_SHT_INTRST),
 - „Съдебни вземания и разноски“ (COURT_RCVBLS) и
 - „Общо салдо към датата на неизпълнение“ (TOTAL_BLNC_AT_DT_DFLT)следва да се отчете стойност „0“.

2.6.8. „Размер на просроченото задължение по инструмента: главница“ (ARRRS_INSTRMNT_PRNCPL)

Атрибутът отразява размера на непогасената към отчетната дата главница, която е дължима по договор и е просрочена (не е платена на датата, на която е била дължима). В случай, че по инструмента няма просрочие към отчетната дата, се докладва стойност „0“.

- „Размер на просроченото задължение по инструмента: главница“ (ARRRS_INSTRMNT_PRNCPL) включва:

$$\begin{array}{c} \text{просрочена главница} \\ + \\ \text{съдебна главница} \\ + \\ \text{присъдена главница.} \end{array}$$

- В случай на вземане, което не е съдебно, в атрибута следва да се отчете само просрочената главница.

2.6.9. „Размер на просроченото задължение по инструмента: лихва“ (ARRRS_INSTRMNT_INTRST)

Атрибутът е задължителен за отчитане и включва размера на непогасената към отчетната дата лихва (вкл. наказателна), която е дължима по договор и е просрочена (не е платена на датата, на която е била дължима). Атрибутът не включва текущо начислени лихви. В случай, че по инструмента няма просрочие към отчетната дата, се докладва стойност „0“.

- „Размер на просроченото задължение по инструмента: лихва“ (ARRRS_INSTRMNT_INTRST) включва:

$$\begin{array}{c} \text{наказателни лихви} \\ + \\ \text{просрочени лихви} \end{array}$$

- В случай на вземане, което не е съдебно, в атрибута следва да се отчете само просрочената лихва.

2.6.10. „Размер на просроченото задължение по инструмента: такси“ (ARRRS_INSTRMNT_FEES)

Атрибутът включва размера на непогасената към отчетната дата такси, които са дължими по договор и са просрочени (не са платени на датата, на която са били дължими). В случай, че по инструмента няма просрочие към отчетната дата, се докладва стойност „0“.

Дължимите (просрочени) от клиента разходи, които не са свързани със съдебни производства, следва да се отчитат в атрибут „Размер на просроченото задължение по инструмента: такси“ (ARRRS_INSTRMNT_FEES). Такси, които не са просрочени, не е необходимо да бъдат докладвани.

- Атрибутът включва *просрочена такса ангажимент / лихвен приход и просрочена такса управление*;
- В случай на вземане, което не е съдебно, в атрибута следва да се отчитат само просрочени такси по инструмента.

2.6.11. „Размер на задбалансови лихви по просрочени инструменти“ (OFF_BLNC_SHT_INTRST)

Атрибутът включва размера на лихвите по необслужвани инструменти, които не са признати в баланса на отчетната единица, но са дължими и са част от общия дълг на длъжника (вкл. законови лихви по съдебни и присъдени вземания и отписани кредити).

Отчетената стойност в атрибут „Размер на задбалансови лихви по просрочени инструменти“ (OFF_BLNC_SHT_INTRST), не се включва в атрибути:

- „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT) и
- „Размер на просроченото задължение по инструмента“ (ARRRS).

2.6.12. „Съдебни вземания и разноси“ (COURT_RCVBLS)

Атрибутът е задължителен за отчитане и включва такси и други деловодни разходи свързани със завеждане на съдебно производство (изпълнително дело).

2.6.13. „Други разноси по инструмента“ (OTHR_INSTRMNT_EXP)

В атрибута се отчитат други разноси по инструмента (*например разходи за подновяване на обезпечение/ипотеки, разходи за оценки, застраховки и др.*). В случай, че няма такива, то следва да се докладва стойност „0“.

2.6.14. „Общо салдо към датата на неизпълнение“ (TOTAL_BLNC_AT_DT_DFLT)

Атрибутът отчита общото салдо (общата сума) към момента на определяне на неизпълнението (т.е., когато клиентът е класифициран като „в неизпълнение“). Не се отнася само за просрочената сума, а за цялата сума, свързана с инструмента.

- Ако един и същи клиент има няколко инструмента и статусът на неизпълнение е определен на ниво контрагент, поради неизпълнение по някой инструмент, то по отделните инструменти се подава относимата стойност за атрибута „Общо салдо към датата на

неизпълнение“ (TOTAL_BLNC_AT_DT_DFLT) само за инструмента, по линия на който клиентът е изпаднал в неизпълнение. Ако конкретен инструмент е възникнал след датата на неизпълнение, относимата стойност в полето следва да бъде „0“;

- Ако клиент е бил в неизпълнение в миналото, но след време вече не са налице условията за неизпълнение (съгласно критериите по ЕВА/GL/2016/07) и статусът му е променен, така че вече не е в неизпълнение, се подава информация според фактическото състояние, т.е. текущия статус. Впоследствие, историята на статусите може да бъде проследена във времето, ако/когато е необходимо за аналитични цели;
- Атрибутът не представя фиксирана стойност. Стойността му се променя, при настъпила промяна в някой от компонентите, които го формират;
- За кредитите, отчитани по амортизирана стойност, атрибутът включва:

$$\begin{aligned} & \text{редовна главница} \\ & + \\ & \text{просрочена главница} \\ & + \\ & \text{просрочена лихва} \\ & + \\ & \text{текущо начислена лихва с ненастъпил падеж} \\ & + \\ & \text{просрочени такси} \\ & - \\ & \text{(неамортизирани такси, платени от длъжника, участващи при изчисление на ефективния лихвен процент)}. \end{aligned}$$

2.6.15. „Дата на просрочието по инструмента“ (DT_PST_D)

Датата, на която инструментът става просрочен в съответствие с част 2, точка 96 към Регламент за изпълнение (ЕС) № 2021/451. Това е датата, от която инструментът е бил в просрочие за период без прекъсване до референтната дата на отчитане, независимо дали просрочената сума отговаря на заложените критерии за материално просрочие. Не се вземат предвид праговете на същественост.

- В случай, че инструментът не е в просрочие, в атрибута следва да се подаде стойност (NTAP) „Не е приложимо“;
- Финансов актив се счита за просрочен, когато сумата по главницата, лихвата или таксите не е платена към датата, на която е била дължима;
- В случай, че по инструмента има частично плащане, т.е. не е погасена пълната просрочена сума, инструментът все още се счита за просрочен и атрибута продължава да се отчита. В резултат на частичното погасяване, просрочената сума намалява.

2.6.16. „Брой дни просрочие“ (DAYS_PAST_DUE)

В атрибута се отчита период на просрочие на дълга (реалния брой дни просрочие по договора).

- Дадена сума се счита за просрочена, при наличие на липса на плащане на падежната дата;

- В случаите, в които се извършва частично плащане по просрочено задължение, и размера на плащането не е достатъчно да покрие едновременно лихви и главница, редът на погасяването за задължението става по начина определен в договора за кредит (т.е. ако се погасява първо главницата, възможно е броя дни просрочие по лихвата да са повече, както и обратното). В тази връзка следва да се отчете по-големият брой дни просрочие;
- При отчетена стойност „0“ в атрибут „Брой дни просрочие“ (DAYS_PAST_DUE) не се отчита просрочена сума в атрибутите:
 - „Размер на просроченото задължение по инструмента“ (ARRRS),
 - „Размер на просроченото задължение по инструмента: главница“ (ARRRS_INSTRMNT_PRNCPL),
 - „Размер на просроченото задължение по инструмента: лихва“ (ARRRS_INSTRMNT_INTRST),
 - „Размер на просроченото задължение по инструмента: такси“ (ARRRS_INSTRMNT_FEES).

2.6.17. „Вид секюритизация“ (TYP_SCRTSTN)

Атрибутът е задължителен и се отчита на ниво инструмент, като се посочва от прилежащата номенклатура дали инструментът е обект на траншова секюритизация в съответствие с член 242, точки 10 и 11 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

2.6.18. „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT)

Атрибутът „Непогасена номинална стойност“ отразява непогасената сума на главницата (редовна и просрочена) по даден инструмент към края на отчетния период (референтната дата). Тази стойност включва всяка неплатена просрочена лихва, начислена съгласно договорните условия, но не включва начислената лихва (т.е. лихва, която е начислена, но не е изискуема към референтната дата). Отчитането на този атрибут се извършва без отчитане на отписванията или намаляванията на стойността, произтичащи от счетоводни корекции или обезценка.

- В Непогасена номинална стойност (OTSTNDNG_NMNL_AMNT) се включват:
 - главницата, която все още не е просрочена и произтича от инструмента;
 - главницата, която е просрочена и произтича от инструмента;
 - неплатената просрочена лихва, свързана с инструмента (т.е. лихва, чийто падеж е настъпил, но не е погасена;
 - всички неплатени такси за неустойки или други такси, начислени на инструмента;
 - разходи, които са просрочени и са станали изискуеми във връзка с инструмента и са дължими съгласно условията на договора;
- В обхвата на Непогасена номинална стойност (OTSTNDNG_NMNL_AMNT) не се включват:
 - начислена лихва;

- суми, които са отписани;
 - суми, които представляват обезпечения, гаранции или защиты срещу кредитен риск.
- Събраните неамортизирани такси (например такса за управление) на кредита не следва да се включват в „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT). Те се отчитат в атрибути „Брутна балансова стойност“ (GROSS_CRRYNG_AMNT) и „Балансова стойност“ (CRRYNG_AMNT);
 - Ако за даден инструмент са извършени отписвания или счетоводни корекции, те не следва да бъдат включени в „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT).

2.6.19. „Начислена лихва“ (ACCRD_INTRST)

Атрибутът отразява размера на начислената по кредитите лихва, към референтната дата за отчитане, съгласно определението в Регламент (ЕС) 2021/379. В съответствие с общоприетия принцип на текущо начисляване вземането за лихва по инструментите следва да бъде записано в баланса при начисляването ѝ (т. е. на база начисляване) вместо при фактическото ѝ получаване (т. е. на база наличност).

- При отчетена стойност „Не е приложимо“ в атрибут „Лихвен процент“ (ANLSD_AGRD_RT) в атрибут „Начислена лихва“ (ACCRD_INTRST) следва да бъде отчетена същата стойност;
- Съгласно т.5.4.11. и т.5.4.12 част III от ръководството на АнаКредит, при наличието на договор за факторинг без право на регрес, атрибути „Лихвен процент“ (ANLSD_AGRD_RT) и „Начислена лихва“ (ACCRD_INTRST) следва да се отчетат със стойност (NTAP) „Не е приложимо“. В тези случаи таксите, начислявани на клиента от отчетната единица, не подлежат на докладване, тъй като при факторинг без регрес клиентът не е длъжник.

2.6.20. „Усвоен размер на кредита“ (DSBRSD_AMNT)

Атрибутът е задължителен и отразява усвоения размер на кредита, съгласно договорената сума (първоначално одобреният размер) по инструмента.

2.6.21. „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT)

В атрибута се отчита наличната неусвоена сума на инструмента към отчетната референтна дата (обща номинална стойност на задбалансовите експозиции). Това представлява средствата, които длъжникът все още има право да усвои по дадения инструмент, в допълнение към вече усвоената и непогасена номинална сума, така че общият размер на ангажимента (*например кредитният лимит, ако е приложимо*) да не бъде надхвърлен. Тук се включват ангажиментите за кредитиране, преди да бъдат взети предвид конверсионните коефициенти и техниките за редуциране на кредитния риск.

Това е стойността, която най-добре представя максималната експозиция на институцията на кредитен риск, без да се вземат предвид държаната защита или други кредитни подобрения;

- Погасените средства по главница, които отново са на разположение за ползване от длъжника, следва да се отчитат в атрибут „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT), а усвоените и непогасени средства в „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT).

2.6.22. „Отменяем ангажимент“ (CVNNTS)

Атрибутът отразява възможността неусоеният ангажимент да бъде автоматично прекратен при влошаване на кредитоспособността на кредитополучателя или безусловно отменяем от институцията без предизвестие, съгласно член 166, параграф 8, буква в) и Анекс I от Регламент (ЕС) № 575/2013.

2.7. Таблица „Счетоводни данни“ (ACCOUNTING)

Целта на таблица „Счетоводни данни“ (ACCOUNTING) е предоставяне на информация за класификацията на инструмента в съответствие със счетоводния стандарт МСФО принципи, отчитане на отписванията и обезценката на инструментите, както и балансовата им стойност.

2.7.1. „Счетоводна класификация на инструментите“ (ACCNTNG_CLSSFCTN)

Атрибутът съдържа информация за счетоводния портфейл, в който е класифициран инструментът в съответствие със счетоводния стандарт - МСФО или национални общоприети счетоводни принципи - съгласно Регламент (ЕС) 2015/534 (ЕЦБ/2015/13), прилаган от юридическото лице на наблюдаваната единица.

Отчита се задължително за всички инструменти в обхвата на АнаКредит.

2.7.2. „Признаване в баланса“ (RCGNTN_STTS)

Атрибутът е задължителен за отчитане за всеки инструмент, независимо от неговия вид, съгласно прилежащата към атрибута номенклатура.

- Код (1) „Изцяло признат“ – използва се за инструменти, чиято стойност е призната в баланса на наблюдаваната единица в съответствие с приложимия счетоводен стандарт. С други думи, инструментът се счита за актив в баланса на наблюдаваната единица, която запазва всички рискове и ползи от собствеността върху него;
- Код (2) „Признат в рамките на продължаващо участие на институцията“ – тази стойност се отчита, ако (част от) инструмента е признат в баланса до степента на продължаващото участие на наблюдаваната единица. Използва се при изцяло или частично прехвърлени инструменти (т.е. инструменти, за които атрибут „Прехвърлена стойност“ (TRNSFRRD_AMNT) > 0);

- Код (3) „Изцяло непризнат“ – използва се за инструменти, чиято стойност не е призната (не е актив) в баланса на наблюдаваната единица;
- В случай, че инструментът е изцяло отписан, то следва да се отчете код (3) „Изцяло непризнат“;
- В случай на инструменти, за които наблюдаваната единица е само в ролята на обслужващо лице („Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) = (7) „Обслужващо лице“), следва да се отчете код (3) „Изцяло непризнат“;
- При инструмент, който е обект на синтетична секюритизация и наблюдаваната единица е в роля на инициатор („Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) = (3) „Инициатор“), следва се отчете код (1) „Изцяло признат“;
- При изцяло прехвърлен инструмент, чрез традиционна секюритизация, наблюдаваната единица, която е в роля на обслужващо лице (независимо дали е била инициатор), следва да отчита прехвърления инструмент с код:
 - код (3) „Изцяло непризнат“, когато инициаторът прехвърля всички рискове и ползи от собствеността върху инструмента или когато не прехвърля, нито запазва съществено всички рискове и ползи от собствеността върху инструмента и не е запазил контрол;
 - код (1) „Изцяло признат“, когато наблюдаваната единица като инициатор запазва съществено всички рискове и ползи от собствеността върху инструмента; или
 - код (2) „Признат в рамките на продължаващо участие на институцията“, когато наблюдаваната единица нито прехвърля, нито запазва по същество всички рискове и ползи от собствеността върху прехвърления инструмент и продължава да признава инструмента до степента на продължаващото си участие; моля, имайте предвид, че се счита, че наблюдаваната единица има „продължаващо участие“ не защото продължава да обслужва инструмента, а защото понася част от кредитния риск на инструмента;
- Инструмент, който е обект на фидуциарна транзакция, който не се третира като актив от наблюдаваната единица, но се обслужва от нея се отчита с код (3) „Изцяло непризнат“;
- В случай, че даден инструмент е признат в баланса, задължително следва да има отчетена стойност на натрупана обезценка в атрибут „Стойност на натрупаната обезценка“ (ACCMLTD_IMPRMNT_AMNT) или стойност отразяваща натрупаните промени в справедливата стойност, произтичащи от кредитния риск в „Натрупани промени в справедливата стойност, произтичащи от кредитния риск“ (ACCMLTD_CHNGS_FV_CR).

2.7.3. „Натрупани отписвания“ (ACCMLTD_WRTFFS)

Атрибутът представлява общата натрупана сума на главницата и просрочените лихви по дългови инструменти, които кредитната институция е отписала като несъбираеми. Тези експозиции се считат за окончателно необслужвани и несъбираеми, независимо от портфейла, в който първоначално са били класифицирани. Атрибутът включва всички суми, окончателно отписани като несъбираеми, независимо дали отписването е извършено чрез пряко намаление на балансовата стойност на финансовите активи, признато в отчета за печалбата или загубата, или чрез намаление на сумите по

сметките за провизии за кредитни загуби, които са били прихванати срещу балансовата стойност на финансовите активи. След отписването, тези вземания се водят задбалансово, тъй като институцията може да продължи действия по събиране.

- Отписан инструмент, който престава да съществува след отписването му (*например вследствие на опрощаване на дълга или продажба на инструмента на трета страна със загуба*) се отчита само до края на отчетния период, в който е извършено отписването, и не подлежи на отчитане след това.
- В атрибут „Натрупани отписвания“ (ACCMLTD_WRTFFS) се отчитат както пълни, така и частични отписвания, докато инструментът е активен, като те намаляват стойността на дължимите суми;
- Атрибутът следва да се попълва, когато са налице събития, довели до необратима загуба на стойността на дългови инструменти. Това включва случаи като продажба на кредити на загуба, опрощаване на задължения при починали кредитополучатели или други събития, при които правото за събиране на вземанията е окончателно погасено;
- В случаите, когато инструментът не е бил обект на отписване в периода между датата на възникване на инструмента (началната дата на инструмента (DT_INCPTN)) и отчетната референтна дата, се отчита стойност „0“;
- Когато има възстановявания в периода между отписването и отчетната референтна дата, натрупаната сума на отписванията се актуализира (намалява), за да се отчете възстановяването;
- Натрупаната стойност на отписванията се увеличава винаги, когато се отпише допълнителна сума, включително при отписването на просрочена лихва.

2.7.4. „Стойност на натрупаната обезценка“ (ACCMLTD_IMPRMNT_AMNT)

Атрибутът отразява размера на провизиите за загуби, които се държат или са разпределени за инструмента на референтната дата за отчитане. Този атрибут се прилага спрямо инструментите, които подлежат на обезценка съгласно приложимия счетоводен стандарт:

- Съгласно МСФО натрупаната обезценка се отнася за следните суми:
 - провизия за загуби в размер на очакваните кредитни загуби за 12-месечен период,
 - провизия за загуби в размер на очакваните кредитни загуби за целия живот на инструмента;
- В атрибута трябва да бъде отразен целият размер на провизиите по кредитите, включително както провизиите за главницата, така и за начислените лихвени приходи. Това е в съответствие с дефиницията на натрупаната обезценка (Accumulated Impairment Amount) според изискванията на АнаКредит и МСФО 9, които обхващат както провизиите за 12-месечни очаквани кредитни загуби (Stage 1), така и провизиите за загуби за целия живот на инструмента (Stage 2 и 3);
- Отражаването на макро провизиите в атрибут „Стойност на натрупаната обезценка“ (ACCMLTD_IMPRMNT_AMNT) зависи от начина на разпределение към индивидуалните

инструменти. Ако те са разпределени по начин, който отговаря на критериите за „колективно оценени“ обезценки в контекста на IFRS, те могат да бъдат включени. В случай че макро провизиите се изчисляват и отчитат на агрегирано ниво, без директно разпределение към конкретни инструменти, те не следва да бъдат включвани.

- Стойност (NREQ) „Не се изисква“ е допустим за инструменти, за които наблюдаваната единица е само в ролята на обслужващо лице.

2.7.5. „Вид обезценка“ (TYP_IMPRMNT_STTS) и „Дата на вида обезценка“ (DT_TYP_IMPRMNT_STTS)

Атрибут **„Вид обезценка“ (TYP_IMPRMNT_STTS)** е задължителен за докладване и показва вида обезценка, на която е подложен инструментът.

- В случай на инструменти, за които наблюдаваната единица е само в ролята на обслужващо лице, в атрибута се отчита код (-5) „Не се изисква“, от прилежащата атрибута номенклатура;
- Код (0) „Не е приложимо“ се отчита както за инструменти, които не подлежат на обезценка в съответствие със счетоводния стандарт (*например за инструменти, оценени или определени по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно МСФО*), така и за инструменти, които не са признати в баланса;
- Код (23) „Фаза 1 (МСФО)“ се отчита, ако инструментът не е обезценен и кредитният му риск не се е увеличил значително от първоначалното признаване и е направена провизия за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца, спрямо инструмента съгласно МСФО. Само за инструменти, подлежащи на обезценка съгласно МСФО 9 или национални счетоводни стандарти, съобразени с МСФО 9;
- Код (24) „Фаза 2 (МСФО)“ се отчита ако инструментът не е обезценен, но е налице значително увеличение на кредитния риск от първоначалното признаване и за него е направена провизия за загуби в размер на очакваните кредитни загуби за целия живот на инструмента съгласно МСФО. Само за инструментите, които подлежат на обезценка съгласно МСФО 9;
- Код (25) „Фаза 3 (МСФО)“ се използва, ако инструментът е обезценен съгласно МСФО 9;
- Код (26) „Специални провизии (GAAP)“ се отчита, ако инструментът е обект на обезценка в съответствие с приложен счетоводен стандарт, който не е в съответствие с МСФО 9, и са направени специфични провизии за загуби, независимо дали тези провизии са оценени индивидуално или колективно (обезценени);
- Код (21) „Общи провизии (GAAP)“ се отчита ако инструментът подлежи на обезценка в съответствие с приложим счетоводен стандарт, различен от МСФО 9, и за него не са направени специални провизии за загуби (необезценен);
- Код (27) „Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка“.

Атрибут **„Дата на вида обезценка“ (DT_TYP_IMPRMNT_STTS)** отразява датата на настоящия вид обезценка. За инструменти, при които няма промяна във вида обезценка от началната им дата, датата следва да е равна на началната дата.

- За инструменти, за които наблюдаваната единица е само в ролята на обслужващо лице, този атрибут не се отчита и в такива случаи се отбелязва стойност (NREQ) „Не се изисква“;
- Стойността (NTAP) „Не е приложимо“ се отчита както за инструменти, които не подлежат на обезценка в съответствие със счетоводния стандарт (*например за инструменти, оценени или определени по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно МСФО*), така и за инструменти, които не са признати в баланса;
- За инструменти, които винаги са били докладвани с код (23) „Фаза 1 (МСФО)“, се подава началната дата;
- За инструменти, които първоначално са били фаза 1 (докладвани с код (23) „Фаза 1 (МСФО)“), и които впоследствие са преминали във друга фаза, след което отново са преминали във фаза 1, се отчита датата, на която инструментът отново/последно е станал във Фаза 1.

2.7.6. „Метод за оценяване на обезценката“ (IMPRMNT_ASSSSMNT_MTHD)

Методът, по който се оценява обезценката, ако инструментът подлежи на обезценка, в съответствие с приложими счетоводни стандарти. Различават се колективни и индивидуални методи.

- Код (-5) „Не се изисква“ е допустим за инструменти, за които наблюдаваната единица е само в ролята на обслужващо лице;
- Код (0) „Не е приложимо“ е допустим за инструменти, които не подлежат на обезценка, в съответствие с прилагания счетоводен стандарт (*например инструменти, които се оценяват по справедлива стойност през печалбата или загубата*), подобно на атрибутите:
 - „Стойност на натрупаната обезценка“ (ACCMLTD_IMPRMNT_AMNT);
 - „Вид обезценка“ (TYP_IMPRMNT_STTS) и
 - „Метод за изчисляване на обезценката“ (IMPRMNT_CLCLTN_MTHD);
- Код (1) „Колективна оценка“ се използва, когато инструментът е обект на колективна оценка на обезценката като се групира заедно с инструменти с подобни характеристики на кредитния риск;
- Код (2) „Индивидуална оценка“ се използва, когато инструментът е обект на индивидуална оценка на обезценката;
- Инструментът не може да бъде обект едновременно на индивидуален и колективен метод на оценяване на обезценката.

2.7.7. „Метод за изчисляване на обезценката“ (IMPRMNT_CLCLTN_MTHD)

В атрибута се отчита използваният метод за определяне на нивото на обезценката. Когато оценка на очаквани кредитни загуби се извършва на индивидуална основа, се прилага един от двата подхода (действащо/недействащо предприятие), следователно следва да се отчете някоя от двете стойности:

- код (1) „Действащо предприятие“ или
- код (2) „Недействащо предприятие“.

- Разминаване или отклонение между действително заделените провизии и количествения резултат от теста за обезценка, е възможно да се дължи на някаква специфика за конкретен инструмент, но това не отменя общата логика. За всички кредити (отчитани по амортизирана стойност) е приложимо да подлежат на обезценка, в съответствие с подхода, представен в раздел 5.5 Обезценка от МСФО 9 и в секция Б5.5 от Анекс Б Насоки за приложение;
- За кредитните експозиции на физически лица не са приложими код (1) „Действащо предприятие“ или код (2) „Недействащо предприятие“, в тези случаи следва да се използва код (3) „Друго“.

2.7.8. „Източници на тежести“ (SRC_ENCMBRNC)

Атрибутът включва тези видове сделки, при които експозицията е обременена с тежести, в съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451. Даден актив следва да бъде третиран като обременен с тежести, ако е бил заложен или ако е обект на каквато и да е форма на договореност за гарантиране, обезпечаване или кредитно подобрене на инструмента, от която не може да бъде свободно оттеглен.

- Код (-5) „Не се изисква“ е допустим за инструменти, за които наблюдаваната единица е само в ролята на обслужващо лице.

2.7.9. „Статус на изпълнение по инструмента“ (PRFRMNG_STTS_INSTRMNT) и „Дата на статуса на изпълнение по инструмента“ (DT_PRFRMNG_STTS_INSTRMNT)

В атрибут „Статус на изпълнение по инструмента“ (PRFRMNG_STTS_INSTRMNT) се отчита класифицирането на даден инструмент в категория „Необслужван“ или „Обслужван“. Той е задължителен за АнаКредит отчетността и този статус следва да се подава на ниво инструмент във всички случаи, с изключение на тези, в които банката е само и единствено в ролята на обслужващо лице по даден инструмент. В този случай, в атрибута се докладва код (0) „Не е приложимо“.

Атрибут „Дата на статуса на изпълнение по инструмента“ (DT_PRFRMNG_STTS_INSTRMNT) отразява датата, на която статусът на изпълнение по инструмента, отчетен в атрибут „Статус на изпълнение по инструмента“ (PRFRMNG_STTS_INSTRMNT), се счита за установен или променен.

- Стойността (NTAP) „Не е приложимо“ е допустима в случай, че наблюдаваната единица е само и единствено в роля на обслужващо лице по инструмента, но не и на кредитор;
- В случай, че изпълнението е определено на ниво инструмент и в атрибут „Статус на изпълнение по инструмента“ (PRFRMNG_STTS_INSTRMNT) е отчетен код (1) „Необслужван“, в атрибут „Дата на статуса на изпълнение по инструмента“ (DT_PRFRMNG_STTS_INSTRMNT) следва да се отчете валидна дата (датата, на която статусът на изпълнение по инструмента, отчетен в атрибута за данни „Статус на изпълнение по инструмента“, се счита за установен или променен);

- При промяна на стойността в атрибут „Статус на изпълнение по инструмента“ (PRFRMNG_STTS_INSTRMNT) се изисква промяна и в отчетената дата в атрибут „Дата на статуса на изпълнение по инструмента“ (DT_PRFRMNG_STTS_INSTRMNT). Когато няма промяна в статуса на инструмента и не е извършвана последваща оценка след първоначалното отчитане на инструмента, то стойността в атрибутът „Дата на статуса на изпълнение по инструмента“ (DT_PRFRMNG_STTS_INSTRMNT) е равна на отчетена в атрибут „Начална дата“ (DT_INCPTN).

2.7.10. „Провизии, свързани със задбалансови експозиции“ (PRVSNS_OFF_BLNC_SHT)

Атрибутът е задължителен за отчитане и се докладва за всички инструменти, по които може да има задбалансова стойност (*например кредитни карти, револвиращи кредити и кредитни линии*).

Предоставя информация за размера на провизиите (ако има такива), свързани с задбалансови стойности на инструментите, които могат да бъдат превърнати в активи в баланса.

- Стойността (NREQ) „Не се изисква“ – допустима е:
 - за инструменти, за които наблюдаваната единица е само в ролята на обслужващо лице,
 - за изцяло непризнати в баланса инструменти.
- Стойността (NTAP) „Не е приложимо“ - в случай че даден инструмент е отчетен със стойност (NTAP) „Не е приложимо“ в атрибут „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT) в таблица „Финансови данни“ (FINANCIAL), то в атрибут „Провизии, свързани със задбалансови експозиции“ (PRVSNS_OFF_BLNC_SHT) за инструмента също се отчита (NTAP) „Не е приложимо“.

2.7.11. „Статус на реструктуриране и предоговаряне“ (FRBRNC_STTS) и „Дата на статуса на реструктурирането и предоговарянето“ (DT_FRBRNC_STTS)

Атрибут „Статус на реструктуриране и предоговаряне“ (FRBRNC_STTS) има за цел да обхване всички изменения на условията на даден инструмент. Един инструмент може да премине през различни статуси по време на своето съществуване и поради тази причина в атрибут „Статус на реструктуриране и предоговаряне“ (FRBRNC_STTS) се отчита стойността, представляваща последния статус на инструмента, съгласно прилежащата атрибута номенклатура.

- В случаите, на рефинансиране на необслужван инструмент с нов такъв (вътрешно рефинансиране), новооткритият инструмент следва да се отчете с код (3) „Реструктурирани: частично или цялостно рефинансиран дълг“ от номенклатурата на атрибут „Статус на реструктуриране и предоговаряне“ (FRBRNC_STTS). Новорегистрираният инструмент, не може в нито един етап от „живота си“ да се отчете с код (8) „Нереструктурирани или непредоговорени“;
- Отчитането на код (3) „Реструктурирани: частично или цялостно рефинансиран дълг“ продължава до евентуално реструктуриране или предоговаряне на инструмента (в следствие на което, се отчита подходящ код от номенклатурата);

- Рефинансираният инструмент следва да е отчетен и с отчетната форма „Данни за свързани договори” (ANACREDIT_LINKED_CONTRACT):
 - Необслужваният инструмент следва да се отчете в таблица „Закриване на инструмент“ (CLOSING_INSTRUMENT), като в атрибут „Причина за промяна“ (REASON_FOR_CHNG) се отчита код (10) „Закриване на инструмент поради вътрешно рефинансиране“.
 - Новорегистрираният инструмент, чрез който е рефинансиран необслужвания, се отчита в таблица „Регистрация на инструмент“ (REGISTRATION_INSTRUMENT), като в атрибут „Причина за промяна“ (REASON_FOR_CHNG) се отчита код (9) „Откриване на инструмент поради вътрешно рефинансиране“.

„Дата на статуса на реструктурирането и предоговарянето“ (DT_FRBRNC_STTS) - когато няма промяна в статуса на инструмента и не е извършвана последваща оценка след първоначалното отчитане на инструмента, то стойността в атрибута „Дата на статуса на реструктурирането и предоговарянето“ (DT_FRBRNC_STTS) е равна на отчетената дата в атрибут „Начална дата“ (DT_INCPTN).

- В случай, че по инструмента са били наложени променени по финансови условия, но без да се прилагат мерки за реструктуриране, то следва да се отчете код (9) „Предоговорен инструмент без мерки за реструктуриране“ в атрибут „Статус на реструктуриране и предоговаряне“ (FRBRNC_STTS), а в атрибут „Дата на статуса на реструктурирането и предоговарянето“ (DT_FRBRNC_STTS) се докладва датата, на която е извършено предоговарянето;
- В случай на изцяло рефинансиран инструмент, при който се прилагат мерки за реструктуриране (*например при реструктуриране на дълг*) и първоначалният инструмент/и е погасен с един или повече нови инструмента (идентифицирани с нови идентификатори на договор и инструмент) и се отчита само новият инструмент/и (докато първоначалният инструмент (или инструменти) вече не съществува), то в атрибут „Статус на реструктуриране и предоговаряне“ (FRBRNC_STTS) се отчита код (3) „Реструктурирани: частично или цялостно рефинансиран дълг“.

2.7.12. „Брой реструктурирания“ (NMBR_FRBRNC_MSRS)

Атрибутът е задължителен за отчитане и включва общия брой реструктурирания до референтната дата.

2.7.13. „Кумулативно събиране на вземанията от момента на неизпълнение“ (CMLTV_RCVRS_SNC_DFLT)

В пряка зависимост от статуса на неизпълнение на ниво контрагент/инструмент е отчитането на атрибут „Кумулативно събиране на вземанията от момента на неизпълнение“ (CMLTV_RCVRS_SNC_DFLT). В атрибута се отчита общият размер от сумата на възстановените суми, получени във връзка с инструмент в неизпълнение през последния период на неизпълнение (т.е. от началото на последното неизпълнение на инструмента до референтната дата на отчитане) и

само през този период (т.е. периода на натрупване). Сумата се отчита, ако инструментът е бил в неизпълнение преди или към референтната дата на отчитане. В противен случай се отчита стойност (NTAP) „Не е приложимо“.

- Кумулативните възстановявания след неизпълнение също се отчитат в периода, когато вече няма неизпълнение (т.е. инструментът се счита, че отново е в изпълнение). Целта на това отчитане е да се обхванат възстановявания, които са получени точно преди момента, в който инструментът се счита, че е изпаднал в неизпълнение;
- За правилното отчитане на атрибута ще се следи спрямо статуса на неизпълнение на ниво инструмент и на ниво контрагент. С други думи атрибут „Кумулативно събиране на вземанията от момента на неизпълнение“ (CMLTV_RCVRS_SNC_DFLT) ще бъде нужно да се отчете със стойност, различна от (NTAP) „Не е приложимо“ в случай на инструмент в неизпълнение в „Статус на неизпълнение по инструмента“ (DFLT_STTS_INSTRMNT) или контрагент в неизпълнение в „Статус на неизпълнение на контрагента“ (DFLT_STTS_CNTRPRTY) само при условие, че стойността в „Статус на неизпълнение по инструмента“ (DFLT_STTS_INSTRMNT) е различна от код (14) „Не е в неизпълнение“.

2.7.14. „Балансова стойност“ (CRRYNG_AMNT)

Атрибутът се докладва в съответствие с Приложение V на Регламент за изпълнение (ЕС) №575/2013, което по същество означава „сумата, която се докладва в баланса“ (стойността, отчетена в актива на баланса). С други думи, отчетните единици са задължени да докладват тази сума, определена в съответствие с приложимия счетоводен стандарт. Поради различията в счетоводните стандарти не се предвижда конкретна формула за изчисление на „Балансова стойност“ (CRRYNG_AMNT), нито указания за нейното извеждане от непогасената номинална стойност.

Докладваната стойност в атрибут „Балансова стойност“ (CRRYNG_AMNT), трябва да съответства на тази, с която инструментът участва в баланса на банката и съответно, на подаваната към FinRep, в съответствие с приложимата счетоводна рамка.

- Стойността (NREQ) „Не се изисква“ – допустима е за инструменти, за които наблюдаваната единица е само в ролята на обслужващо лице;
- Стойността (NTAP) „Не е приложимо“ - допустима е за инструменти, които не са признати в баланса, в съответствие със счетоводния стандарт;
- Атрибутът включва начислената лихва за финансовите активи;
- Балансовата стойност представлява сумата на инструмента, призната като актив в баланса, което означава, че за инструментите, оценени по амортизирана стойност, тя е след приспадане на натрупаната обезценка (наричана „нетна балансова стойност“);
- За инструментите, оценени по справедлива стойност, балансовата стойност се изразява чрез справедливата стойност, отразена в печалбата и загубата или друг всеобхватен доход;
- Ако отчетената сума в „Начислена лихва“ (ACCRD_INTRST) не надвишава сумата в „Стойност на натрупаната обезценка“ (ACCMLTD_IMPRMNT_AMNT), тогава сумата в „Балансова стойност“ (CRRYNG_AMNT) не може да надвишава тази на „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT) в таблица „Финансови данни“

(FINANCIAL). С други думи, докато начислените лихви са по-ниски от обезценките, балансовата стойност трябва да бъде по-ниска от непогасената номинална сума.

2.7.15. „Пруденциален портфейл“ (PRDNTL_PRTFL)

Атрибутът отразява класификацията на експозициите в търговския портфейл съгласно член 4, параграф 1, точка 86 от Регламент (ЕС) № 575/2013. Атрибутът е задължителен за отчитане, като се докладва код, съгласно прилежащата му номенклатура.

- Код (-5) „Не се изисква“ е допустим за „изцяло непризнати“ инструменти, за които наблюдаваната единица е само в ролята на обслужващо лице;
- Код (0) „Не е приложимо“ е допустим за „изцяло непризнати“ инструменти в балансовите данни на отчетната единица *(например, когато инструментът е напълно отписан, но все още фигурира в отчетите и системите на отчетната единица)*.

2.7.16. „Натрупани промени в справедливата стойност, произтичащи от кредитния риск“ (ACCMLTD_CHNGS_FV_CR)

Атрибутът включва натрупани промени в справедливата стойност, произтичащи от кредитния риск, в съответствие с част 2, точка 46 от приложение V към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451.

- Стойността (NREQ) „Не се изисква“ – допустима е за инструменти, за които наблюдаваната единица е само в ролята на обслужващо лице;
- Стойността (NTAP) „Не е приложимо“ – допустима е за инструменти, които подлежат на обезценка;
- При наличие на главница по кредит, представляващ закупено вземане на по-ниска от номинала цена. Тази главница не се отчита в баланса, но формира част от целия дълг по кредита. Стойността следва да се подава в атрибут „Натрупани промени в справедливата стойност, произтичащи от кредитния риск“ (ACCMLTD_CHNGS_FV_CR), като номиналът се отчита в атрибут „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT), а разликата между двата атрибута се докладва в атрибут „Балансова стойност“ (CRRYNG_AMNT). Ако инструментът, в следващите месеци, е допълнително обезценен, то обезценката се посочва в атрибут „Стойност на натрупаната обезценка“ (ACCMLTD_IMPRMNT_AMNT), като с тази сума се намалява и стойността в атрибут „Балансова стойност“ (CRRYNG_AMNT);
- Сума се подава само в единия от двата атрибута: „Натрупани промени в справедливата стойност, произтичащи от кредитния риск“ (ACCMLTD_CHNGS_FV_CR) или „Стойност на натрупаната обезценка“ (ACCMLTD_IMPRMNT_AMNT). Това означава, че когато за единия атрибут е подадена стойност, за другия се отчита стойност (NTAP) „Не е приложимо“, и обратното.

2.7.17. „Брутна балансова стойност“ (GROSS_CRRYNG_AMNT)

Брутната балансова стойност (преди обезценка) е общата сума от редовна и просрочена главница, начислени лихви (редовни, просрочени, съдебни и присъдени), такси, комисионни и други разходи по кредита, както и дължимия данък върху добавената стойност по договора за лизинг.

- В атрибута не следва да се отчитат приходи за бъдещи периоди;
- Задбалансово начислената законова лихва не следва да се включва в брутната балансова стойност;
- Стойността (NREQ) „Не се изисква“ – допустима е за инструменти, за които наблюдаваната единица е само в ролята на обслужващо лице;
- Стойността (NTAP) „Не е приложимо“ – допустима е за инструменти, които не са признати в баланса в съответствие със счетоводния стандарт.

2.8. Таблица „Данни за солидарни задължения“ (JOINT_LIABILITIES)

Таблица „Данни за солидарни задължения“ (JOINT_LIABILITIES) следва да се докладва, в случай на наличие на съдължник по даден инструмент.

- В случай, че даден инструмент има само един длъжник (т.е. няма други длъжници/съдължници), таблица „Данни за солидарни задължения“ (JOINT_LIABILITIES) не подлежи на отчитане;
- В случай, че даден инструмент има повече от един длъжник (в това число съдължници и длъжник по присъден кредит), без оглед на това дали контрагентите – длъжници са физически или юридически лица, в таблицата се докладва информация, както за длъжника (основния кредитополучател), така и за съдължниците, като се отчита и съответния размер на солидарното задължение на всеки контрагент;
- Съдължниците участват във всички таблици, които са на ниво участник в кредитния процес, и не попадат в обхвата на таблиците от данни, с които се отчита защитата:
 - „Данни инструмент - получена защита“ (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED),
 - „Данни за доставчик на защита - получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED),
 - „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED);
- Ролята на съдължниците следва да се отчете в таблица „Данни контрагент - инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT) в атрибут „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) с код (5) „Съдължник“;
- При инструменти с множество длъжници (както и при мултипродуктовите инструменти с множество длъжници), за разлика от заемите, гарантирани от поръчител, всички страни споделят отговорността върху конкретния инструмент;
- Контрагентите – съдължници по даден инструмент не попадат в обхвата на таблици „Данни за доставчик на защита — получена защита (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED)“ и „Данни инструмент — получена защита (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED)“.

2.8.1. „Размер на солидарното задължение“ (JNT_LBLTY_AMNT)

При наличие на двама или повече длъжници, непогасената номинална сума, за която всеки длъжник е отговорен във връзка с един инструмент, се отчита в атрибут „Размер на солидарното задължение“ (JNT_LBLTY_AMNT).

- Размерът на солидарното задължение на всеки длъжник съответства на сумата, за която той е отговорен във връзка с инструмента (съгласно договора, който поражда този инструмент), като се има предвид, че никой длъжник не е отговорен за повече от непогасения дълг към дадена референтна дата на отчитане;
- В случай, че съгласно договорните условия, всички длъжници са отговорни за цялата сума, в атрибута се отчитат пълните суми. Ако случаят не е такъв, тогава съответните задължения на ниво длъжник се отчитат по начин, който отразява техните индивидуални ограничения за отговорност. При намаляване на дълга в атрибут „Размер на солидарното задължение“ (JNT_LBLTY_AMNT) трябва да се посочи новият, актуализиран дълг;
- Контрагентите – поръчители по даден инструмент не попадат в обхвата на таблицата „Данни за солидарни задължения“ (JOINT_LIABILITIES);
- При намаляване на дълга в атрибут „Размер на солидарното задължение“ (JNT_LBLTY_AMNT) трябва да се посочи новият, актуализиран дълг.

2.9. Таблица „Данни инструмент - получена защита“ (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED)

В таблицата „Данни инструмент - получена защита“ (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED) равнището на подробност на данните е на ниво комбинация от инструмент и получена защита. Тук се уточнява свързаността/връзката на получената между даден инструмент и защитата към него, както и до каква степен (стойност).

- В случай на инструмент с повече от едно обезпечение, предоставящи гаранция (или покритие срещу кредитния риск), следва да се отчете запис за всяко едно от тях в таблиците от данни, свързани със защитата:
 - „Данни инструмент - получена защита“ (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED),
 - „Данни за доставчик на защита - получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED),
 - „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED);
- В случай, че за даден инструмент са налице повече от едно обезпечение, следва да се отчете запис за всяко едно от тях в таблиците от данни, които са свързани със защитата:
 - „Данни инструмент — получена защита“ (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED),
 - „Данни за доставчик на защита - получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED),
 - „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED).

2.9.1. „Стойност на разпределената защита“ (PRTCTN_ALLCTD_VL)

Съгласно Регламента на АнаКредит, „Стойност на разпределената защита“ (PRTCTN_ALLCTD_VL) е максималният размер на стойността на защитата (разпределена към отчетения инструмент), която може да бъде счетена за кредитна защита за инструмента.

- При определяне стойността на разпределената защита, наблюдаваните единици следват принципите за разпределение на обезпеченията, които използват вътрешно за целите на управлението на риска. В това отношение за целите на АнаКредит не се предоставя стандартен алгоритъм за разпределение, съгласно който отчетните единици да определят стойността на разпределената защита. Във връзка с това всяка отчетна единица следва да избере свои собствени правила за приоритизиране, с цел разпределянето на получените елементи/форми на защита към инструментите;
- Следва да се има предвид, че сумата от стойностите посочени в атрибут „Стойност на разпределената защита“ по всички инструменти, които обезпечават дадена защита, не може да надвишава стойността, посочена в атрибут „Стойност на защитата“ (PRTCTN_VL);
- Размерът на ползващи се с приоритет вземания на трети лица (в случай, че има такива) по отношение на защитата (атрибут „Ползващи се с приоритет вземания на трети лица по отношение на защитата“ (THRD_PRTY_PRTY_CLMS)) трябва да бъде изключен от стойността на разпределената защита;
- Ако дадено обезпечение може да бъде използвано за защита на повече от един инструмент на ниво длъжник, то следва да се отчете запис за всяка комбинация инструмент – защита, по отношение на този длъжник;
- Всяка стойност, разпределена към един инструмент на длъжника (към който тя е свързана), намалява разпределената стойност, използвана за обезпечаване на друг инструмент по отношение на същия длъжник;
- В случай, че инструментът е обезпечен с повече от една форма на защита, стойността на разпределената защита може да надвиши непогасената (оставащата) номинална стойност на инструмента. Както е посочено, по-горе, в този случай, не се изисква специфично приоритизиране на позициите за защита или на инструментите (в случаите, когато една позиция за защита е свързана с няколко инструмента);
- Всички форми на защита, получени за обезпечаване на инструменти следва да бъдат разпределени. Ако дадена форма на защита може да се използва за обезпечаване на инструмент, таблицата „Данни инструмент – получена защита“, трябва да включва тази връзка, независимо от стойността на разпределената защита (дори при стойност „0“);
- Стойността на разпределената защита не би следвало да надвишава размера на отпуснатия кредит (атрибут „Размер на ангажиментите“ (CMMTMNT_INSTRMNT_AMNT) от таблица „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT), тъй като това е сумата върху която може да се предяви иск. В случай, че кредитът стане необслужван и се наложи да се упражни защитата, то тя следва да покрие остатъка по кредита и не би било възможно отчетната единица да се възползва от сумата, която клиентът дължи по този договор;

- При посочване на цялата стойност на защитата в атрибут „Стойност на разпределената защита“ (PRTCTN_ALLCTD_VL), не би могло да се разпредели остатъкът към друг инструмент.

2.9.2. „Ползващи се с приоритет вземания на трети лица по отношение на защитата“ (THRD_PRTY_PRRTY_CLMS)

Атрибутът посочва максималният размер на съществуващите вземания с право на предпочитано удовлетворение с по-висок ранг на трети лица, различни от наблюдаваната единица, към защитата.

- Размерът на ползващи се с приоритет вземания на трети лица по отношение на защитата (атрибут „Ползващи се с приоритет вземания на трети лица по отношение на защитата“ (THRD_PRTY_PRRTY_CLMS)) трябва да бъде изключен от стойността на разпределената защита;
- В случай, че няма трети лица ползващи се с приоритет, се отчита стойност „0“;
- Допълнителна информация относно атрибут „Ползващи се с приоритет вземания на трети лица по отношение на защитата“ (THRD_PRTY_PRRTY_CLMS) може да бъде намерена в т.2.2 от документ „ПФИ: *Защита по АнаКредит*“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.9.3. „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRRPTY).

При имотно обезпечение и по конкретно, когато целта на кредита е покупка на недвижим имот и обезпечението също е недвижим имот, връзката между придобития недвижим имот, служещ за защита и длъжника, се отчита в атрибут „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRRPTY).

- Избира се съответния код от номенклатура „CL_RLTNSHP_PRRPTY“;
- Ако кредитът е обезпечен с недвижим имот, но целта му не е придобиване на недвижим имот, атрибутът следва да бъде отчетен с код (0) „Не е приложимо“;
- Допълнителна информация относно таблица „Данни инструмент - получена защита“ (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED), може да бъде намерена в т.2 от документ „ПФИ: *Защита по АнаКредит*“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.10. Таблица „Данни за доставчик на защита — получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED)

В таблица „Данни за доставчик на защита - получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED) се посочват всички лица (юридически и физически), които са доставчици на защита (в т.ч. поръчители) по всички отчетени инструменти през съответния отчетен период. За всички доставчици на защита е необходимо подаване на техния идентификатор чрез отчетните форми за РеЛИФ, преди подаването им в отчетните форми за АнаКредит.

- Доставчиците на защита не се включват в таблица „Данни контрагент - инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT) и за тях не се подава роля на контрагента;
- В случай, че по даден инструмент се използва банкова гаранция като защита (обезпечение), в таблицата „Данни контрагент — инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT) не се подава информация за нея. Тя трябва да се отчете като защита по инструмента и следва да се подаде информация в таблици:
 - „Данни за доставчик на защита - получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED) и
 - „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED).

2.10.1. „Тип на доставчика на защита“ (PRTCTN_PRVDR_TYPE)

В атрибут „Тип на доставчика на защита“ (PRTCTN_PRVDR_TYPE) се посочва код от номенклатура „CL_TYP_PRTCTN_PRVDR“, като следва да се има предвид, че само един контрагент може да бъде определен като основен доставчик на защита по дадено обезпечение.

- В случай, че доставчикът на защита е физическо лице, в атрибута се отчита код (NP) „Доставчик на защита: Физическо лице“;
- При наличие на повече от един доставчик (юридическо лице) по дадено обезпечение, този с най-голяма тежест се посочва като (PPP) „Основен доставчик на защита (нефизическо лице)“. Другият/другите доставчик/доставчици се посочват със стойност „(OPP) Друг доставчик на защита (нефизическо лице)“;
- При наличието на един доставчик на защита - юридическо лице, следва той да се посочи със стойност (PPP) „Основен доставчик на защита (нефизическо лице)“.

2.10.2. „Сума за защита, предоставена от доставчика на защита“ (PRTCTN_ALLCTD_VL_PRTCTN_PRVDR).

В атрибута следва да бъде посочена стойността на защитата, до която отговаря всеки един от доставчиците на защита. Данни се подават, когато има съглашение за разделяне на задължението (например при договори с повече от един поръчител, при който поръчителството е ограничено само с част от дълга на длъжника, а не за цялата сума).

- Примери:
 - При двама ипотекарни длъжници, по два имота предоставени за обезпечение по кредит X и всеки ипотекарен длъжник отговаря до размера на имота служещ за обезпечение – в атрибут „Сума за защита, предоставена от доставчика на защита“ (PRTCTN_ALLCTD_VL_PRTCTN_PRVDR) следва да бъде отчетена максималната сума, до която отговаря всеки длъжник - т.е. в случая:

„Стойност на защитата“ (PRTCTN_VL)

=

„Стойност на разпределената защита“ (PRTCTN_ALLCTD_VL)
=
„Сума за защита, предоставена от доставчика на защита“
(PRTCTN_ALLCTD_VL_PRTCTN_PRVDR)
за всеки един от тях – се попълват два реда в таблица „Данни за доставчик на защита — получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED).

- Ако има договори само с по един собственик на обезпечение – в атрибут „Сума за защита, предоставена от доставчика на защита“ (PRTCTN_ALLCTD_VL_PRTCTN_PRVDR) се отчита стойността на защитата за съответния доставчик на защита, който предоставя обезпечението – т.е. отчита се един ред.

2.11. Таблица „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED)

В таблица „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED) равнището на подробност на данните е на ниво защита.

Отчетните единици следва да отчетат всяка форма на защита, получена като обезпечение за погасяването на дълга по всеки инструмент, отчетен в данните за инструмента, независимо от това дали защитата е приемлива за редуциране на кредитния риск в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013. Тук не се посочва дали тази защита е свързана с един или много инструменти. Таблицата е относно самата защита, като цяло.

- Поръчителството е вид защита и следва да се отчетат данни във всеки от атрибутите:
 - „Вид защита“ (TYP_PRTCTN) – код (20) „Поръчителство“,
 - „Вид стойност на защитата“ (TYP_PRTCTN_VL) – с код (4) „Условна стойност“,
 - „Дата на стойността на защита“ (DT_PRTCTN_VL) – подава се датата на последната оценка на защитата преди референтната дата на отчитане,
 - „Първоначална стойност на защитата“ (ORGNL_PRTCTN_VL) - атрибутът отразява стойността на защитата към датата на възникването му,
 - „Дата, на която е извършено първоначалното оценяване на защитата“ (DT_ORGNL_PRTCTN_VL) - датата, на която е извършена последната оценка и преди първоначалното ѝ получаване като кредитна защита,
 - „Метод за оценяване на защитата“ (PRTCTN_VLTN_APPRCH) – код (4) „Друг вид оценяване“,
 - в атрибут „Падеж на защитата“ (DT_MTRTY_PRTCTN) се отчита датата, която обикновено е договорно определена. Това е най-ранната дата, след която защитата не е правно валидна, като се вземат предвид всички споразумения за изменение на първоначалните договори. Ако поръчителството обезпечава инструмента до края на договора, то следва да се отчете датата на договорноустановен окончателен падеж;
- Подробна информация относно видовете защита и отчитането на данни по отношение на защита по инструмент, може да бъде намерена в т.4.1. от документ „*ПФИ: Защита по*

АнаКредит“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.11.1. „Вид защита“ (TYP_PRTCTN)

Атрибутът отразява вида на получена защита, независимо от нейната допустимост за намаляване на кредитния риск.

Код	Име
2	Заложени животозастрахователни полици
3	Други обезпечения с физически активи
4	Кредитни деривати
5	Финансови гаранции, различни от кредитни деривати
7	Други обезпечения с нефизически активи
8	Жилищен имот, предоставен като обезпечение
9	Офиси и търговски помещения
10	Други търговски недвижими имоти, предоставени като обезпечение
11	Индустриални имоти и складови площи
12	Ценни книжа
13	Злато
15	Валута и депозити
16	Кредити
17	Търговски вземания
18	Собствен капитал и акции или дялови единици в инвестиционни фондове
19	Урегулиран поземлен имот (УПИ)
20	Поръчителство
21	Друга недвижима собственост служеща за защита

Таблица 1. Видове защита

- В случай, че атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCTN) е отчетен с код (12) „Ценни книжа“, то в атрибут „Идентификатор на доставчика на защита“ (PRTCTN_PRVDR_ID) се посочва собственикът на ценните книги;
- На отчитане подлежат само защиты, които могат да бъдат приети като обезпечение и които предоставят гаранция или покритие срещу кредитния риск. Защитата по същество представлява прехвърляне на кредитния риск, при което поемането на загуби в случай на неизпълнение се прехвърля от кредитора на контрагент, различен от кредитора;
- Всяка защита трябва да има един идентификатор на защита (т.1.6.), като стойността му не се променя с течение на времето и не може да се използва за друга защита;
- Контрагентът, който предоставя защита срещу договорено негативно кредитно събитие и който поема кредитния риск от негативното кредитно събитие, се нарича доставчик на защита;
- В случай, че дадена защита бъде предоставена като такава, след началната дата на инструмента, тя следва да започне да се отчита, в набора от месечни данни, към референтната дата, към която е станала активна. В сила е и обратното – в случаите, в които дадена защита бъде прекратена, тя спира да се отчита;

- Код (7) „Други обезпечения с нефизически активи“ включва всяка нефизическа форма на защита (*гаранция или покритие срещу негативно кредитно събитие, например обезпечение залог на работна заплата*), която се използва за обезпечаване на отчитан инструмент и не е включена в нито една от изброените категории, независимо дали се квалифицира като допустимо обезпечение, или не;
- При застраховка, която служи като обезпечение по даден инструмент, в атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCTN), следва да се отчете код (2) „Заложените животозастрахователни полици“. В атрибут „Идентификатор на доставчика на защита“ (PRTCTN_PRVDR_ID) се посочва притежателят на полицата. При заложен животозастрахователни полици стойността на защитата е непогасената (оставащата) номинална сума;
- В случай, че защитата по инструмента е банкова гаранция, то в атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCTN) следва да се докладва код (5) „Финансови гаранции, различни от кредитни деривати“;
- За Урегулиран поземлен имот (УПИ) следва да се посочи код (19) „Урегулиран поземлен имот“, а за жилищния имот код (8) „Жилищен имот, предоставен като обезпечение“. Следва да се има предвид, че данни за защита от вид жилищен имот и УПИ се отчитат единствено в месечната отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“. Във формата „ANACREDIT_DAILY“ се отчита единствено защита от вид код (20) „Поръчителство“;
- Подписаната от длъжника запис на заповед е защита по инструмента и следва да бъде отчетена. Записът на заповед (33) представлява ценна книга, чрез която едно лице (издател) се задължава в писмена форма да плати на друго лице (поемател) определена сума пари при предявяване или на определен падеж. Записът на заповед следва да се отчете с код (7) „Други обезпечения с нефизически активи“ от номенклатурата на атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCTN).

2.11.2. „ISIN“ (ISIN)

Международен идентификационен номер на ценни книжа (ISIN) - подава се, когато обезпечението е безналична ценна книга (*например дългови ценни книжа, акции и дялове на инвестиционни фондове*).

- В случай на повече от един ISIN, следва да се отчетат отделни записи.

2.11.3. „Стойност на защитата“ (PRTCTN_VL) и „Дата на стойността на защита“ (DT_PRTCTN_VL)

Атрибут „Стойност на защитата“ (PRTCTN_VL) отразява общата (брутна) стойност на дадено обезпечение (форма на защита), свързана с даден инструмент. Докладваната стойност може да се отнася или до референтната дата на отчитане, или до датата на оценяване на защитата.

- Атрибутът се отчита, без да се прилагат каквито и да било (регулаторни) намаления (*т.е. процент на приспадане, който е приложим, ако са изпълнени определени условия*). С други думи, това е стойността на защитата без да са приложени никакви корективи. В атрибут

„Коректив“ (HRCT_MV) следва да се отчете процентът на намаление на пазарната стойност на обезпечението;

- В случай, че размерът на обезпечението е по-голям от този на инструмента, се отчита пълния размер на обезпечението без да се лимитира до размера на инструмента;
- Когато стойността на защитата е условна (номинална) (*например дългови инструменти и финансови гаранции*), тази сума не се коригира, дори когато сумата, която може да бъде възстановена от защитата, е по-ниска от условната (поради присъщия на защитата кредитен риск).

Атрибут „Дата на стойността на защита“ (DT_PRTCTN_VL)

Датата, на която е извършена последната оценка на защитата (остойностяване на защитата) преди референтната дата на отчитане.

Датата трябва да се отчита за всяка докладвана стойност от атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCTN). Този атрибут посочва деня, в който стойността на защитата, отчетена в атрибута „Стойност на защитата“ (PRTCTN_VL) се счита за установена.

- За формите на защита, които се оценяват по справедлива стойност (или по пазарна или дългосрочна устойчива стойност, при обезпечение с недвижим имот), отчетената дата е последната оценка на защитата преди референтната дата на отчитане;
- В случай на форми на защита, които се оценяват по тяхната условна стойност, датата на стойността на защитата е референтната дата на отчитане.

2.11.4. „Вид стойност на защитата“ (TYP_PRTCTN_VL)

Атрибутът се отчита за всяка форма на защита, като идентифицира вида на докладваната стойност.

- При отчетен код (15) „Валута и депозити“ в атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCTN):
 - в атрибут „Вид стойност на защитата“ (TYP_PRTCTN_VL) се отчита код (4) „Условна стойност“;
 - в атрибут „Метод за оценяване на защитата“ (PRTCTN_VLTN_APPRCH) се отчита код (4) „Друг вид оценяване“;
- Съгласно АнаКредит отчетността, в случай на недвижим имот предоставен като обезпечение по даден инструмент в атрибут „Вид стойност на защита“ (TYP_PRTCTN_VL) може да се посочи:
 - код (3) „Пазарна стойност“ (съгласно определението за „Ипотечна заемна стойност“ в чл. 4, параграф 1, точка 76 от Регламент (ЕС) № 575/2013) или
 - (2) „Дългосрочна устойчива стойност“ (съгласно определението за „Ипотечна заемна стойност“ в чл. 4, параграф 1, точка 74 от Регламент (ЕС) № 575/2013).

Основната разлика между посочените видове стойности на защита е в обхвата на оценката. Ако оценката има за цел да оцени/определи моментната стойност, като се вземат предвид пазарните условия, тогава се отчита „пазарна стойност“. Ако оценката има за цел да оцени/определи пазарната стойност, като се игнорират цикличните фактори, тогава се отчита „дългосрочна устойчива стойност“. Общоприето е при обезпечение недвижим имот,

в атрибут „Вид стойност на защита“ (TYP_PRTCTN_VL) да се отчита код (3) „Пазарна стойност“. В случай, че се докладва код (2) „Дългосрочна устойчива стойност“, следва да има налична подходящата методология и процедура за това;

- Подробна информация относно видовете стойност на защитата и начините им на отчитане може да бъде намерена в т.4.4. от документ *„ПФИ: Защита по АнаКредит“*, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.11.5. „Метод за оценяване на защитата“ (PRTCTN_VLTN_APPRCH)

Атрибутът е задължителен за отчитане и отразява методът на оценяване, който отчетната единица действително използва. В изискванията на АнаКредит не се посочва приоритет по отношение на подхода на оценка на защитата. Целта е да не се ограничава избора на отчетните единици за подходящ подход.

- Код (1) „Приблизителна оценка от контрагента“ се използва, когато даден инструмент е оценен по справедлива стойност *(например при предоставена защита с код (18) „Собствен капитал и акции или дялови единици в инвестиционни фондове“ в атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCTN))*;
- Код (2) „Оценяване от кредитора“ се използва за елементи на защита, чиято оценка по справедлива стойност, стойност по пазарна цена или дългосрочна устойчива стойност, се базира на методология, заложена от кредитора *(такова оценяване се използва, например, за некотираните акции, отдадени на лизинг активи, имоти и т.н.)*;
- Код (5) „Оценяване от трети лица“ се използва, в случай, че оценката се предоставя от оценител, който е независим от процеса на вземане на решение за кредита;
- При елементи на защита оценени по условна стойност, като метод на оценяване се посочва код (4) „Друг вид оценяване“ *(например при предоставена защита, с код (5) „Финансови гаранции, различни от кредитни деривати“ в атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCTN))*;
- Защити като гаранционни схеми *(например НГФ и застраховки следва да се оценяват по условна стойност)*;
- В случаите, в които предоставената защита е недвижим имот, следва да се отчитат стойности в атрибути:
 - „Национален идентификатор на имота“ (NTNL_ID_PRPTY) и
 - „Тип на национален идентификатор на имота“ (TYP_NTNL_ID_PRPTY).

2.11.6. „Адрес на имот“

Информация относно местоположението на обезпечение с недвижими имоти в атрибути:

- „Адрес на имот: държава“ (RL_ESTT_CLLTRL_CNTRY),
- „Адрес на имот: град/село“ (RL_ESTT_CTY),
- „Адрес на имот: улица (квартал, жк), номер (блок, вход, апартамент)“ (RL_ESTT_STRT_STREET),

- „Адрес на имот: пощенски код“ (RL_ESTT_PSTL_CD),

се отчита само в случай на получена защита от някой от следните вида **обезпечения с недвижими имоти**:

- жилищни недвижими имоти,
 - офиси и търговски помещения,
 - други търговски недвижими имоти,
 - индустриални имоти и складови площи,
 - УПИ,
 - Друга недвижима собственост служеща за защита.
- В случай на обезпечения с код (17) „Търговски вземания“ и код (20) „Поръчителство“ в атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCTN), в атрибут „Адрес на имот: държава“ (RL_ESTT_CLLTRL_CNTRY) следва да се отчете код (_Z) „Не е приложимо“;
- В случай на синдикиран кредит, със защита имотно обезпечение извън България, атрибутите касаещи имота и за които е задължително да се отчете стойност в таблица „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED) са:
- „Адрес на имот: държава“ (RL_ESTT_CLLTRL_CNTRY) и
 - „Адрес на имот: пощенски код“ (RL_ESTT_PSTL_CD).
- При наличие на информация, следва да бъдат отчетени и атрибути:
- „Национален идентификатор на имота“ (NTNL_ID_PRPTY),
 - „Тип на национален идентификатор на имота“ (TYP_NTNL_ID_PRPTY),
 - „Адрес на имот: град/село“ (RL_ESTT_CTY) и
 - „Адрес на имот: улица (квартал, жк), номер (блок, вход, апартамент)“ (RL_ESTT_STRT_STREET).
- В противен случай, последните следва да се докладват с (NTAP) „Не е приложимо“.

2.11.7. „Финансово обезпечение“ (FNNCL_CLLTRL_ADJSTD_VL)

Допълнителна информация относно този атрибут и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.4.8 от документ „*ПФИ: Защита по АнаКредит*“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.11.8. „Застрахователна сума“ (INSRD_PRTCTN_AMNT)

Допълнителна информация относно този атрибут и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.4.9 от документ „*ПФИ: Защита по АнаКредит*“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.11.9. „Падеж на защитата“ (DT_MTRTY_PRTCTN)

Всяка защита има падежна дата, която е договорно установена и тя се отчита в атрибут „Падеж на защитата“ (DT_MTRTY_PRTCTN). Това е най-ранната дата, след която защитата не е правно валидна, като се вземат предвид всички споразумения за изменение на първоначалните договори.

- Докладва се със стойност (NTAP) „Не е приложимо“ когато:

- в договора за кредит изрично е посочено, че защитата може да бъде законно заложена за неограничен период от време (или до „второ нареждане“),
 - в договорът не е посочена дата на падеж.
- Падежната дата не се променя за инструментите, които са падежирали (подават след датата на падеж) и са в неизпълнение. В такива случаи формата за защита се отчита, докато кредиторът има право да изпълни защитата (*например правото да изиска гаранцията, обезпечаваща съществуващия инструмент*);
 - Падежната дата на защитата може да се промени след сключване на допълнително споразумение (анекс) за промяна на първоначалния срок;
 - Падежната дата на защитата спира да се отчита след настъпил падеж на защитата и при липса на сключено допълнително споразумение (анекс) за промяна на първоначалния срок.

В най-общия случай, атрибут „Падеж на защитата“ (DT_MTRTY_PRTCTN) се докладва със стойността (NTAP) „Не е приложимо“.

Допълнителна информация относно този атрибут и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.4.10 от документ „ПФИ: *Защита по АнаКредит*“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.11.10. „Първоначална стойност на защитата“ (ORGNL_PRTCTN_VL) и „Дата, на която е извършено първоначалното оценяване на защитата“ (DT_ORGNL_PRTCTN_VL)

Атрибут „Първоначална стойност на защитата“ (ORGNL_PRTCTN_VL) отразява пазарната стойност на обезпечението, установена при първоначалното получаване на кредитна защита и е задължителен за попълване. Атрибутът се докладва през целия „живот“ на кредита, така че по всяко време да може да бъде установено как се е променяла във времето (пазарната) стойност на обезпечението, установена при първоначалното получаване на кредитна защита.

Атрибут „Дата, на която е извършено първоначалното оценяване на защитата“ (DT_ORGNL_PRTCTN_VL) отразява паричната стойност на формата на защита, установена, при първоначалното получаване на тази форма като кредитна защита и също е задължителен.

- В случай на форма на защита, обезпечаваща един и същ инструмент, първоначалната стойност на защита следва да остане непроменена през целия живот на инструмента. Това включва случаите, когато същата защита е заложена за обезпечаване на друг инструмент, който е възникнал известен период след появата на първия инструмент;
- Първоначалната стойност на защитата не се актуализира поради промени в обменните курсове;
- Първоначалната стойност на защита може да бъде променена, в случай че една и съща форма на защита е била използвана за вече закрит инструмент и започва да се използва за друг, след преоценка;
- В случай на поръчителство, при което поръчителят е отговорен за целият размер на даден инструмент, следва да се отчете размерът на инструмента към датата на възникването му.

В случай, че контрагентът е отговорен до определен размер, който е описан в договора, се отчита само стойността, до която първоначално е отговорен;

- В случай, че в атрибут „Първоначална стойност на защитата“ (ORGNL_PRTCTN_VL) е докладвана стойност, то в атрибут „Дата, на която е извършено първоначалното оценяване на защитата“ (DT_ORGNL_PRTCTN_VL) следва да се докладва датата, на която е извършена последната оценка и преди първоначалното ѝ получаване като кредитна защита.

2.11.11. „Стойност при принудителна продажба“ (PRTCTN_FRCD_SL_VL)

Атрибутът показва стойността (към текущата отчетна дата) при принудителна продажба, ако кредит премине в необслужван статус (в неизпълнение) и отчетната единица предприеме принудително изпълнение. Това е ликвидационната стойност на обезпечението (обичайно присъства в докладите на оценителите за оценките на обезпеченията).

2.11.12. „Парична единица (на стойността при принудителна продажба)“ (CRRNCY_FRCD_SL_VL)

Допълнителна информация относно този атрибут и неговото отчитане, може да бъде намерена в т.4.14 от документ „*ПФИ: Защита по АнаКредит*“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.11.13. „Коректив“ (HRCT_MV)

Атрибутът отразява % редуциране на стойността (*като пазарната стойност за вътрешни - бизнес и счетоводни цели*), например:

- *във връзка с измерване на степента на покритие на кредит с обезпечение (при вземане на решение за кредитиране и след това при текущия мониторинг на кредитната сделка) и*
- *във връзка с изчисляване на необходимите обезценки, в случай на увеличение на кредитния риск, при предоговаряне, реструктуриране или преминаване в необслужван статус /в неизпълнение.*

2.11.14. „Вид имот“ (TYP_PRPRTY)

Атрибутът отразява вида имот, спрямо основната му цел за използване, като се избира код съгласно прилежащата му номенклатура „CL_TYP_PRPRTY“.

- Недвижимите имоти се делят на жилищни и търговски;
- Всеки недвижим имот, който не е жилищен имот, се счита за търговски имот, като се прави допълнително разграничение, основано на връзката между обезпечението и кредитоспособността на длъжника;
- Код (2) „Търговски недвижим имот (ТНИ)“ е недвижим имот, различен от жилищен имот, който влияе върху кредитоспособността на длъжника (т.е. получените от него приходи влияят върху кредитоспособността на длъжника);

- Код (21) „ТНИ - Офис и административни помещения“ е недвижим имот, различен от жилищен имот, при който кредитоспособността на длъжника не зависи съществено от паричните потоци, генерирани от имота;
- Ако даден имот има смесено предназначение, той трябва да се класифицира според преобладаващото му предназначение;
- Код (3) „Индустриални имоти и складови площи“ - включват различни подтипове, сред които най-значими са промишлените производствени сгради - съоръжения и складове или съоръжения за дистрибуция и логистика, „площи за научноизследователска и развойна дейност“ и други;
- В случай на НУПИ (неурегулиран поземлен имот) в атрибут „Вид имот“ (TYP_PRPTY) следва да се избере код (7) „Друго“.

2.11.15. „Кумулативно събрана част от защитата“ (CLLD_PRTCTN_CMLTV_AMNT)

Общата сума на събраните средства при предявяване/реализация на обезпечения по инструмент в неизпълнение се отчита в атрибут „Кумулативно събрана част от защитата“ (CLLD_PRTCTN_CMLTV_AMNT).

2.11.16. „Площ на имота“ (LCTN_PRPTY)

В атрибут „Площ на имота“ (LCTN_PRPTY) се посочва сборът на застроената площ на имота и прилежащите му идеални части от общите части на сградата, които имотът притежава по нотариален акт за собственост.

- За неимотните обезпечения, вид защита:
 - код (7) „Други обезпечения с нефизически активи“,
 - код (3) „Други обезпечения с физически активи“,
 - код (15) „Валута и депозити“,
 - код (20) „Поръчителство“

в атрибут „Площ на имота“ (LCTN_PRPTY) следва да се докладва стойността (NTAP) „Не е приложимо“;

Допълнителна информация относно този атрибут може да бъде намерена в т.4.18 от документ *„ПФИ: Защита по АнаКредит“*, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.11.17. „Вид стойност на измерване на площта“ (TYP_AREA_MSRMNT)

В атрибута се посочва видът на въведената стойност за площ, като се избира съответния код от номенклатура „CL_TYP_AREA_MSRMNT“.

- За неимотните обезпечения, вид защита:

- код (7) „Други обезпечения с нефизически активи“,
- код (3) „Други обезпечения с физически активи“,
- код (15) „Валута и депозити“,
- код (20) „Поръчителство“

в атрибут „Площ на имота“ (LCTN_PRRPTY) следва да се отчита код (0) „Не е приложимо“ от прилежащата номенклатура „CL_TYP_AREA_MSRLMNT“.

Допълнителна информация относно този атрибут може да бъде намерена в т.4.18 от документ „ПФИ: *Защита по АнаКредит*“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ.

2.12. Таблица „Мултипродуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT)

Многопродуктовите кредитни линии могат да включват наличието на няколко, свързани инструмента в един договор (под шапката на един договор), с един общ кредитен лимит (креслимит - агрегиран многопродуктов лимит) и няколко индивидуални „под-лимита“. Общият лимит по договора трябва да бъде взет предвид при отчитането на инструментите, тъй като в противен случай възниква риск отчетените задбалансови суми да бъдат надвишени. Отчитането на такива инструменти е свързано със специфики в докладването на следните таблици:

- „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT),
- „Финансови данни“ (FINANCIAL),
- „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED),
- „Данни инструмент - получена защита“ (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED).

Ако по мултипродуктовата кредитна линия няма активен под-инструмент, се отчитат данни само в таблица „Данни за мултипродуктов инструмент“ (MULTIPRODUCT).

- Под-инструмент следва да се разбира: всички продукти, които съответстват на категориите инструменти посочени в документ „ПФИ: *Инструменти по АнаКредит*“ - (т.1.1 и т.1.2), намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция АНАКРЕДИТ. В този смисъл, в даден под-лимит могат да бъдат включени различен брой инструменти, като всеки един от тях следва да бъде отчетен за целите на АнаКредит (а не целият под-лимит да бъде отчитан като един инструмент) и да бъде посочено, че съответният инструмент е част от мултипродуктов инструмент. Всеки от тези под-инструменти, може да ползва определен, предварително упоменат в договора под-лимит. Този под-лимит е на разположение само за конкретния под-инструмент;
- Всеки отделен инструмент, който е част от мултипродуктов инструмент, следва да бъде отчетен отделно за целите на АнаКредит със съответните характеристики;
- В таблица „Мултипродуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT) се докладва информация за инструмента, в случай, че в таблица „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT) този инструмент е отчетен със стойност „Т“ (true) в атрибут „Флаг - част от мултипродуктов инструмент“ (FLG_MLTPRDCT_CRSS_LMT);

- Инструмент, който не е бил част от многопродуктова кредитна линия, няма как в последствие да се включи, освен ако няма вътрешно рефинансиране на задълженията, т.е. инструментът е рефинансиран с новоотпусната кредитна линия;
- Мултипродуктовият инструмент следва да се отчита с код (8000) „Мултипродуктов инструмент“ в атрибут „Вид инструмент“ (TYP_INSTRMNT) в таблица „Мултипродуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT);
- В атрибут „Идентификатор на инструмента“ (INSTRMNT_ID) се отчита същият идентификатор, отчетен в атрибут „Идентификатор на мултипродуктов инструмент“ (INSTRMNT_MLTPRDCT_ID). Тъй като инструментът е активен, то в атрибут „Тип на записа“ (TYP_RECIRD) в отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“ следва да се отчете код (5) „Активен инструмент (без настъпила промяна);
- След активиране дори на един под-инструмент, в таблицата „Данни контрагент — инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT), в атрибут „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) следва всеки от длъжниците да се отчита със съответната роля - код (2) „Длъжник“ и код (5) „Съдлъжник“, като е допустимо да има само една отчетена роля „Длъжник“ за конкретния под-инструмент;
- В случаите, в които мултипродуктов инструмент е с множество длъжници и по този мултипродукт няма активен инструмент (т.е. няма усвоен размер от лимита му), в таблица „Данни контрагент — инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT) в атрибут „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) всички длъжници могат да бъдат отчетени с код (2) „Длъжник“. През същия отчетен период, максималният кредитен лимит, с който може да разполага всеки от тях (размера на солидарна отговорност, съгласно разписания договор за банков кредит), следва да бъде отчетан в таблицата „Данни за солидарни задължения“ (JOINT_LIABILITIES), в атрибут „Размер на солидарното задължение“ (JNT_LBLTY_AMNT);
- За всеки от инструментите, включени в многопродуктовата кредитна линия, атрибут „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT) от таблица „Мултипродуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT), се отчита на база „Непогасената номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT) от таблица „Мултипродуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT) на инструментите и оставащата задбалансова сума на крослимита (агрегиран многопродуктов лимит). С други думи, под-инструмент, по който няма нито усвоена сума, нито неусвоен размер, не следва да бъде отчетан;
- При сключен и активиран мултипродуктов договор за предоставяне на различни под-инструменти, част от които са „Банкови гаранции“ и „Акредитиви“, то тези инструменти подлежат на отчитане в отчетните форми за условни ангажименти: „ANACREDIT_DAILY_CL“ и „ANACREDIT_MONTHLY_CL“, след сключването на писмен договор, в който е учредена гаранция в полза на възложителя;
- В случай на отпусната мултипродуктова кредитна линия, предоставена единствено и само за издаване на банкови гаранции, то тя следва да се отчита по аналогичен начин в таблицата „Данни за мултипродуктов инструмент“ (MULTIPRODUCT). Основната разлика е, че лимитът, който е на разположение за длъжника, се отчита единствено в атрибут „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS) от таблица

„Мултипродуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT). При наличието на активна банкова гаранция (при включване в счетоводните системи на банките и при наличие на идентификатор на инструмента), данни за същата се отчитат и в отчетната форма „ANACREDIT_MONTHLY_CL“;

- За всеки под-инструмент, част от мултипродуктов инструмент, който не е условен ангажимент (т.е. инструмент с код (2) „Подлимит“ в атрибут „Вид на кредитен лимит“ (TYP_CREDIT_LMT) и различен от:
 - код (9201) „Банкова гаранция“,
 - код (9202) „Акредитив“ или
 - код (9203) „Други поети ангажименти (Условни дериватни ангажименти / Неусвоени кредитни улеснения / Джиро по полици)“

стойностите на атрибути:

- „Вид инструмент“ (TYP_INSTRMNT),
- „Парична единица“ (CRRNCY),
- „Начална дата“ (DT_INCPTN),
- „Дата на активиране“ (DT_ACTVTN),
- „Тип на записа“ (TYP_RECRD)

от таблица „Данни за мултипродуктов инструмент“ (MULTIPRODUCT) трябва да са идентични със стойностите на същите атрибути в таблица „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT);

- Мултипродуктов инструмент, при който част от лимита (или целият) може да бъде използван за под-инструмент от вида на условните инструменти, като данни за този под-инструмент в месечната форма „ANACREDIT_MONTHLY“ се отчитат единствено в таблицата „Мулти-продуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT). При наличието на активен под-инструмент от вида на условните инструменти, данни за него се отчитат и в отчетната форма „ANACREDIT_MONTHLY_CL“;
- В случай на промяна по даден инструмент (*например промяна на съдлъжности или защитата*) - независимо от вида промяна по инструмент, част от Мултипродуктов инструмент, в таблица „Данни за мултипродуктов инструмент“ (MULTIPRODUCT) се отчитат всички инструменти, част от линията. За инструментите с промяна, се отчитат променените стойности, а за останалите - информацията остава непроменена;
- В системата има заложена проверка, стойността в „Размер на кредитния лимит“ (CREDIT_LMT_AMNT) на самия Мултипродуктов инструмент, отчетен с код (8000), не се допуска да бъде надвишен от сбора на сумите в:
 - „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT),
 - „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT) и
 - „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS) на неговите под-инструменти;
- Основна разлика при отчитането на мултипродукт с неактивирани под-инструменти и на такъв с активирани под-инструменти:
 - в периода, в който няма активиран под-инструмент по мултипродуктова кредитна линия, мултипродуктът с код (8000) се отчита само в таблици:

- „Данни контрагент — инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT),
- „Данни за неизпълнението на контрагента“ (COUNTERPARTY_DEFAULT),
- „Данни за риска от контрагента“ (COUNTERPARTY_RISK);
- „Данни инструмент — получена защита“ (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED) – само в случай на предоставена защита по мултипродукта,
- „Данни за доставчик на защита — получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED) – само в случай на предоставена защита по мултипродукта,
- „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED) – само в случай на предоставена защита по мултипродукта.
- в периода, в който има активиран под-инструмент по мултипродуктова кредитна линия, мултипродукта с код (8000) продължава да се отчита само в горепосочените таблици, а под-инструментите, се отчитат в горепосочените таблици, както и в:
 - „Данни за риска от инструмента“ (CREDIT_RISK),
 - „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT),
 - „Финансови данни“ (FINANCIAL),
 - „Счетоводни данни“ (ACCOUNTING).

Атрибути, специфични за таблица „Мултипродуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT):

2.12.1. „Вид на кредитен лимит“ (TYP_CREDIT_LMT)

В атрибута се включват под-лимитите, които са определени на ниво отделни инструменти, принадлежащи към структурата на кръстосания кредитен лимит, като се избира съответния код от номенклатура „CL_TYP_CREDIT_LMT“.

2.12.2. „Размер на кредитния лимит“ (CREDIT_LMT_AMNT)

Атрибутът отразява сумата на договорноустановения, кредитен крос-лимит, която може да бъде усвоена по подинструменти, част от многопродуктов инструмент.

- Съгласно сключения договор, под-лимитите за всеки вид инструмент, част от мултипродуктовата кредитна линия, следва да са точно определени. Тези лимити, следва да се отразят в атрибут „Размер на кредитния лимит“ (CREDIT_LMT_AMNT). В случаите когато, от даден под-лимит, за определен вид инструмент, има активни повече от един под-инструмент, то отчетната единица сама определя разпределението на под-лимитите. Следва да се вземе предвид, че за всеки инструмент, отчетен в мултипродукта, атрибутът на инструментите от един и същи вид, не може да надвишава предварително договорения под-лимит за този вид.

2.12.3. „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS)

В атрибут „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS) следва да се отчита сумата на неизползваемите задбалансови експозиции (*например издадени банкови гаранции или акредитиви*). С други думи, атрибутът изразява размера на ангажимента на банката за безусловно плащане на определена сума (в пълен размер или частично), при настъпване на определени условия.

- За инструменти от вид код (1004) „Други кредити“, част от Мултипродуктов инструмент, в атрибут „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS), следва да се отчете стойност (NTAP) „Не е приложимо“, а не „0“.

2. Отчетна форма „ANACREDIT_DAILY“

Отчетна форма „Данни за АнаКредит, пълен набор, дневни“ (ANACREDIT_DAILY)

С форма „ANACREDIT_DAILY“ се отчитат текущи данни за нови и променени договори по инструменти (включително закриване на регистрирани инструменти) и служи за изготвяне на справка за кредитна задлъжнялост. Формата се подава при необходимост, в срок до 2 работни дни, считано от датата на сключване на договора („Начална дата“ (DT_INCPTN)) или изменението по договора. Тази форма може да се подава без ограничения, включително и по няколко пъти на ден. Правилото е, че последно подадената дневна форма за конкретна референтна дата (посочена в Таблицата HEADER) се счита за окончателна и презаписва информацията от предходно подадените отчетни форми към същата референтна дата.

За дневната отчетност не е възможно подаване на форма със задна дата. В случай на пропуснато и/или неотчетено събитие (нови и променени договори по инструменти, закриване на регистрирани инструменти), съответната информация може да се отрази в отчетна форма с референтна дата след пропуснатата, но спазвайки срока до 2 работни дни след датата с пропуснатото събитие.

Информацията от дневната отчетност за съответен календарен месец трябва да бъде включена в месечната отчетност за същия референтен период по отношение на активните инструменти.

Когато се налага корекция или промяна по кредит подаден с отчетна форма „ANACREDIT_DAILY“, който все още не е подаден с месечната отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“, се изпраща нова форма „ANACREDIT_DAILY“, която презаписва данните в системата.

- В отчетна форма „ANACREDIT_DAILY“ в таблиците:
 - „Данни инструмент — получена защита“ (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED),
 - „Данни за доставчик на защита — получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED) и
 - „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED),

следва да се отчитат данни, само ако по инструмента има защита с код (20) „Поръчителство“ от прилежащата номенклатура на атрибут „Вид инструмент“ (TYP_INSTRMNT). В случай, че по даден инструмент (част от Мултипродукт), има защита от вид „Поръчителство“, то следва да се докладват данни за него. При новодобавен или заменен поръчител, информацията следва да се отчете във всяка една от горепосочените таблици;

- За инструменти, за които все още не са изпълнени условията за активиране, но вече са налични в системата на наблюдаваната единица, в атрибут „Дата на активиране“ (DT_ACTVTN), следва да се подаде стойност (NTAP) „Не е приложимо“. Те следва да се подадат повторно с дневната форма при налична дата на активиране.

3.1. „Вид промяна по инструмента“ (TYP_INSTRMNT_CHNG)

Атрибутът е специфичен за отчетна форма „Данни за АнаКредит, пълен набор, дневни“ (ANACREDIT_DAILY).

Атрибутът е задължителен за отчитане и отразява вида промяна по даден инструмент (в случай на такава), като се избира код от прилежащата номенклатура „CL_TYP_INSTRMNT_CHNG“.

В случай, че за даден инструмент са налице промени по един или повече атрибути, то в отчетните форми „ANACREDIT_DAILY“ и/или „ANACREDIT_DAILY_CL“ тази промяна трябва да бъде включена.

В много от случаите, изменението по един атрибут оказва влияние и върху промяната на други атрибути. Например промяната в лихвения процент, оказва значение в размера на месечната вноска, срока на издължаване и др. Аналогично, при частично предсрочно погасяване се променя размерът на ангажиментите, договорно установеният падеж, месечна вноска и др.

- Промяна по просрочие на инструмента (пълно или частично) не следва да бъде считано за промяна по инструмента и следователно в атрибут „Вид промяна по инструмента“ (TYP_INSTRMNT_CHNG) следва да се отчете код (0) „Не е приложимо“;
- В атрибута:
 - се отчита код (0) „Не е приложимо“ при отчитане на нов инструмент,

- се отчита код (0) „Не е приложимо“ при отчитане на закриване на регистриран инструмент,
 - се отчита код от прилежащата номенклатура при отчитане на инструмент, по който са настъпили промени.
- В случай на промяна на повече от един параметър (*параметри по договора, съдължчик и т.н.*), следва да се избира код (1) „Промяна на параметри по договора“;
- При автоматично подновяване на инструменти от вид „Кредитна карта“ или „Овърдрафт“ (служебно предоговаряне), което е свързано единствено с промяна на окончателния падеж, следва да се отчете код (1.3) „Окончателен падеж“;
- При промяна в договорния размер, в атрибут „Вид промяна по инструмента“ (TYP_INSTRMNT_CHNG) следва да се отчете код (1.5) „Размер на ангажмента“ (не е приложим за отчетна форма „ANACREDIT_DAILY_CL“);
- При промяна размера на банкова гаранция (акредитив), следва да се използва код (1.6) „Неизползваеми задбалансови експозиции“. Следователно използването на код (1.6) е приложим само за отчетна форма „ANACREDIT_DAILY_CL“, при промяна в размера на инструменти „Сделки от финансови институции с дейност по чл. 2, ал. 2, т. 7 от ЗКИ“;
- Код (2.1) „Добавяне на нов длъжник/съдължчик“ се използва при добавяне на нов контрагент към вече съществуващите (*например в следствие на влошена кредитна експозиция на длъжник, е предоставен още един съдължчик по инструмента. Настъпила промяна следва да се докладва с отчетната форма „ANACREDIT_DAILY“*). В този случай, в таблица „Данни контрагент - инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT):
- в атрибут „Идентификатор на участник в кредитния процес“ (ENTTY_ID) следва да се отчете идентификатор на новия/добавен контрагент,
 - в атрибут „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) се докладва съответната роля;
- Код (2.2) „Смяна на длъжник/съдължчик“ - използва се при смяна/замяна с нов контрагент на вече съществуващ. В този случай, в таблица „Данни контрагент - инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT):
- в атрибут „Идентификатор на участник в кредитния процес“ (ENTTY_ID) следва да се отчете идентификатор на новия контрагент,
 - в атрибут „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) се докладва съответната роля.
- Старият (подмененият) контрагент не подлежи на отчитане;
- Код (3.1) „Добавяне на нов поръчител“ се използва при добавяне на нов поръчител към вече съществуващия/съществуващите (*например в следствие на влошена кредитна експозиция на длъжник е предоставен още един поръчител по инструмента*). В този случай, в таблицата „Данни за доставчик на защита - получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED):
- в атрибут „Идентификатор на доставчика на защита“ (PRTCTN_PRVDR_ID) следва да се отчете новият/добавен поръчител,
 - В таблиците „Данни инструмент - получена защита“ (INSTRUMENT_PROTECTION_RECEIVED) и „Данни за получената защита“ (PROTECTION_RECEIVED), в атрибут „Идентификатор на защитата“ (PRTCTN_ID) следва да се отчете новият идентификатор;

- Код (3.2) „Смяна на поръчител“ се използва при смяна/замяна на нов поръчител с вече съществуващ (*например по желание на длъжника е предложен нов поръчител, който да замени настоящия. Отчетната единица одобрява смяната на поръчител по инструмента. Промяната следва да се отчете с отчетната форма „ANACREDIT_DAILY“*). В този случай, в таблицата „Данни за доставчик на защита - получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED):
 - в атрибут „Идентификатор на доставчика на защита“ (PRTCTN_PRVDR_ID) следва да се отчете новият/сменен поръчител.
 При смяна на поръчителство, поръчителят, който вече не е страна по договора, не подлежи на отчитане;
- Код (2.3) „Прекратяване на договорните отношения“ и код (3.3) „Прекратяване на договорните отношения с поръчител“ се използват в случай, че даден контрагент преставя да е страна по договор, без да се наложила замяната с друг контрагент (*например при смърт на съдлъжник или поръчител*);
- Единствено при промяна на защита от вид „Поръчителство“, е необходимо да се докладват настъпилите промени с дневната форма, като в атрибут „Вид промяна по инструмента“ (TYP_INSTRMNT_CHNG) следва да се отчете един от следните кодове:
 - код (3.1) „Добавяне на нов поръчител“,
 - код (3.2) „Смяна на поръчител“,
 - код (3.3) „Прекратяване на договорните отношения с поръчител“.
- В случаите на промяна на вид инструмент, например „Кредит по правителствена програма“ (FLG_GVRNMNT_PRGRM_CRDT), който е преоформен в друг вид, то следва новият инструмент да е с нов договор и нови условия по него. Съответно „старият“ инструмент се закрива и се открива нов. В този случай, в дневната форма е необходимо да се отчете единствено закриването на единия инструмент и откриването на новия. В атрибут „Вид промяна по инструмента“ (TYP_INSTRMNT_CHNG) се отчита код (0) „Не е приложимо“;
- При отчитане на непроменен инструмент, част от Мултипродуктов инструмент, в атрибута следва да се отчете код (0) „Не е приложимо“.

4. Отчетни форми: „ANACREDIT_MONTHLY_CL“ и „ANACREDIT_DAILY_CL“

**Отчетни форми „Данни за АнаКредит, условни ангажименти, месечни“
(ANACREDIT_MONTHLY_CL)**

и

**„Данни за АнаКредит, условни ангажименти, дневни“
(ANACREDIT_DAILY_CL)**

Съгласно регламента на АнаКредит, инструментите „Банкова гаранция“ и „Акредитив“ са извън обхвата на докладване и съответно не попадат в отчетността. Въпреки това, информацията за тези инструменти следва да се докладва за целите на ЦКР.

В отчетните форми за условни ангажименти „ANACREDIT_DAILY_CL“ и „ANACREDIT_MONTHLY_CL“ не се предвижда докладването, както на доставчици на защита, така и на съответната защита (обезпечение).

В отчетните форми за условни ангажименти се отчитат инструментите:

- код (9201) „Банкова гаранция“,
- код (9202) „Акредитив“ и
- код (9203) „Други поети ангажименти (Условни дериватни ангажименти / Неусвоени кредитни улеснения / Джиро по полици)“.

Лицата, които са контрагенти се докладват в атрибут „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) с:

- код (6) „Наредител“ – лицето (лицата), по чиято инициатива се учредява гаранцията,
 - код (8) „Банка гарант“ – с него се отчита лицето, което издава банковата гаранция или акредитив,
 - код (7) „Обслужващо лице“ - контрагентът, който отговаря за административното и финансовото управление на даден инструмент,
 - код (5) „Съдлъжник“ от номенклатурата на атрибут „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) не е приложим за инструменти банкова гаранция и акредитив.
- Началната дата на инструмент „Банкова гаранция“, не е задължително да съвпада с началната дата на договора. В атрибут „Дата на активиране“ (DT_ACTVTN), следва да се докладва датата, от която инструментът реално е активиран в системата на кредитора след изпълнение на определени условия от страна на длъжника;
- Банковата гаранция (заедно с Акредитивът) е условен ангажимент и следва да се отчита единствено задбалансово в атрибути:
- „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS) и
 - „Провизии, свързани с неизползваеми задбалансови експозиции“ (PRVSNS_CNTGNT_LBLTS).
- При закриване на условен ангажимент, в атрибут „Статус на инструмента“ (STATUS_INSTRMNT) се отчита код (3) „Закриване на регистриран инструмент“, а в атрибут „Тип на записа“ (TYP_RECRD):
- код (3) „Закриване на инструмент“,
 - код (4) „Отказ от договор за кредит (14 дневен срок),
 - код (7) „Открит и закрит инструмент в рамките на един отчетен период“,
- а сумите в „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS) и „Провизии, свързани с неизползваеми задбалансови експозиции“ (PRVSNS_CNTGNT_LBLTS) следва да са „0“.
- Атрибут „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS):
- за **активните гаранционни сделки** следва да бъде посочена сума, различна от „0“, в атрибута „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS). Този атрибут отразява разрешения размер по условни ангажименти, съответстващ на полето „Условни ангажименти – задбалансово“ от текущата информационна система на ЦКР;

- за **закритите гаранционни сделки** следва да бъде посочена сума „0“ в атрибута „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS). Атрибутът следва да бъде докладван по начина, по който текущо се отчита в информационна система на ЦКР.
- В случай, че банковата гаранция или акредитивът са били издадени като условен кредит и за банката (гаранта) възникне задължение да плати на бенефициера, то размерът на задължението (или частта от него, предоставена от банката) следва да се отчете като нов инструмент с балансови суми, като вид на инструмент (1004) „Други кредити“ в атрибут „Вид инструмент“ (TYP_INSTRMNT). Новият инструмент се отчита със съответния идентификатор на договор, банката влиза в ролята на „Кредитор“, а наредителят на банковата гаранция в ролята на „Длъжник“. В случай, че по банковата гаранция или по акредитива е имало защита, която обезпечава и новия инструмент, данните за нея започват да се отчитат по нововъзникналия инструмент;
- При трансформирането на инструмент „Акредитив“ в кредитен договор е необходимо регистрирания инструмент „Акредитив“ да бъде закрит и да се открие нов инструмент, съответстващ на ново разписания договор;
- Лицата, които са контрагенти (длъжници) единствено по гаранции и акредитиви се докладват в отчетните форми за условни ангажименти „ANACREDIT_DAILY_CL“ и „ANACREDIT_MONTHLY_CL“, в атрибут „Роля на контрагента“ (ENTTY_RL) с код (6) „Наредител“ от прилежащата номенклатура.

5. Отчетна форма „ANACREDIT_LINKED_CONTRACT“

Отчетна форма „Данни за свързани договори“ (ANACREDIT_LINKED_CONTRACT)

Отчетната форма „Данни за свързани договори“ (ANACREDIT_LINKED_CONTRACT) е необходимо да се подава, когато даден инструмент е открит или закрит поради:

- **рефинансиране,**
- **покупка или продажба,**
- **сливане / вливане на търговски дружества,**
- **технически причини.**
- **възстановяване на закрит инструмент.**

Целта на отчетната форма е обвързването на стария и новия договор, когато това е възможно.

- Формата се подава при необходимост, в срок до 5 работни дни от:
 - „Начална дата“ (DT_INCPTN) при новорегистриран инструмент,

- от датата на закриване на инструмент.
- В рамките на една и съща институция, отчетната форма „Данни за свързани договори“ (ANACREDIT_LINKED_CONTRACT), следва да се попълва при:
 - миграция на информационни системи (техническа миграция),
 - промяна на единични номера на кредити (във връзка с преминаването от една система в друга).
- В такива случаи се използват:
 - код (7) „Техническо откриване“ и
 - код (8) „Техническо закриване“.
- откриване на инструмент, с който е преоформен необслужван инструмент. Приложими кодове са:
 - код (9) „Откриване на инструмент поради вътрешно рефинансиране“ и
 - код (10) „Закриване на инструмент поради вътрешно рефинансиране“.
- Вътрешно рефинансиране на редовен инструмент (който не е в неизпълнение), не е задължително да се отчита;
- Рефинансиране между отчетни единици се отчита в случаи:
 - когато размерът на непогасената номинална стойност към датата на закриване е равен или по-голям от 5 000 лева,
 - когато кредитът е обезпечен с недвижим имот, независимо от неговия размер.

В случай че даден инструмент е погрешно закрит или е възстановен вследствие на съдебно решение, следва да се отчете:

- код: (11) „Възстановяване на погрешно закрит кредит“.

Новият инструмент се отчита с различен идентификатор на инструмента по следния начин:

- Отчетна форма „Данни за свързани договори“ (ANACREDIT_LINKED_CONTRACT), в атрибут „Причина за промяна“ (REASON_FOR_CHNG) се отчита код (11) „Възстановяване на погрешно закрит кредит“;
- Отчетна форма „Данни за Анакредит, пълен набор, дневни“ (ANACREDIT_DAILY) като в атрибут „Вид промяна по инструмента“ (TYP_INSTRMNT_CHNG) се отчита код (0) „Не е приложимо“;
- В месечната отчетна форма „Данни за Анакредит, пълен набор, месечни“ (ANACREDIT_MONTHLY) инструментът се отчита по следния начин:
 - в атрибут „Начална дата“ (DT_INCPTN) – датата на договора,
 - в атрибут „Дата на активиране“ (DT_ACTVTN) – запазва се първоначалната дата на активиране,
 - в атрибут „Статус на инструмента“ (STATUS_INSTRMNT) – код (1) „Активен инструмент“, в атрибут „Тип на записа“ (TYP_RECIRD) – код (1) „Регистрация на нов инструмент“.

6. Отчетна форма „ANACREDIT_QUICKFIX“

Отчетна форма „Бързо отстраняване на неточности при проверка на кредитна задлъжнялост“ (ANACREDIT_QUICKFIX)

Отчетна форма „ANACREDIT_QUICKFIX“ следва да се подава при необходимост от спешни корекции във връзка с проверката на кредитната задлъжнялост, като съдържа две таблици:

- „Промяна на идентификатора на участник в кредитния процес“ (COUNTERPARTY_IDENTIFIER_CHANGE) и
- „Ревизирани финансови и счетоводни данни“ (FINANCIAL_ACCOUNTING_REV).

В един ден може да се подаде повече от една форма „ANACREDIT_QUICKFIX“, като правилото е, че последно подадената се счита за окончателна и презаписва информацията от предходно подадената отчетна форма. Важно уточнение е, че за конкретен атрибут по даден инструмент и за един отчетен период, може да се подаде информация чрез отчетната форма „ANACREDIT_QUICKFIX“ не повече от два пъти (първоначална и повторна корекция).

6.1. Таблица „Промяна на идентификатора на участник в кредитния процес“ (COUNTERPARTY_IDENTIFIER_CHANGE)

Таблица „Промяна на идентификатора на участник в кредитния процес“ (COUNTERPARTY_IDENTIFIER_CHANGE) следва да се подава при необходимост от промяна на вече подаден идентификатор на участник в кредитния процес, като допустимите причини за тази промяна, съгласно номенклатурата към атрибут „Причина за промяна на идентификатор на участник в кредитния процес“ (REASON_FOR_ENTITY_ID_CHANGE) са:

- код (1) „Неизвестно лице (открадната самоличност)“,
 - код (2) „Сгрешен идентификатор“.
- Таблицата се използва, когато договорът не е променен, въпреки промяната на идентификатора на участника в кредитния, т.е. запазват се идентификаторът на инструмента и на договора до неговото приключване;
- Стъпки при промяна на вече подаден идентификатор на участник в кредитния процес:
- зареждане на новото лице в РеЛИФ, в случай, че лицето не е било докладвано,
 - преди подаването на отчетната форма „ANACREDIT_DAILY“, следва да се подаде форма „ANACREDIT_QUICKFIX“, избирайки съответен код от номенклатура „CL_RSN_FOR_ENTTY_ID_CHNG“,
 - в отчетната форма „ANACREDIT_DAILY“, в атрибут „Вид промяна по инструмента“ (TYP_INSTRMNT_CHNG) следва да се отчете код (2.2) „Смяна на длъжник/сдлъжник“,
 - в отчетната форма „ANACREDIT_MONTHLY“ в таблицата „Данни контрагент - инструмент“ (COUNTERPARTY_INSTRUMENT), в атрибут „Идентификатор на участник

в кредитния процес“ (ENTTY_ID) следва да се отчете идентификатора на новия контрагент, старият (подмененият) контрагент не подлежи на отчитане.

- при промяна на ЕГН, се подава отчетна форма „RELIF_BG_ENTTY_ID“, като в атрибут „Предишен национален идентификатор на участник в кредитния процес“ (ENTTY_ID_PREV) се посочва предходното ЕГН, а в атрибут „Национален идентификатор на участник в кредитния процес“ (ENTTY_ID) се посочва новото ЕГН,
- при установена измама с лични данни (открадната самоличност) следва да се използва „FAKE_ID“;
- Допълнително описание и допълнителна информация относно подаването на „FAKE_ID“, може да бъде намерена в документ „[Указания Релиф](#)“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, секция РЕЛИФ;
- В таблица „Промяна на идентификатора на участник в кредитния процес“ (COUNTERPARTY_IDENTIFIER_CHANGE) се отчита дата към която е направена корекцията.

6.2. Таблица „Ревизирани финансови и счетоводни данни“ (FINANCIAL_ACCOUNTING_REV)“

С таблица „Ревизирани финансови и счетоводни данни“ (FINANCIAL_ACCOUNTING_REV) се докладват коригирани данни за договори по инструменти, подадени с отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“ за предходни отчетни периоди (до 59 месеца назад). С „FINANCIAL_ACCOUNTING_REV“ не могат да се коригират данни, подадени с отчетна форма „ANACREDIT_DAILY“.

- В таблицата следва да се отчете информация за всички включени атрибути – т.е. при промяна на един от включените в отчетната форма атрибути, следва да се докладват стойности и за останалите атрибути от съответната таблица;
- Подадените корекции с отчетна форма „ANACREDIT_QUICKFIX“, таблица „Ревизирани финансови и счетоводни данни“ (FINANCIAL_ACCOUNTING_REV), ще бъдат използвани само за оперативни цели – бързо отстраняване на неточности при проверка на кредитна задлъжнялост (quick fix) и няма да се отразяват в данните за аналитични цели (АнаКредит);
- Докладваните данни с отчетна форма „ANACREDIT_QUICKFIX“, таблица „FINANCIAL_ACCOUNTING_REV“ следва да бъдат отразени и в месечната форма „ANACREDIT_MONTHLY“ за съответния отчетен период. С нея няма да има възможност да се подава само конкретен атрибут, при нужда от корекция, а ще се подава цялата таблица от данни;
- Изменения за атрибути, които не са включени в таблицата, ще се подават чрез месечната форма „ANACREDIT_MONTHLY“ (*например промяна на лихвен процент*) за съответния месец/и;
- В таблица „Ревизирани финансови и счетоводни данни“ (FINANCIAL_ACCOUNTING_REV) се отчита дата на предходен отчетен период, за който се отнасят коригираните месечни данни.

7. Общи указания за отчитане

7.1. Обхват на АнаКредит:

- В обхвата на АнаКредит попадат следните инструменти:
 - ✓ Депозити, различни от обратни репо споразумения;
 - ✓ Овърдрафт;
 - ✓ Дълг по кредитна карта;
 - ✓ Револвиращи кредити, различни от овърдрафти и дълг по кредитна карта;
 - ✓ Кредитни линии, различни от револвиращи кредити;
 - ✓ Обратни репо споразумения;
 - ✓ Търговски вземания;
 - ✓ Финансов лизинг;
 - ✓ Други кредити.
- Видовете инструменти подлежащи на отчитане едновременно за АнаКредит и за целите на БНБ са:
 - ✓ Депозити, различни от обратни репо споразумения;
 - ✓ Овърдрафт;
 - ✓ Дълг по кредитна карта;
 - ✓ Револвиращи кредити, различни от овърдрафти и дълг по кредитна карта;
 - ✓ Кредитни линии, различни от револвиращи кредити;
 - ✓ Обратни репо споразумения;
 - ✓ Търговски вземания;
 - ✓ Финансов лизинг;
 - ✓ Оперативен лизинг;
 - ✓ Други кредити;
 - ✓ Банкова гаранция;
 - ✓ Акредитив;
 - ✓ Други поети ангажменти (Условни дериватни ангажменти / Неусвоени кредитни улеснения / Джиро по полици).
- С допълнителни атрибути в таблица „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT) от отчетни форми „ANACREDIT_MONTHLY“ се дефинират:
 - ✓ Кредит по правителствена програма;
 - ✓ Възстановен в резултат на съдебно решение по реда на чл. 59 от ЗБН кредит;
 - ✓ Кредит за проектно финансиране;
 - ✓ Право на регресен иск;

- ✓ Подчинен дълг;
- ✓ Синдикиран договор за кредит, който се идентифицира чрез:
 - Идентификатор на синдикиран договор;
 - Идентификатор на водещия контрагент в синдиката;
- ✓ Условно обединение на парични средства (cash pool agreement);
- ✓ Фидуциарен инструмент;

Ностро сметки в други парично - финансови институции и сметки в БНБ, и/или към други централни банки влизат в обхвата на АнаКредит.

Всички факторинг сделки и подобни сделки - акцепти (изразено съгласие/разрешение за изплащане на парични или стокови документи или поемане на гаранции за тяхното изплащане) се включват в отчетността по АнаКредит.

7.2. Отчитане на входните форми

Всички лица, участници в кредитния процес, следва да бъдат подадени в РеЛИФ преди подаването на отчетните форми за инструментите. В противен случай няма как бъдат заредени отчетните форми за инструментите.

При грешки, ще се отхвърля цялата отчетна форма и ще се очаква подаването на нова пълна отчетна форма, а не на отделни записи. При ревизия на данни за предходни периоди, отново се очаква докладването на попълнена цяла отчетна форма за съответния месец.

В месечната форма „ANACREDIT_MONTHLY“ се очаква докладването на всички таблици, включително тези, които са празни към конкретния отчетен период. Всички таблици следва да бъдат подписани (включително и празните).

Подаването на няколко пакета от данни към една и съща референтна дата, от една и съща отчетна единица в отчетността за АнаКредит е допустимо за дневната отчетност (аналогично на РеЛИФ отчетността) и не е допустимо за месечната отчетност. В случай, че бъдат подадени данни за един и същ инструмент в няколко пакета от данни, към една и съща отчетна дата, информацията за инструмента ще се презапише в системата и ще бъде отразена последно подадената.

Актуални форми и технически изисквания към входните форми (както за РеЛИФ, така и за АнаКредит), проверки, указания и други документи могат да бъдат открити на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства.

7.3. Прагове на отчитане

Не се предвижда минимален праг за отчитане.

7.4. Честота на отчитане

Отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“

- Подава се ежемесечно и се отнася към последния календарен ден на отчетния месец;
- Информацията в отчетната форма следва да се отнася към последния календарен ден на отчетния месец и да се подава в срок до 15 работни дни на месеца, следващ отчетния месец;
- Отчетните единици ще могат да подават ежемесечно и ревизии/корекции на месечните данни за предходни отчетни периоди с отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“, съгласно предварително определен календар на ревизиите (предварително дефиниран график със сроковете за подаване и ревизиране на данни по дни). При корекции/ревизии на месечните данни за аналитични цели няма да е възможно подаването на отделни атрибути и на отделни таблици, а ще се подават всички таблици с всички атрибути (на принципа на пълната замяна - full replacement);
- Отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“ следва да съдържа данни за всички инструменти, подадени предварително с отчетна форма с „ANACREDIT_DAILY“ или коригирани с отчетна форма „ANACREDIT_QUICKFIX“ / таблица „Ревизирани финансови и счетоводни данни“ (FINANCIAL_ACCOUNTING_REV).

Отчетна форма „ANACREDIT_DAILY“

- Формата се подава при необходимост, в срок до 2 работни дни, считано от датата на сключване на договора („Начална дата“ (DT_INCPTN)) или изменението по договора;
- С отчетната форма се докладват текущи данни за нови и променени договори по инструменти (включително закриване на регистрирани инструменти);
- Формата служи за изготвяне на справка за кредитна задлъжнялост;
- Тази форма може да се подава без ограничения, включително и по няколко пъти на ден. Правилото е, че последно подадената дневна форма за конкретна референтна дата (посочена в Таблицата HEADER) се счита за окончателна и презаписва информацията от предходно подадените отчетни форми към същата референтна дата.

Отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY_CL“

- Аналогично с отчетна форма „ANACREDIT_MONTHLY“.

Отчетна форма „ANACREDIT_DAILY_CL“

- Аналогично с отчетна форма „ANACREDIT_DAILY“.

Отчетна форма „ANACREDIT_QUICKFIX“

- Подава се при необходимост от спешни корекции във връзка с проверката на кредитната задлъжнялост.

7.5. Валута на отчитане

Данните ще се отчитат във валутата, представляваща законно платежно средство в Република България – т.е. първоначално в български лева, а след въвеждане на еврото – в евро.

7.6. Отчитане на клонове

Клоновете на чуждестранни банки попадат в обхвата на описаните в настоящия документ отчетни форми и подлежат на отчитане. Това е валидно и в случаите, при които дружеството майка изготвя и докладва консолидирана отчетност (включително и за своя клон) за АнаКредит.

7.7. „Не се изисква“ и „Не е приложимо“

Детайлна информация относно приложението на „Не е приложимо“ и „Не се изисква“ може да бъде намерена на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства, в документ *„ПФИ: Списък на атрибутите, за които са допустими стойности "Не е приложимо"/"Не се изисква"“*.

7.8. Значение на колоните „REQ“, „NTAP“, „NREQ“ в отчетните таблици

- Колона „REQ“ (Required) – посочва дали даден атрибут е задължителен за отчитане. Възможните стойности са „Y“ (Yes) и „N“ (No);
- Колона „NTAP“ (Not applicable) – посочва дали даден атрибут (който не е от тип номенклатура) от съответната таблица има възможност да се отчете със стойност/код „Не е приложимо“. Възможните стойности са „Y“ (Yes) и „N“ (No);
- Колона „NREQ“ (Not required) – посочва дали даден атрибут (който не е от тип номенклатура) от съответната таблица има възможност да се отчете със стойност/код „Не се изисква“. Възможните стойности са „Y“ (Yes) и „N“ (No).

7.9. Отчитане на закрит инструмент

- В случай на закриване на регистриран инструмент е необходимо да се подаде информация, както в дневните, така и месечните отчетни форми, в зависимост от вида на инструментите:
 - „ANACREDIT_DAILY“;
 - „ANACREDIT_MONTHLY“;
 - „ANACREDIT_DAILY_CL“;
 - „ANACREDIT_MONTHLY_CL“;
- При закриване на кредит, се подава пълният набор от данни и в другите таблици, освен информацията съдържаща се в таблицата за инструмента, като в таблиците за защитата не се посочва изрично, че предоставената защита е закрыта. Идентификаторът на защитата е

обвързан с идентификатора на инструмента, от тази връзка ще се извлече информация, че предоставената защита вече не служи за обезпечение по този инструмент, тъй като е закрит. Аналогично е и за съдлъжници.

7.10. Отчитане на открит и закрит в рамките на един месец (отчетен период)

- В случай, че даден инструмент е открит и закрит в рамките на един месец (отчетен период), той следва да бъдат докладвани с две отделни отчетни форми:
 - „ANACREDIT_DAILY“, в два различни дни:
 - в първата отчетна форма, в атрибут „Статус на инструмента“ (STATUS_INSTRMNT) следва да се отчете код (1) „Активен инструмент“,
 - във втората отчетна форма, в атрибут „Статус на инструмента“ (STATUS_INSTRMNT) следва да се докладва код (3) „Закриване на регистриран инструмент“.
 - „ANACREDIT_MONTHLY“
 - в атрибут „Тип на записа“ (TYP_RECRD) се посочва код (7) „Открит и закрит инструмент в рамките на един отчетен период“,
 - в атрибут „Статус на инструмента“ (STATUS_INSTRMNT) следва да се отчете код (3) „Закриване на регистриран инструмент“;
- В системата има въведени проверки, които ще следят за равенство между докладваните дневни форми с месечната, към даден отчетен период за инструментите и защитите, които попадат в обхвата и на двете форми.

7.11. Отчитане при промяна на идентификатор

Подробна информация относно отчитането при промяна на идентификатор, може да бъде открита в [т.6.1](#) от настоящия документ.

7.12. Особености при отчитане на инструмент „Финансов лизинг“

- Инструмент „Финансов лизинг“ се прилага за всички инструменти, които отговарят на определението за финансов лизинг, както е посочено в параграфи 5.134-5.135 от приложение А към Регламент (ЕС) № 549/2013, независимо от това дали длъжникът има право да придобие владението върху актива в края на лизинговия период. Това означава, че финансовият лизинг е договор, по силата на който лизингодателят в качеството си на законен собственик на актив прехвърля рисковете и ползите от собствеността върху актива на лизингополучателя (т.е. ползвателя на актива);
- При финансовия лизинг се счита, че лизингодателят предоставя заем на лизингополучателя, с който той (икономически) придобива актива. Финансовият лизинг е икономически еквивалентен на обезпечени заеми от лизингодателя (т.е. юридическия собственик на актив, като *например дълготрайна стока*) към лизингополучателя (т.е. икономическия собственик на наетия актив, който е страната, на която лизингодателят предоставя този актив), като дава възможност на лизингополучателя да използва актива срещу заплащане

на наем, при което наетият актив се третира като обезпечение. Следователно при отчитането на финансовия лизинг в АнаКредит се взема предвид следното: лизингополучателят се отчита и като доставчик на защита, тъй като той поема загубата, ако защитата бъде упражнена;

- Допълнителна информация относно финансовия лизинг, може да бъде намерена в т.2.8.1. в документ „ПФИ: Инструменти по АнаКредит“, намиращ се на Портала за подаване на данни на ИИС на БНБ в таб Правна рамка / Ръководства.

7.13. Инструменти, усвоявани на траншове/части (след изпълнени условия по договора за кредит от стана на длъжника)

- В случай, че всеки транш/част от даден инструмент се усвоява по една и съща сметка, не е необходимо докладването на всеки транш като отделен инструмент. Към референтната дата на отчитане, в съответните атрибути се отчита усвоената и задбалансова стойност на инструмента;
- В случай, че всеки транш се усвоява по различни сметки и при различни условия, инструментът следва да се отчита в таблицата „Мултипродуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT);
- При инструменти от вида на условните ангажименти, на отчитане подлежи издадената към длъжника „Банкова гаранция“. Ако през следващия отчетен период, по този договор, банковата гаранция е увеличена или намалена, не се отчита втора, трета и т.н. гаранции, а се отчита новия размер на неизползваемите задбалансови експозиции. В случай, че е необходимо да се вижда предварително цялата договорена експозиция по банковата гаранция, то тя следва да се отчита в таблицата за „Мултипродуктови инструменти“ (MULTIPRODUCT).

7.14. Примери за отчитане на кредит обезпечен с недвижим имот (ипотечен кредит)

- В случай на наличие на имотно обезпечение за инструменти отпуснати с цел покупка на недвижим имот, т.е. ако в атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCTN) е посочена стойност:
 - код (8) „Жилищен имот, предоставен като обезпечение“,
 - код (9) „Офиси и търговски помещения“,
 - код (10) „Други търговски недвижими имоти, предоставени като обезпечение“,
 - код (11) „Индустриални имоти и складови площи“,
 - код (19) „Урегулиран поземлен имот“,
 - код (21) „Друга недвижима собственост служеща за защита“.

и в атрибут „Цел“ (PRPS) е посочена стойност:

- код (111) „Покупка на жилищен имот за собствено ползване - основно жилище“,
- код (112) „Покупка на жилищен имот за собствено ползване - друго жилище (вкл. ваканционен имот)“,
- код (114) „Жилищни имоти, предназначени за отдаване под наем“,
- код (115) „Покупка на социално жилище“,

- код (121) „Покупка на недвижим имот, различен от жилищен - за собствено ползване“,
- код (122) „Покупка на недвижим имот, различен от жилищен, с цел отдаване под наем или продажба (имот източник на доходи)“,
- код (131) „Покупка на УПИ“,
- код (132) „Покупка на земеделска земя или гори“.

то

в атрибут „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRPRTY) следва да се отчете приложим код от номенклатурата;

- При рефинансиране следва да се взема предвид първоначалната цел на рефинансирания кредит. В случай на рефинансиране на няколко кредита с различна цел, новият кредит се отчита като кредит за рефинансиране според преобладаващата цел, когато тя може да се определи еднозначно. Когато се рефинансират много кредити с различна цел, предоставени от един или повече кредитори и целта не може да се определи еднозначно, в атрибут „Цел“ (PRPS) се отчита:

- код (5) „Финансиране на дълг“ ако длъжникът е юридическо лице или
- код (1) „Потребителски кредит“ ако длъжникът е физическо лице;

- В случай, че основната част от кредита е предназначена за:

- ремонт и текущи нужди, и когато предназначението на сумата за „ремонт“ е различно от ремонт на жилищен недвижим имот (например ремонт на движимо имущество), то в атрибут „Цел“ (PRPS) следва да се отчете код (1) „Потребителски кредит“, а в атрибут „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRPRTY) код (0) „Не е приложимо“,

- ремонт и текущи нужди, и когато предназначението на сумата за „ремонт“ е за ремонт на жилищен или нежилищен недвижим имот, то в атрибут „Цел“ (PRPS) следва да се отчете:

- код (113) „Ремонт на жилищен имот“,
- или
- код (123) „Ремонт или реконструкция на недвижим имот, различен от жилищен“,

а атрибутът „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRPRTY) с подходящ код от номенклатурата;

- придобиване на жилищен недвижим имот, за собствено ползване (основно или допълнително жилище, търговско помещение за осъществяване на собствен бизнес и др). то в атрибут „Цел“ (PRPS) следва да се отчете някой от посочените кодове :

- код (111) „Покупка на жилищен имот за собствено ползване - основно жилище“;
- код (112) „Покупка на жилищен имот за собствено ползване - друго жилище (вкл. ваканционен имот)“
- код (115) „Покупка на социално жилище“
- код (121) „Покупка на недвижим имот, различен от жилищен - за собствено ползване“

А в атрибут „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRPRTY) следва да се отчете подходящ код от номенклатурата.

- инвестиция (вкл. и жилищен имот за отдаване под наем или препродажба), то атрибут „Цел“ (PRPS) следва да се отчете

- с код (114) „Жилищни имоти, предназначени за отдаване под наем“,

или

- с код (122) „Покупка на недвижим имот, различен от жилищен, с цел отдаване под наем или продажба (имот източник на доходи),

а атрибутът „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRPRTY) с подходящ код от номенклатурата.

- покупка на недвижим имот, и същият служи за обезпечение, то в атрибут „Цел“ (PRPS) следва да се отчете някой от посочените кодове :

- код (111) „Покупка на жилищен имот за собствено ползване - основно жилище“,
 - код (112) „Покупка на жилищен имот за собствено ползване - друго жилище (вкл. ваканционен имот)“,
 - код (114) „Жилищни имоти, предназначени за отдаване под наем“,
 - код (115) „Покупка на социално жилище“,
 - код (121) „Покупка на недвижим имот, различен от жилищен - за собствено ползване“,
 - код (122) „Покупка на недвижим имот, различен от жилищен, с цел отдаване под наем или продажба (имот източник на доходи)“,

а в атрибут „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRPRTY) следва да се отчете код (1) „Недвижимият имот служещ за защита е придобитият“;

- покупка на недвижим имот, обезпечен с ипотека върху друг недвижим имот, то в атрибут „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRPRTY) следва да се докладва:

- код (2) „Недвижимият имот служещ за защита е различен от придобитият и е собственост на длъжника/длъжниците“

или

- код (3) „Недвижимият имот служещ за защита е различен от придобитият и е собственост на трето лице“ оборотни средства, атрибут „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRPRTY) се отчита с код (0) „Не е приложимо“;

- в случай на кредит, обезпечен с недвижим имот, чиято цел не е придобиване на недвижим имот, атрибутът „Връзка с придобития недвижим имот“ (RLTNSHP_PRPRTY) следва да бъде отчетен с код (0) „Не е приложимо“;

7.15. Особености при отчитане на обезпеченията от вид „недвижим имот“

1. Земеделска земя - в случай на множество парцели с отделни идентификатори, разположени в рамките на едно землище, те следва да се отчитат като една защита с код (21) „Друга недвижима собственост служеща за защита“.

2. Договор за залог на търговско предприятие – отчита се като една форма на защита с код (3) „Други обезпечения с физически активи“.
 3. Недвижим имот със земя – следва да се отчетат две защиты:
 - за земята – код (19) „Урегулиран поземлен имот (УПИ)“ със съответния идентификатор,
 - за имота – код (8) „Жилищен имот, предоставен като обезпечение“ с неговия идентификатор.
 4. Множество еднородни защиты от един вид, разположени в едно населено място (*например складове, индустриални имоти и др.*), се отчитат като една защита с подходящ код от прилежащата номенклатура към атрибут „Вид защита“ (TYP_PRTCT).
 5. Обезпечение чрез цяла жилищна/търговска сграда – отчита се като една защита:
 - код (8) „Жилищен имот, предоставен като обезпечение“ – за сгради с преобладаваща площ на жилищни обекти,
 - код (9) „Офиси и търговски помещения“ – за сгради с преобладаваща площ на търговските обекти.
- Следва да се вземе предвид, че:
- за всяка защита, която представлява множество еднородни имоти, в атрибутите „Национален идентификатор на имота“ (NTNL_ID_PRPTY) и „Тип на национален идентификатор на имота“ (TYP_NTNL_ID_PRPTY) не се отчита стойност (атрибутите се остават непопълнени), с изключение на обезпеченията по т.5 (Обезпечение чрез цяла жилищна/търговска сграда), за които се отчита идентификаторът на сградата,
 - в случай, че доставчиците по дадена защита са повече от един, за всеки от тях следва да се отчете информация в таблица „Данни за доставчик на защита — получена защита“ (PROTECTION_PROVIDER_PROTECTION_RECEIVED).

7.16. Други особености на отчитане

- В случай на починало лице, до встъпването в дълг на законен наследник или друго лице, следва да се отчетат последните данни, с които отчетната единица разполага за длъжника (починалото лице). След встъпването в дълг на законен наследник или друго лице, информацията следва да бъде актуализирана (за новия длъжник).
- Мултипродуктов инструмент в отчетна форма „ANACREDIT_DAILY“
- в таблицата „Данни за мултипродуктов инструмент“ (MULTIPRODUCT_D) следва да се отчете целия сет от мултипродукта (самия мултипродукт от вид на инструмента код (8000), както и всички останали под инструменти, част от него),
 - **инструменти с настъпила промяна**, се подават с новите данни за тях, както в таблицата „Данни за мултипродуктов инструмент“ (MULTIPRODUCT_D), така и в таблица „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT_D),
 - **закрит инструмент**, част от мултипродукт, (различен от условни ангажименти), в таблица „Данни за мултипродуктов инструмент“ (MULTIPRODUCT_D), атрибути: „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT) и „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT) се отчитат със стойности „0“, а в „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS) се подава стойност (NTAP)

„Не е приложимо“. В таблица „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT_D), в атрибут „Статус на инструмента“ (STATUS_INSTRMNT) се отчита код (3) „Закриване на регистриран инструмент“, а в атрибут „Тип на записа“ (TYP_RECIRD) се подава код (3) „Закриване на инструмент“,

- при **закрит инструмент от вид условни ангажменти** (банкова гаранция или акредитив) е атрибут „Непогасена номинална стойност“ (OTSTNDNG_NMNL_AMNT) и „Задбалансова стойност“ (OFF_BLNC_SHT_AMNT), част от таблица „Данни за мултипродуктов инструмент“ (MULTIPRODUCT_D) се отчита стойност (NTAP) „Не е приложимо“, а в „Неизползваеми задбалансови експозиции“ (CNTGNT_LBLTS) се подава стойност „0“. Информация за закрития инструмент се подава и с отчетната форма „ANACREDIT_DAILY_CL“,

- при **закриване на всички инструменти**, част от мултипродукт, в таблица „Данни за мултипродуктов инструмент“ (MULTIPRODUCT_D) се подава информация за всеки един от тях, по описания по-горе начин,

- **новорегистрирани инструменти**, се подават също както в таблицата „Данни за мултипродуктов инструмент“ (MULTIPRODUCT_D), така и в таблица „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT_D). В таблица „Данни за инструмента“ (INSTRUMENT_D), в атрибут „Статус на инструмента“ (STATUS_INSTRMNT) се отчита код (1) „Активен инструмент“.

8. Допълнителни документи/Приложения

- *ПФИ: Инструменти по АнаКредит*
- *ПФИ: Защита по АнаКредит“*
- *ПФИ: Регулярни изрази АнаКредит“,*
- *ПФИ: Списък на атрибутите, за които са допустими стойности "Не е приложимо"/"Не се изисква"*
- *„Указания_РеЛИФ“*
- *Единен класификатор на административно-териториалните и териториални единици*